

Kelpieenkäten 2021

- En sammanställning av svar insamlade 2021

Innehåll

Inledning	1
1. Allmänt	2
2. Hunden lever inte längre	4
5.Tikar	11
6. Hudproblem	21
7. Öron	26
8.Ögon	27
9. Mag- och tarmproblem	30
10. Andra infektioner	32
11. Hjärtproblem	32
12. Krampanfall, epilepsi	34
13. Tumörer	36
14. Skelett och leder	37
15. Tassar och klor	47
16. Njurar och lever	50
17. Hormonella sjukdomar	52
18. Blödningsrubbningar	54
19. Tänder	56
20. Annan sjukdom	59
21. Olycksfall	60
22. Beteende och temperament	61
23. Vallning	67
24. Omplacering	71
25. Avslutning	73
Diskussion	73
Slutord	74

Inledning

Syftet med att ha en mer utförlig årlig enkät över den fysiska och mentala hälsan hos vår ras är att kunna övervaka detta och snabbare kunna upptäcka eventuella problem som uppstår. Enkäten vänder sig till de som har hundar som fyller 4, 8 och 12 år det aktuella året. Att välja ut ett par årskullar med ett jämnt intervall ger möjlighet att i framtiden jämföra resultaten hos en årskull med hur det såg ut 4 år tidigare.

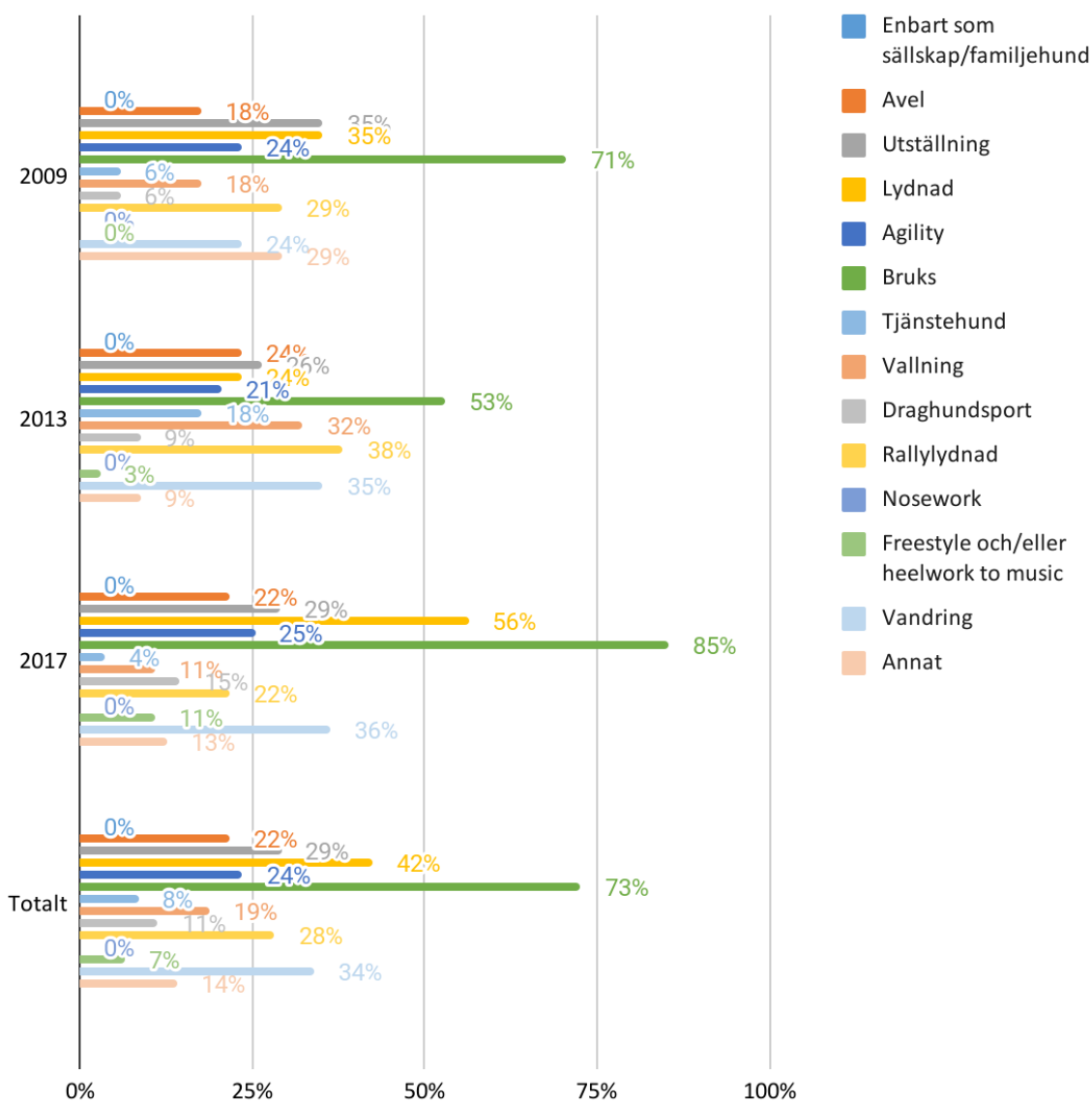
Detta är 2021 års enkät. Den täcker in kelpies födda 2009, 2013 och 2017. Totalt har vi fått in 106 svar vilket är cirka 23 % av alla möjliga svar. Se fördelningen i tabellen nedan.

	Totalt svar	Tik	Hane	Födda	Andel svar
Alla	106	58	48	461	23%
2009	17	12	5	188	9%
2013	34	18	16	132	26%
2017	55	28	27	141	39%

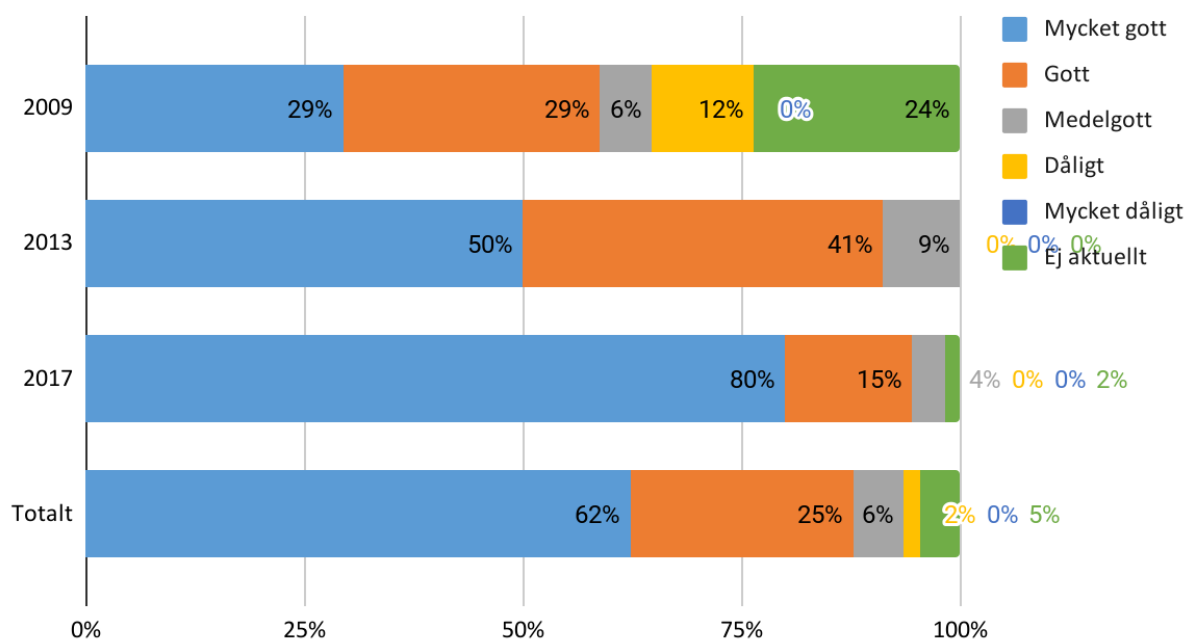
Eftersom antalet hundar varierar för de olika åren har vi valt att presentera den jämförande datan i % och inte i antal.

1. Allmänt

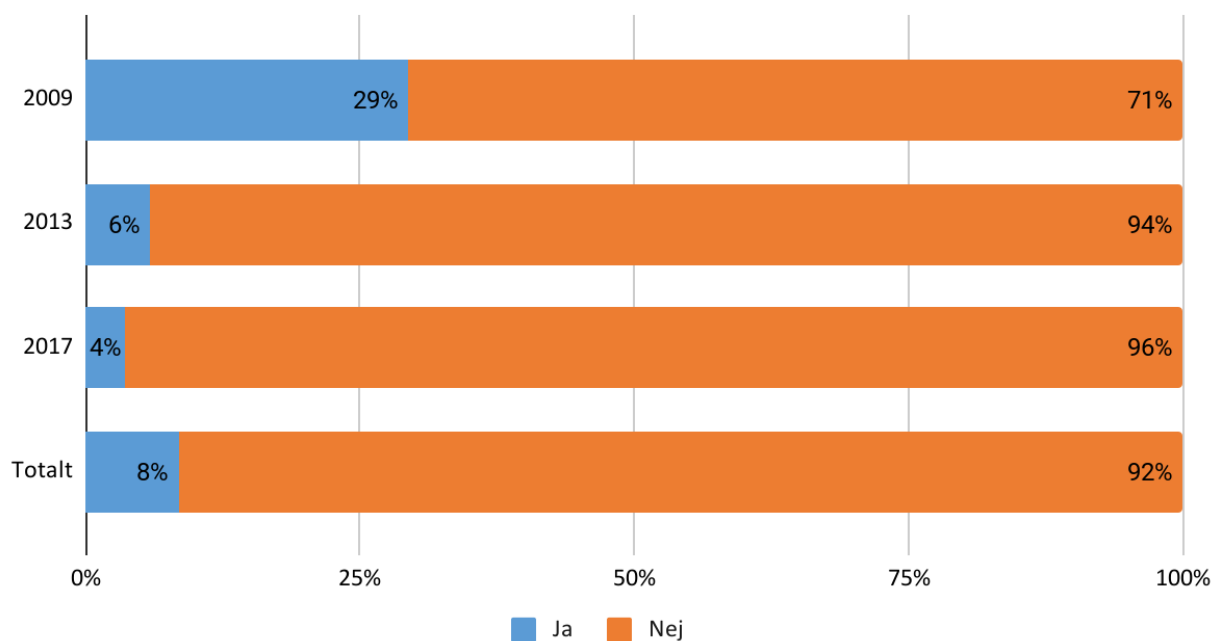
1.2 Hur använder/använde du din hund?

1.3 Hur bedömer du hundens allmäntillstånd?

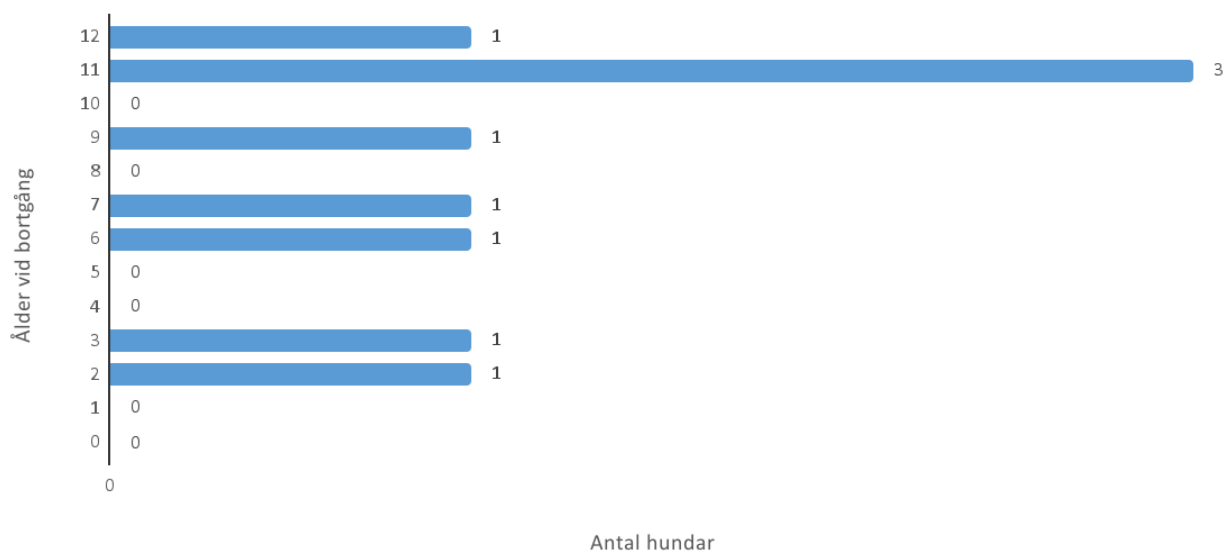

1.4 Är hunden avliden?

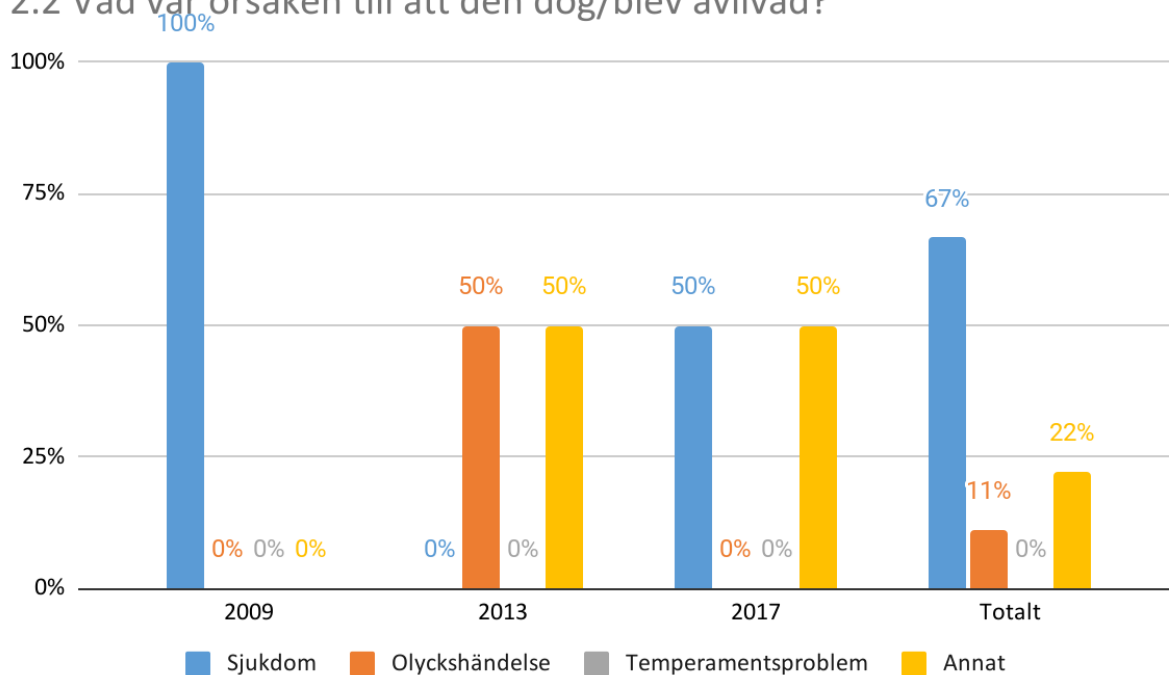

2. Hunden lever inte längre

2.1 Hur gammal blev hunden?

2.2 Vad var orsaken till att den dog/blev avlivad?

2.3 Vilken sjukdom? (Ifyllt manuellt)

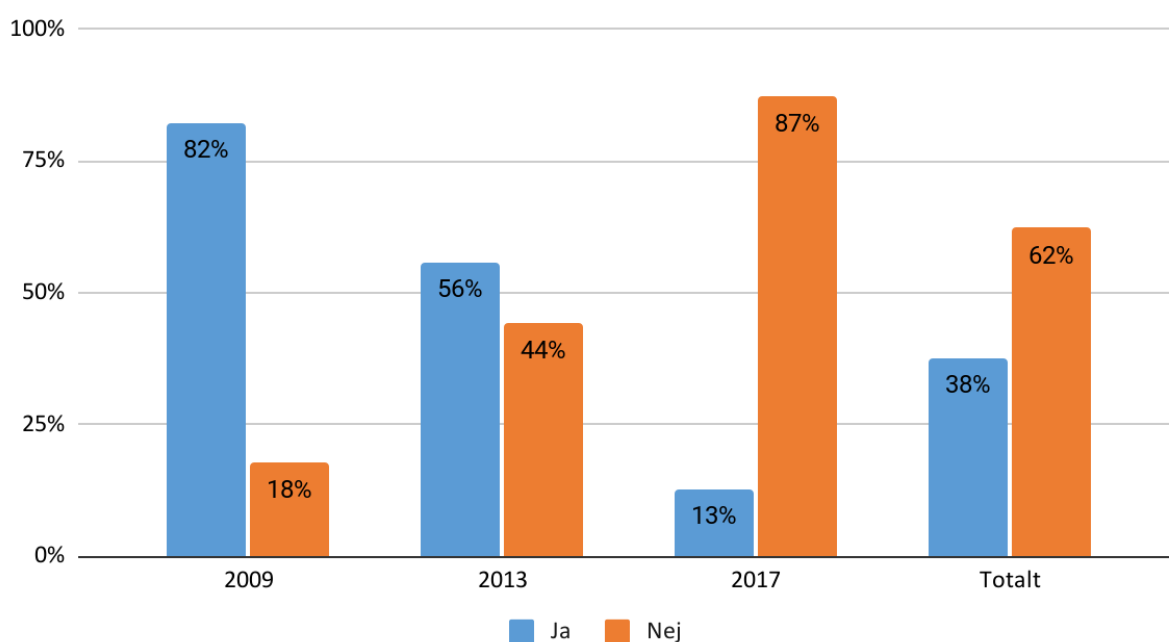

2.4 Hur yttrade sig temperamentsproblemet? (ifyllt manuellt och sammanställt nedan)

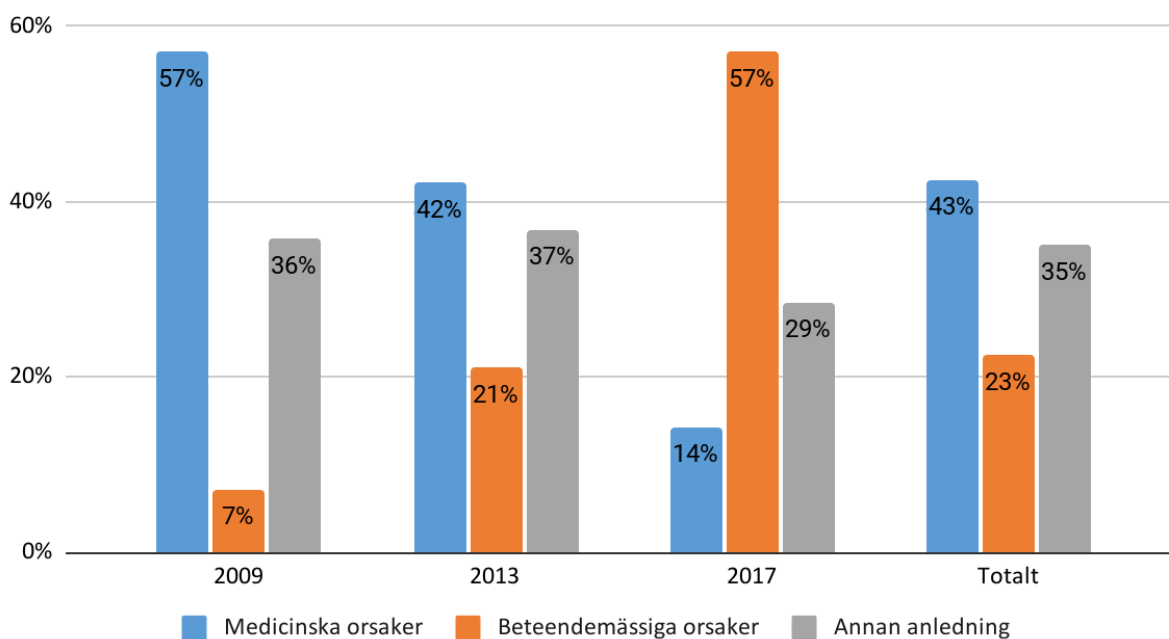
1 svarade överslagshandlingar

3. Kastrering

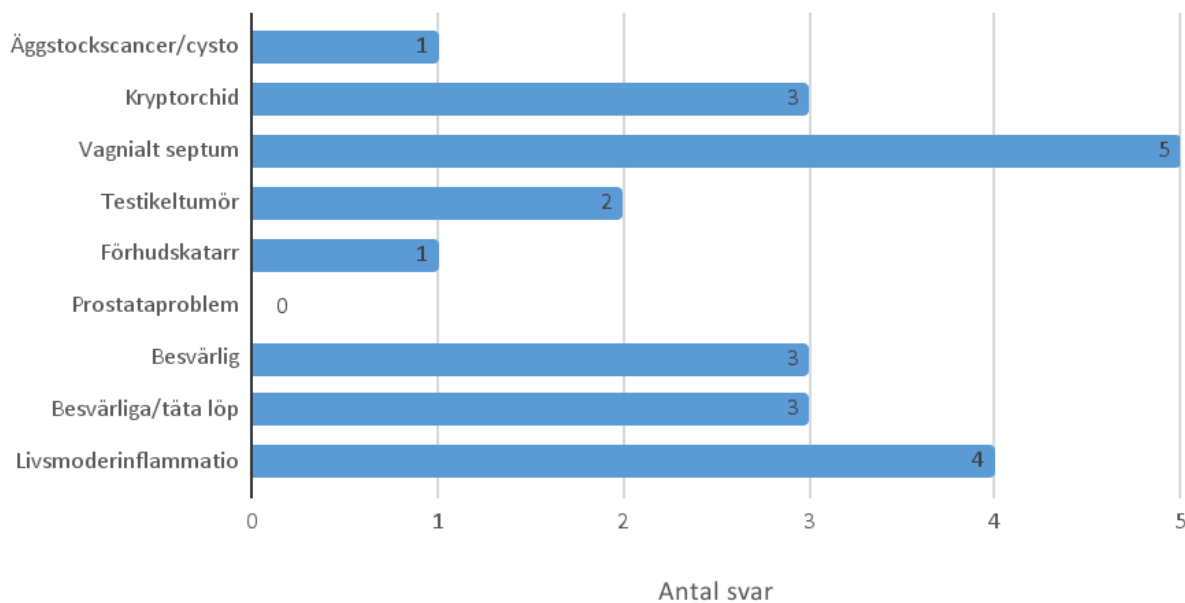
3.1 Är hunden steriliserad eller kastrerad?

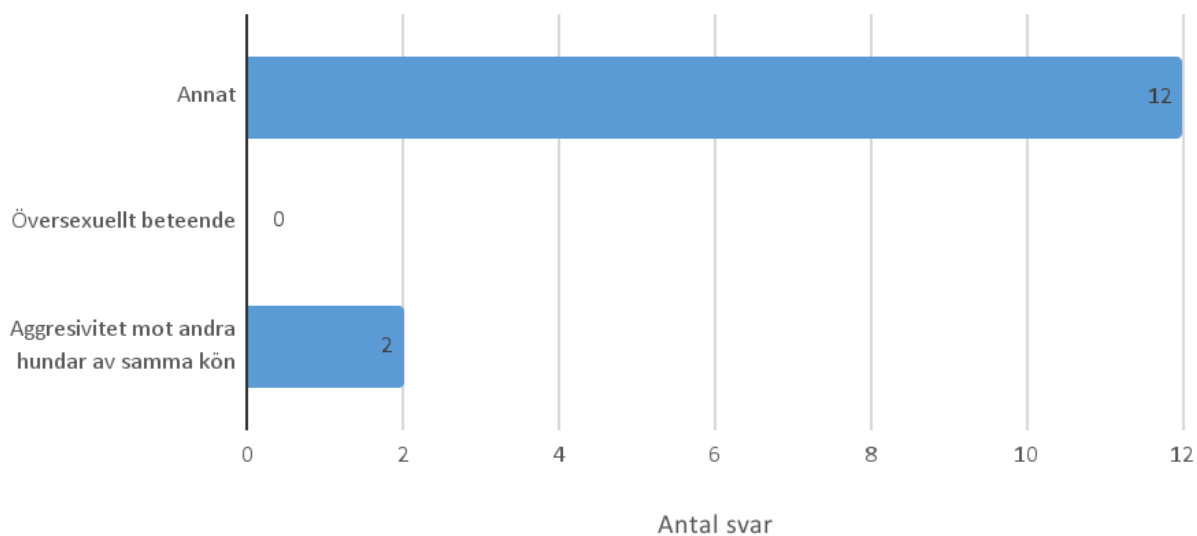
3.2 Om ja, varför?

3.3 Vilken medicinsk orsak?

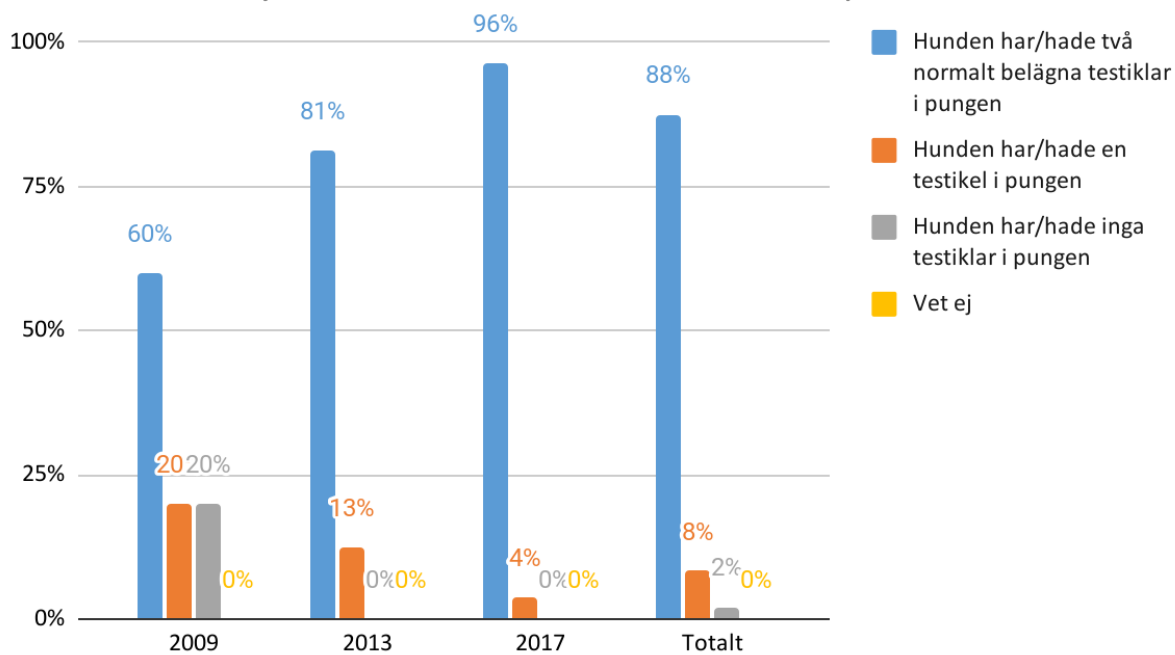

3.4 Vilken/vilka beteendemässiga orsaker?

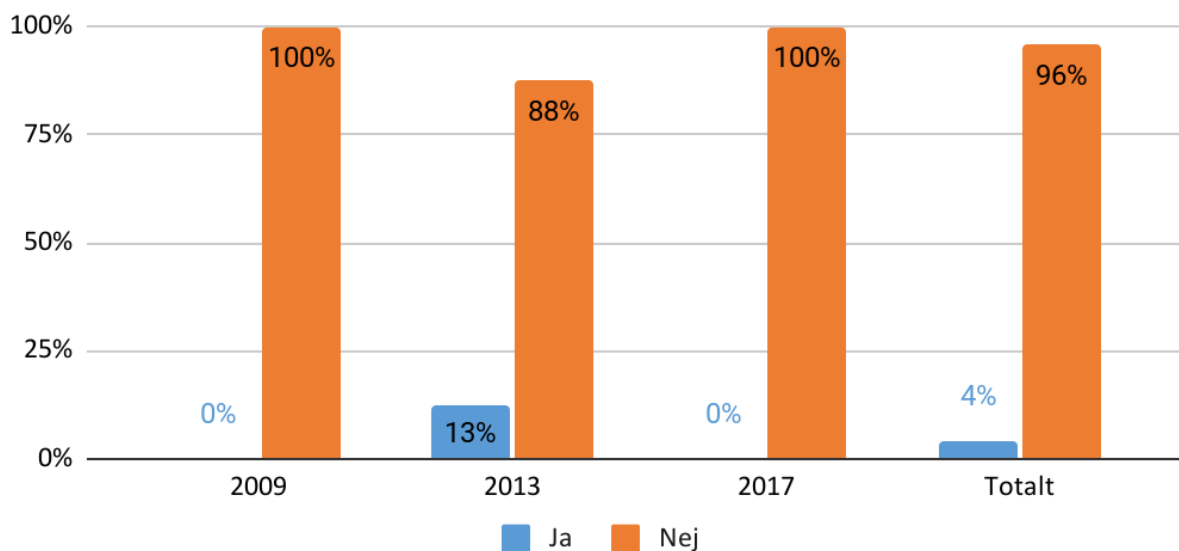

4. Hanar

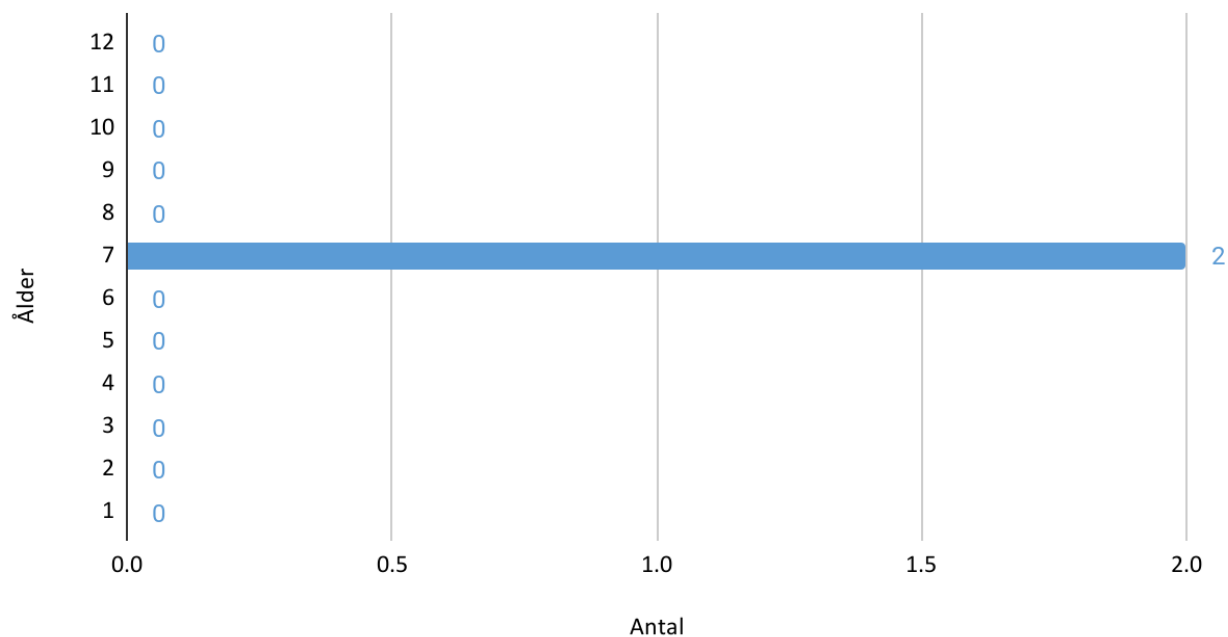
4.1 Testiklar - fyll i det alternativ som stämmer in på din hund.

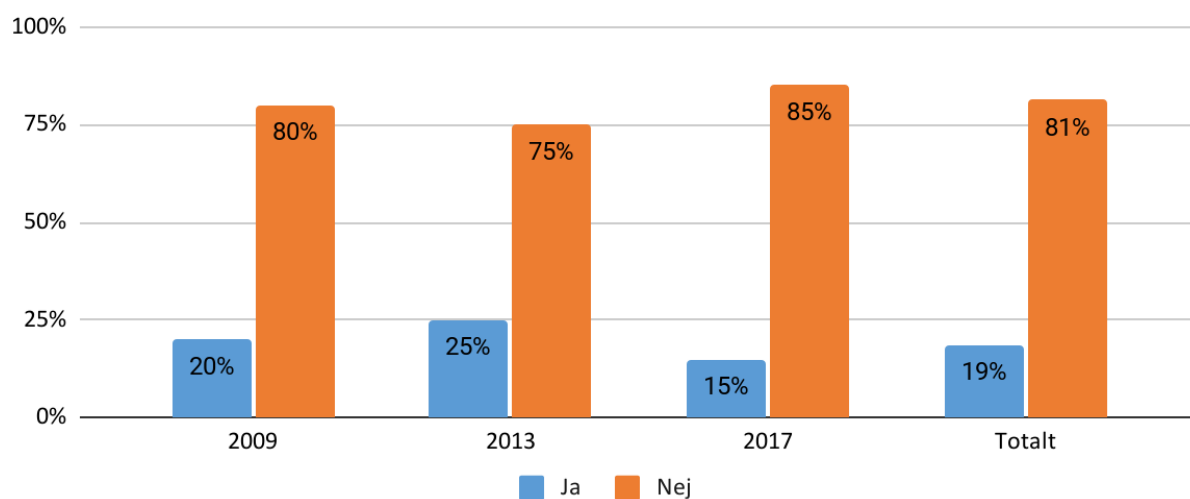
4.2 Har hunden fått diagnos prostata sjukdom?

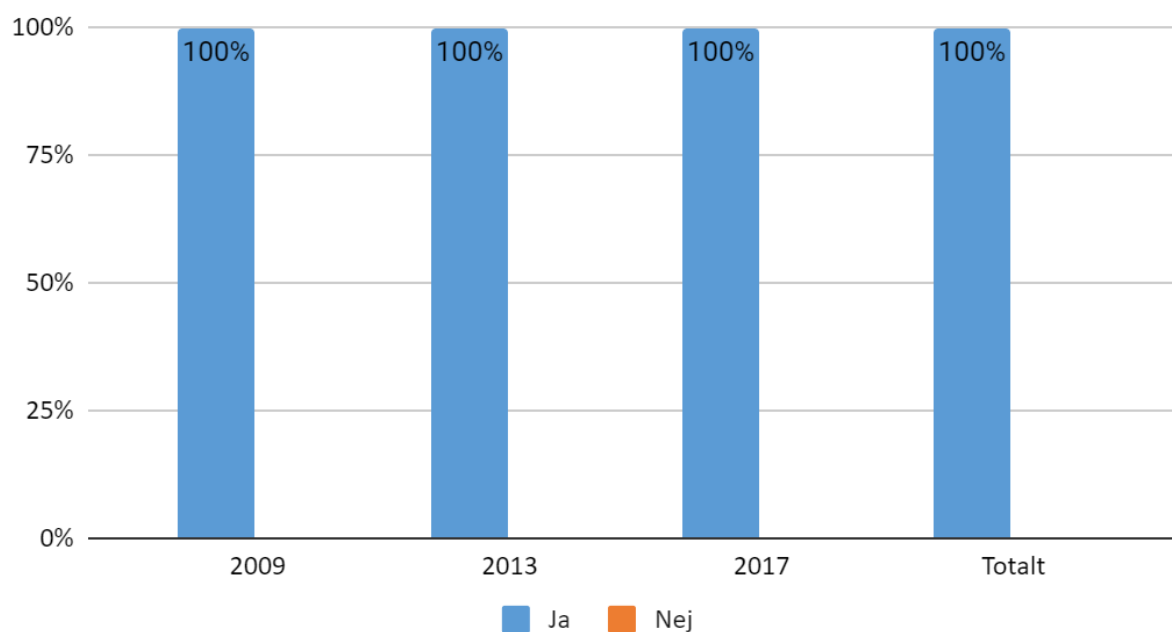
vs. 4.2.1 Om ja, vid vilken ålder upptäcktes besvären?

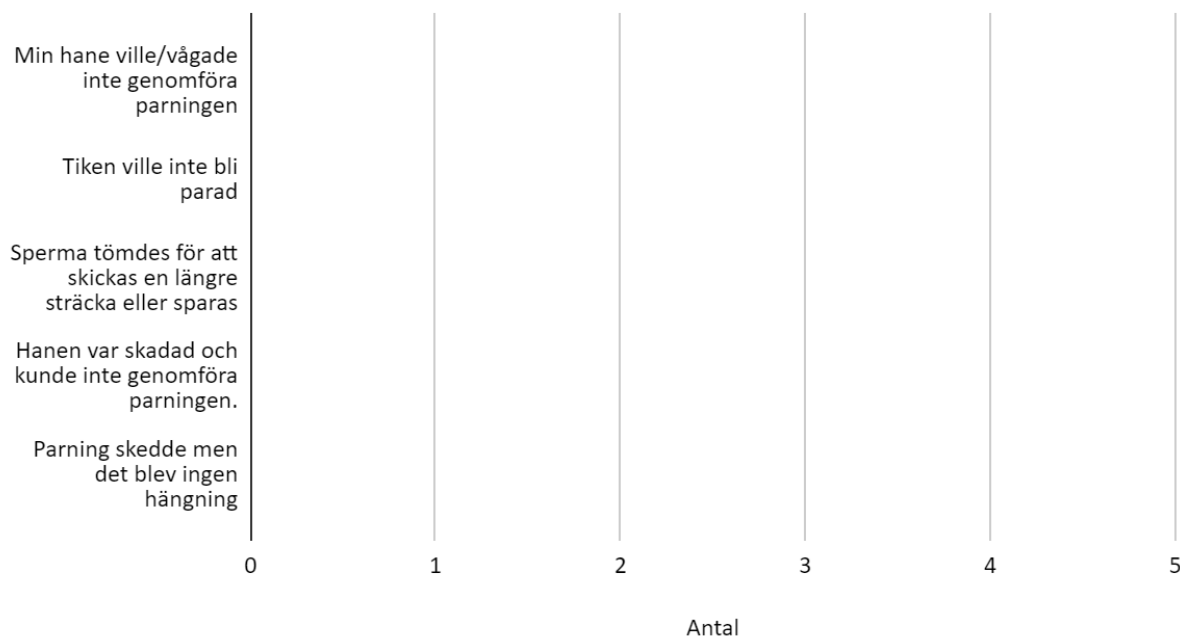
4.3 Har din hane parat eller varit tänkt att para någon tik?

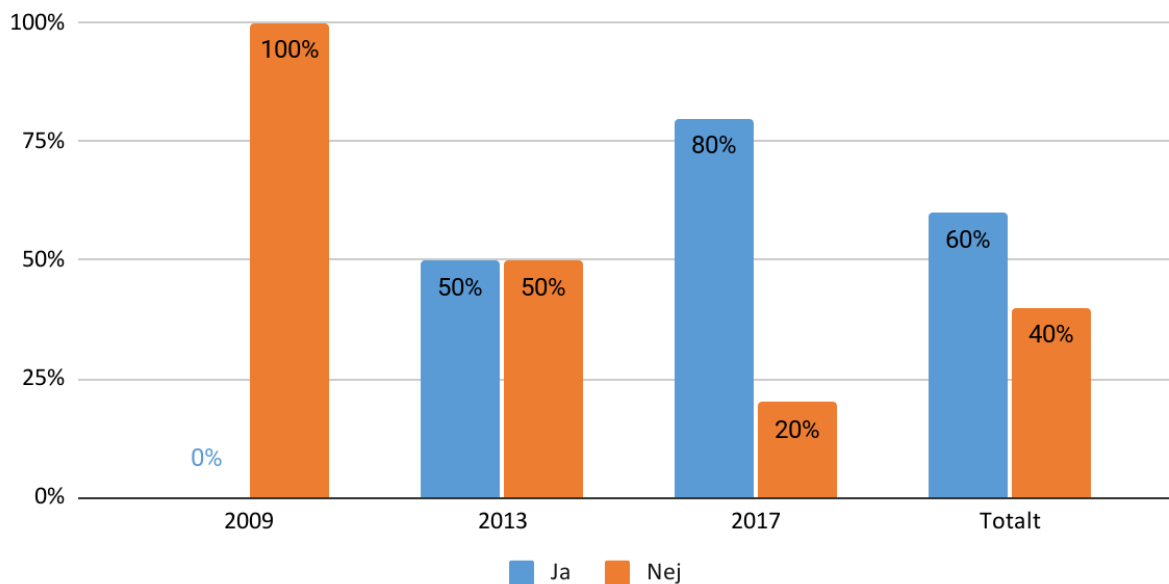
4.3.1 Om ja, har din hane parat naturligt?

4.3.1 Om ja, har din hane parat naturligt?

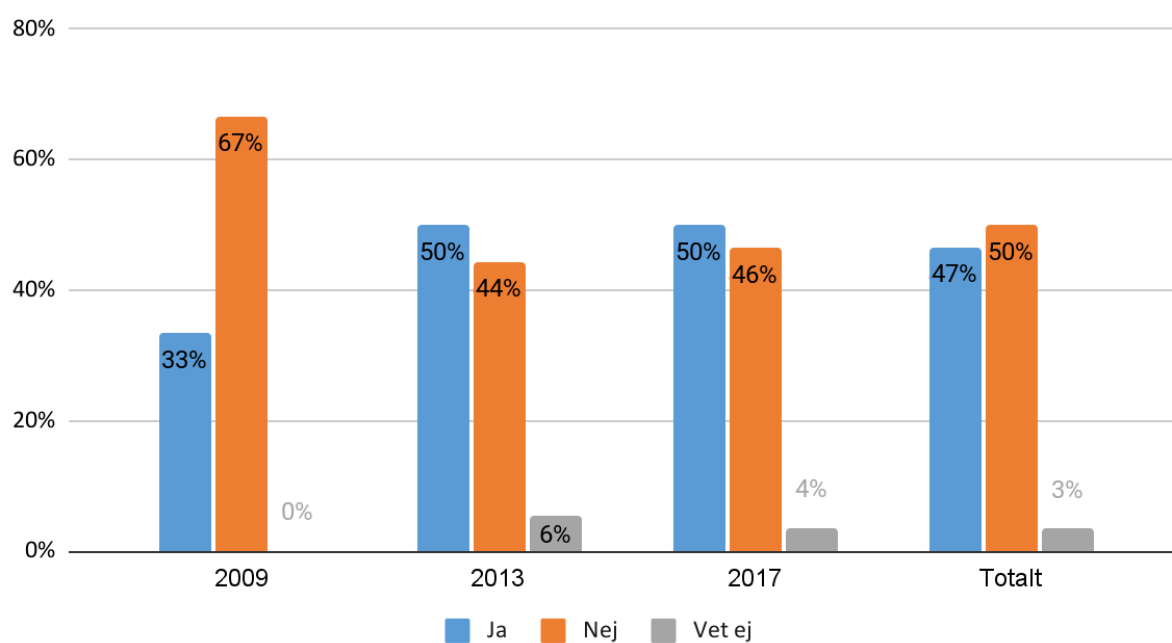

4.3.3 Om din hane har parat eller hans sperma använts för inseminering har det resulterat i levande valpar?

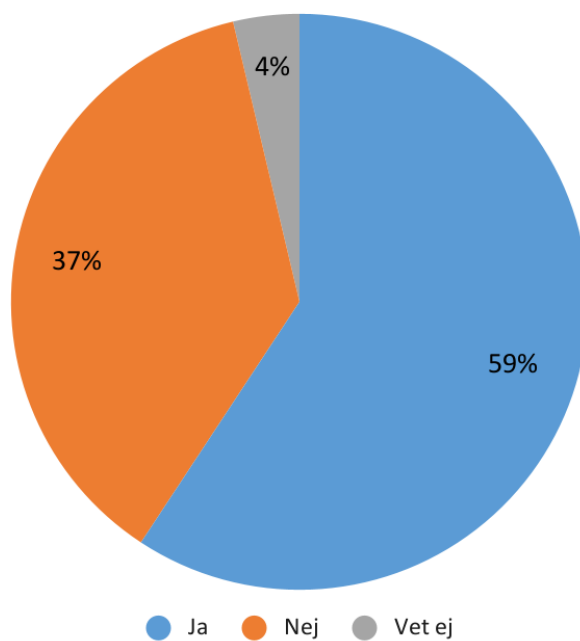

5.Tikar

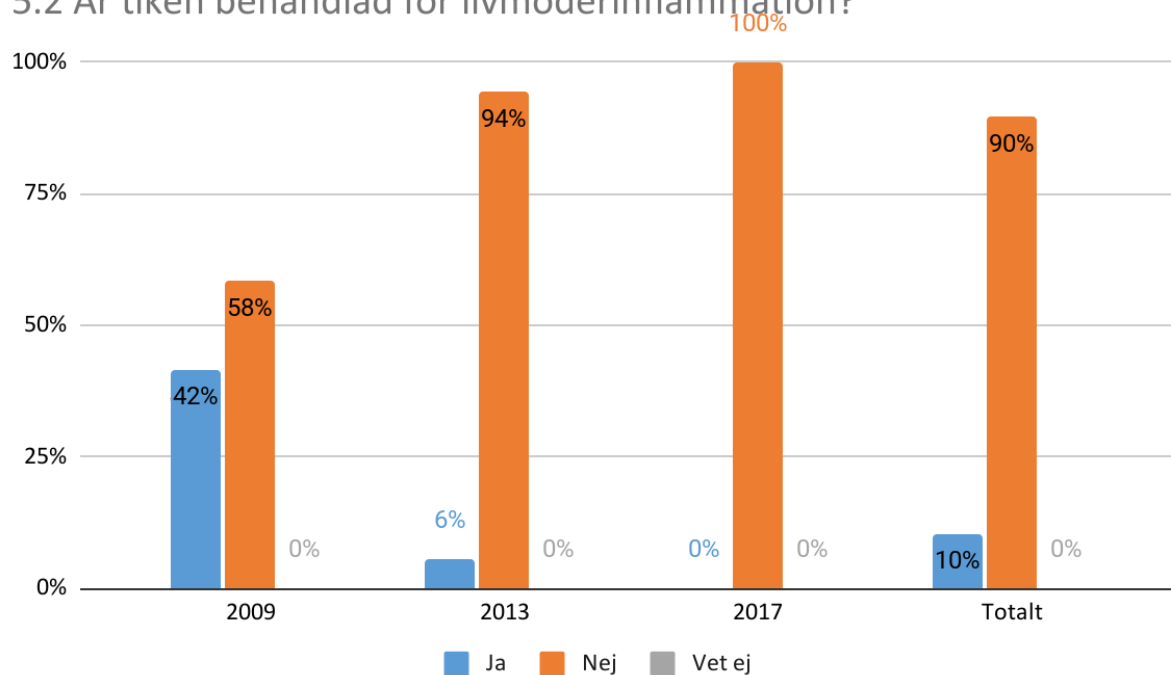
5.1 Blir din tik skendräktig?

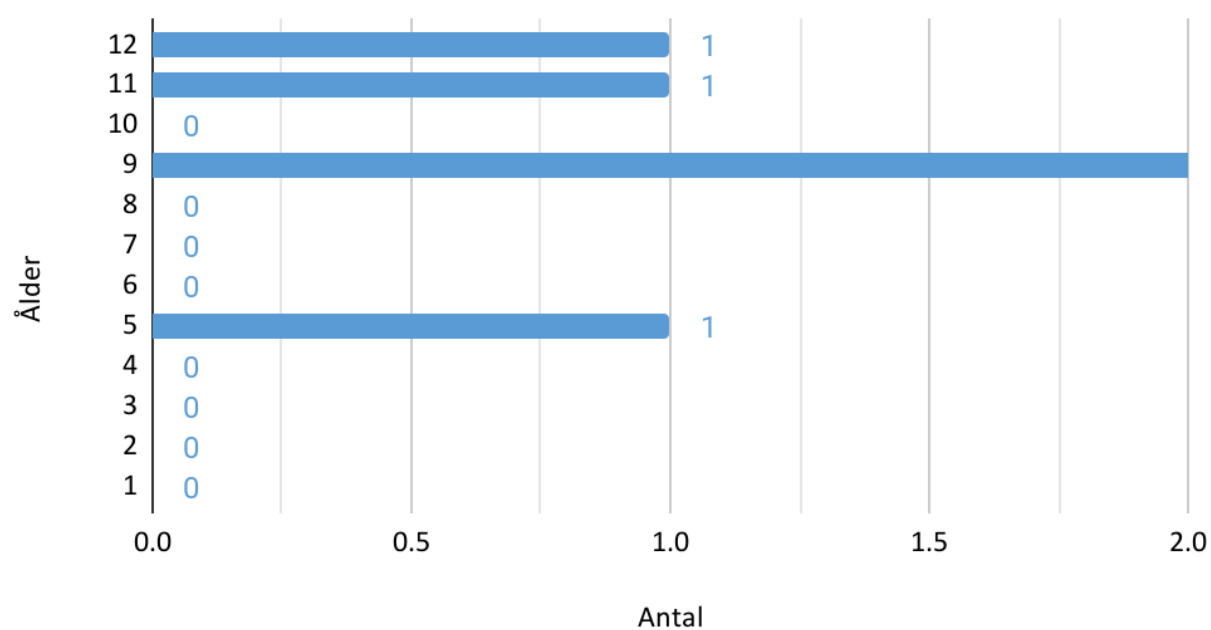
5.1.1 Om ja på frågan ovan, sker det efter varje löp?

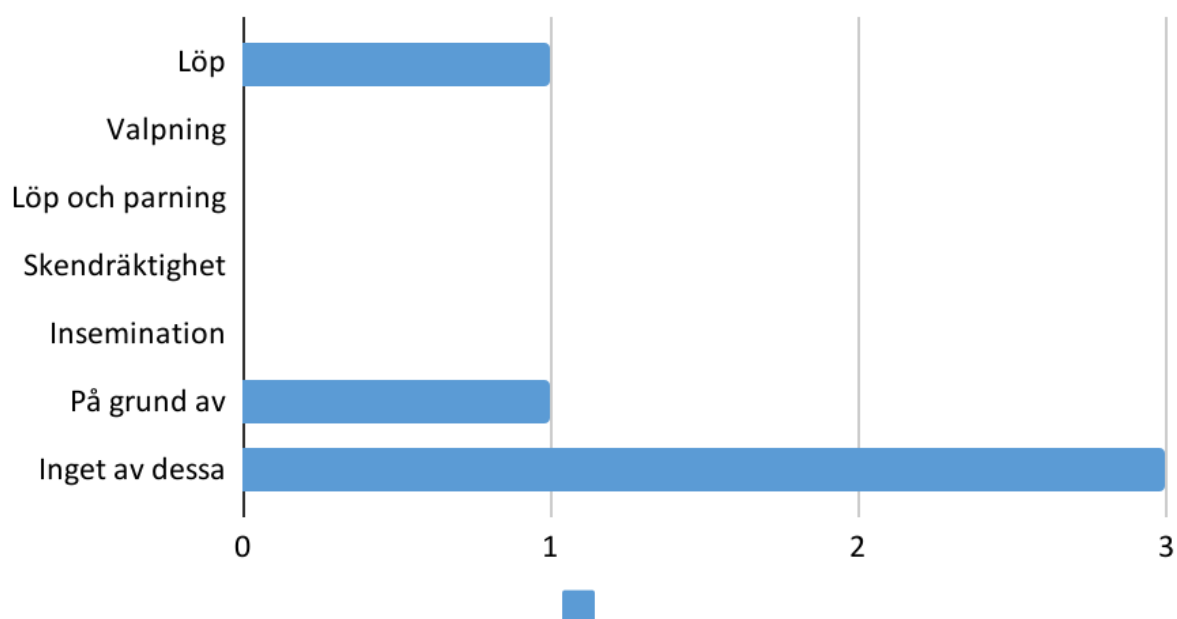
5.2 Är tiken behandlad för livmoderinflammation?

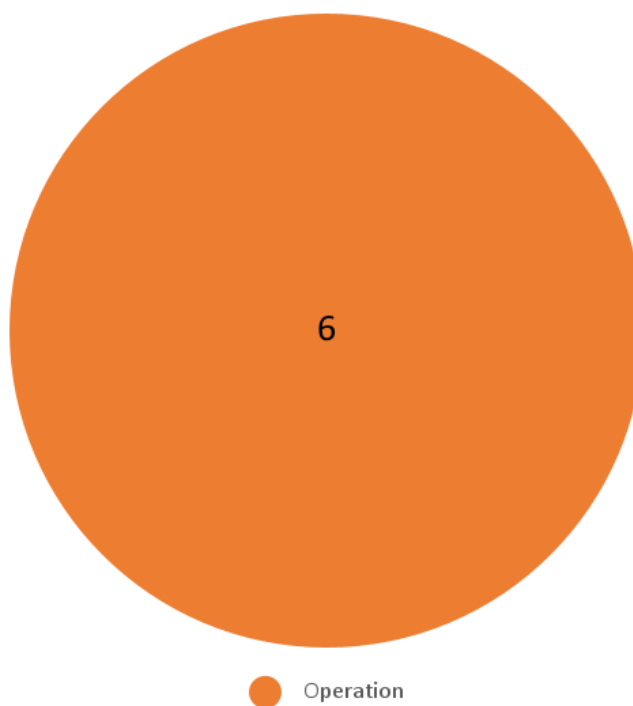
5.2.1 Om ja, vid vilken ålder?

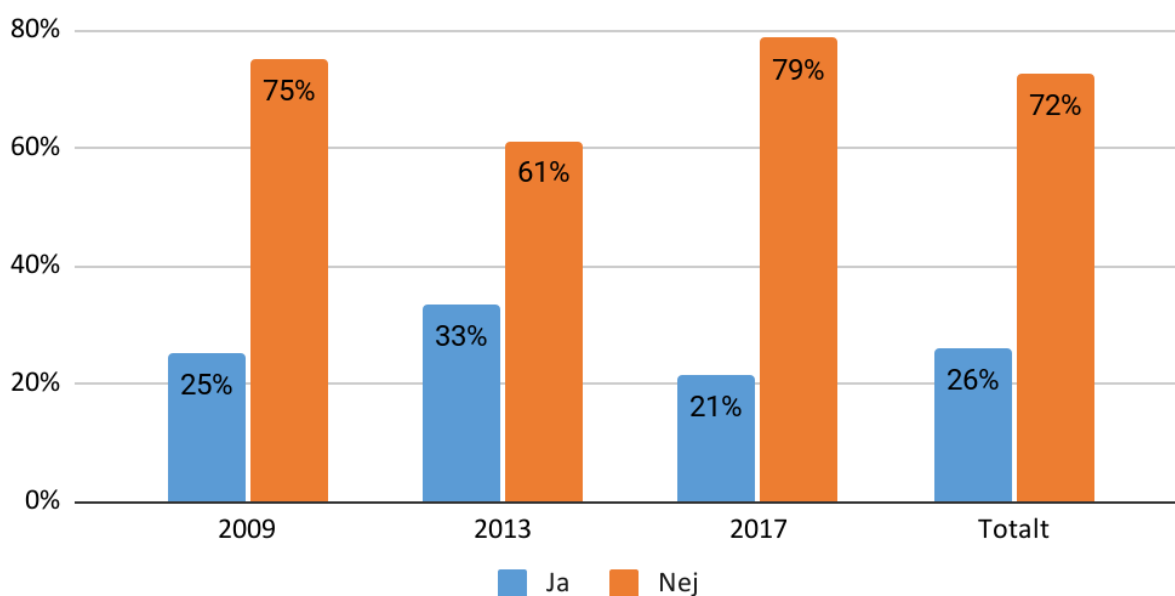
5.2.2 Fick hon sjukdomen i samband med...

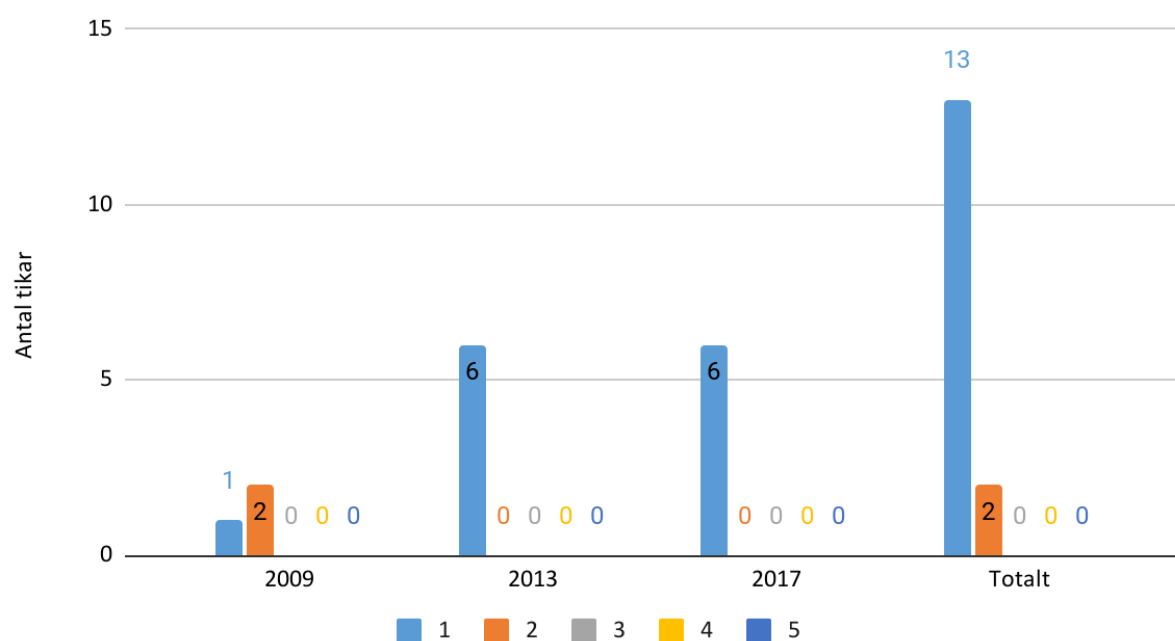
5.2.3 Hur behandlades livsmoderinflammationen?

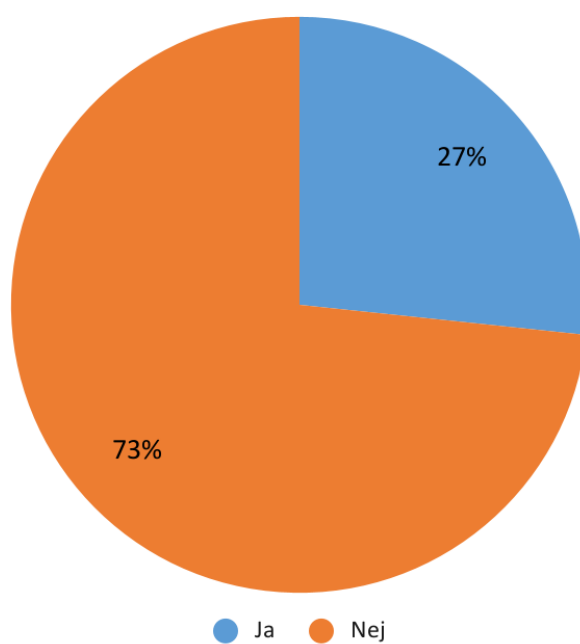
5.3 Valpning - Har din tik någon gång fått valpar?

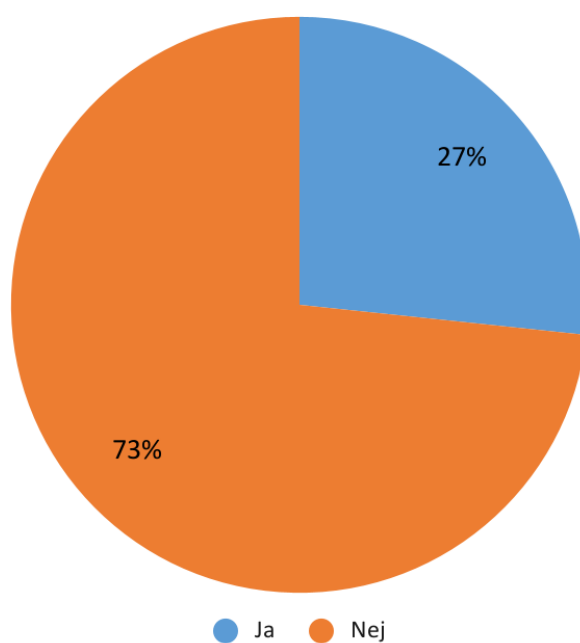
5.3.1 Om ja, har hur många kullar?

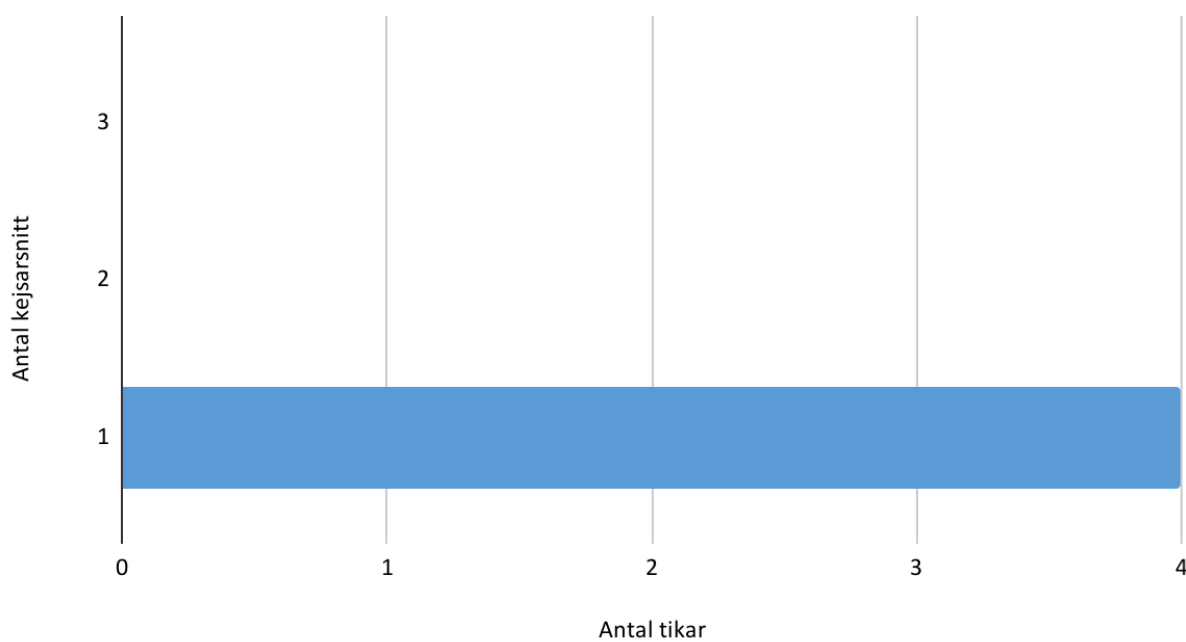
5.3.2 Har det förekommit problem vid valpning?

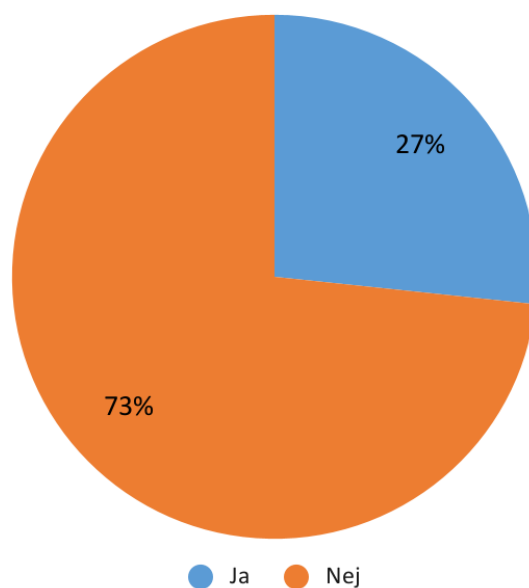
5.3.3 Har tiken vid någon valpning fått göra kejsarsnitt?

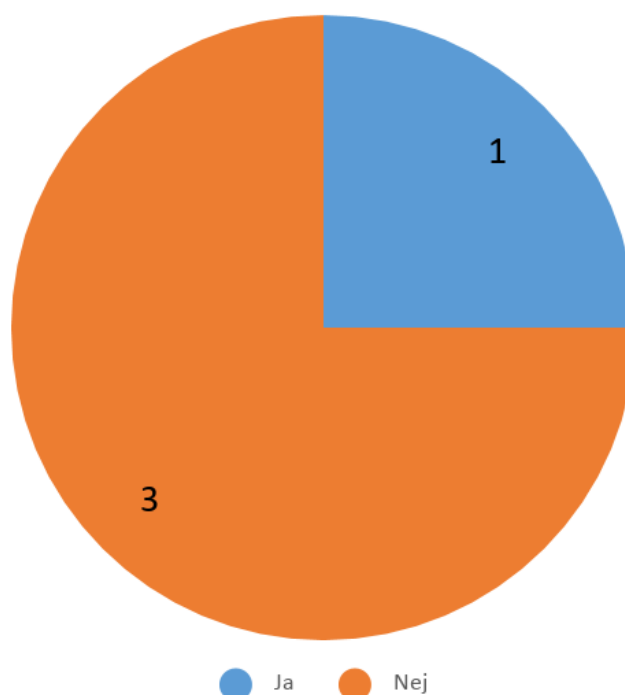
5.3.4 Om ja vid hur många tillfällen?

5.3.5 Har tiken fått dödfödda valpar eller valpar som avlidit inom 8 veckor?

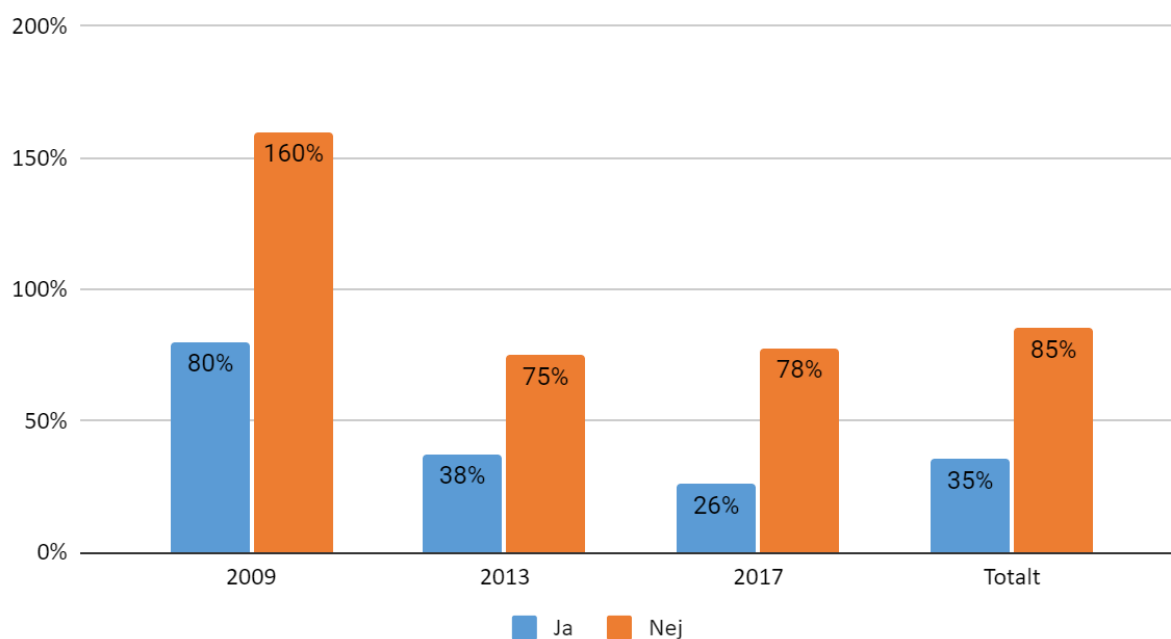
5.3.6 Om ja diagnostiserades dödsorsak?

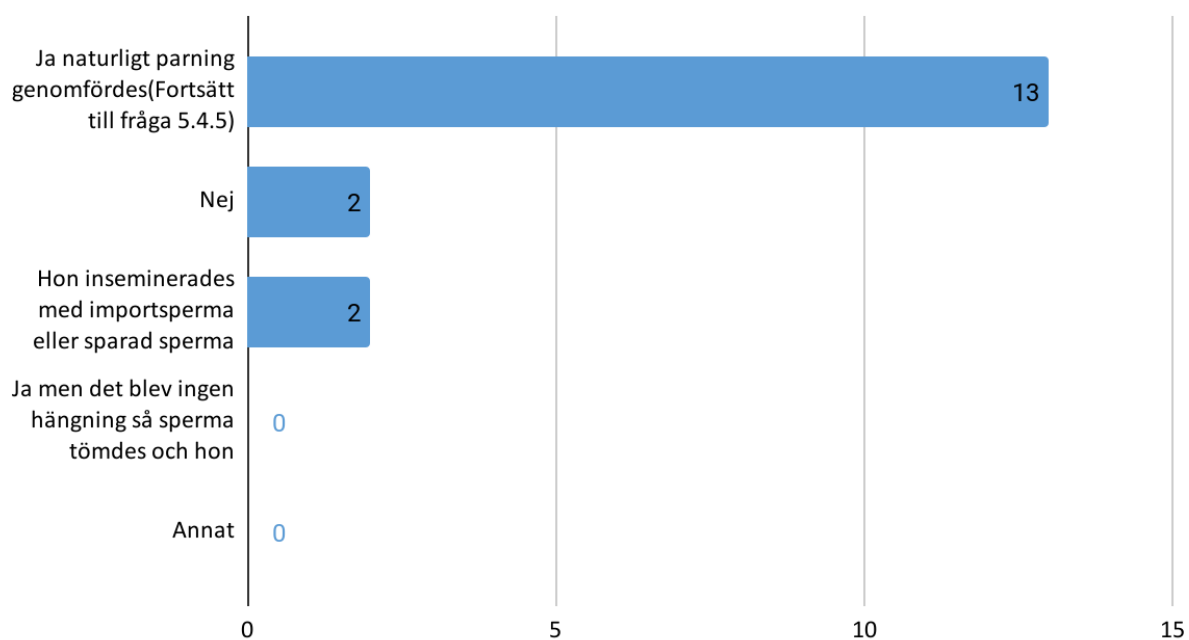
5.3.7 Om ja, vilken eller vilka var dödsorsakerna?

1 svarade för kort navelsträng och 1 svarade att det gick för lång tid innan sista valpen var född.

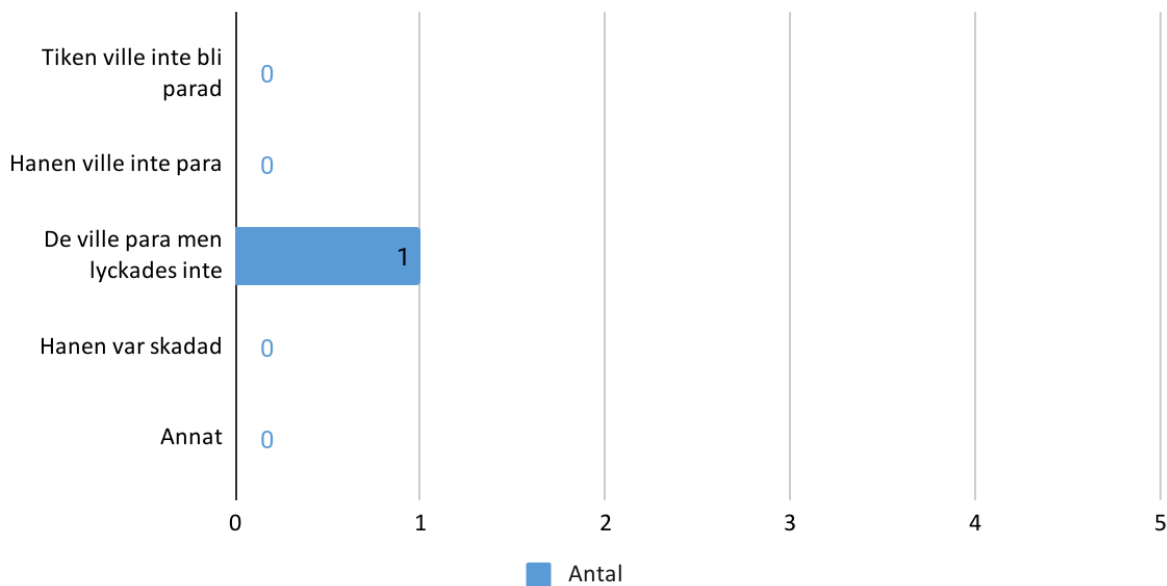
5.4 Har din tik parats eller försök att paras (inklusive inseminering)?

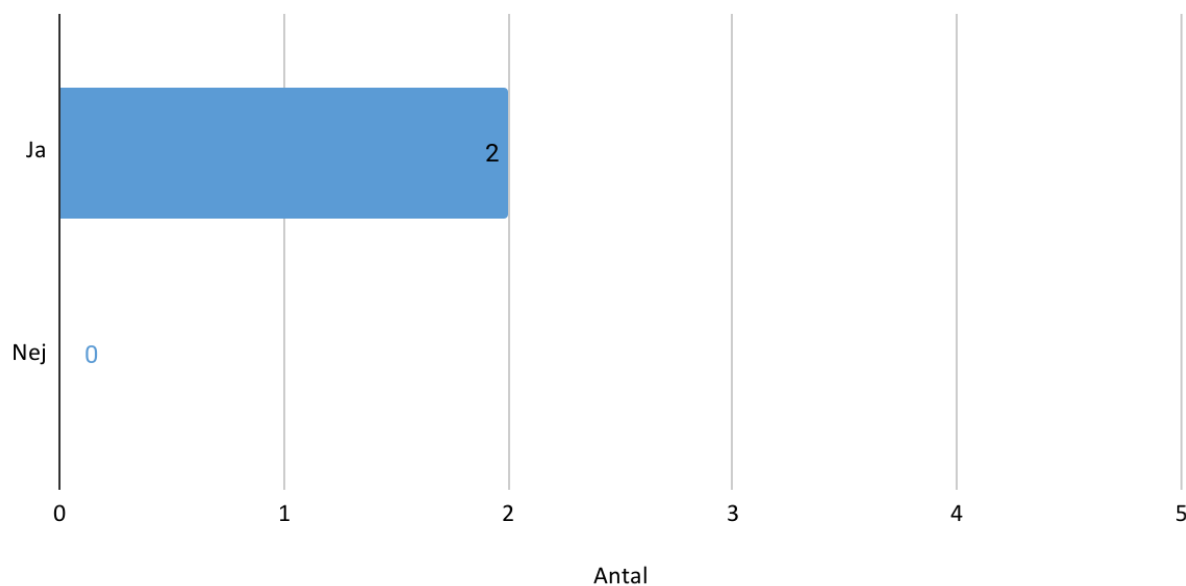
5.4.1 Om ja, lyckades parningen?

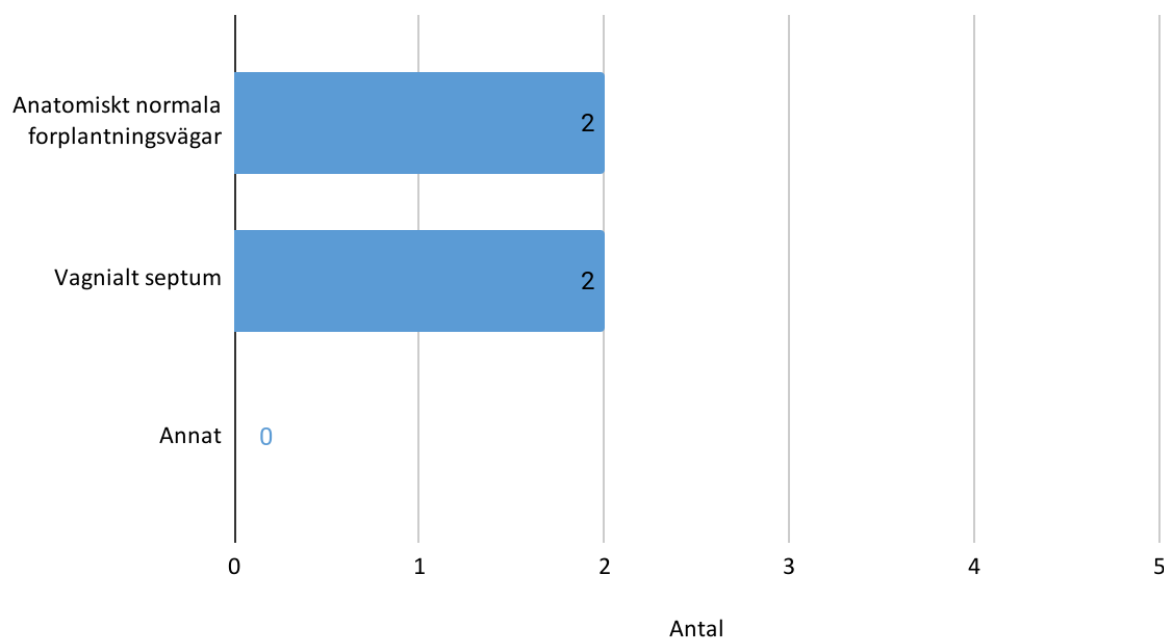
5.4.2 Om nej eller att det inte blev någon hängning, varför lyckades inte parningen?

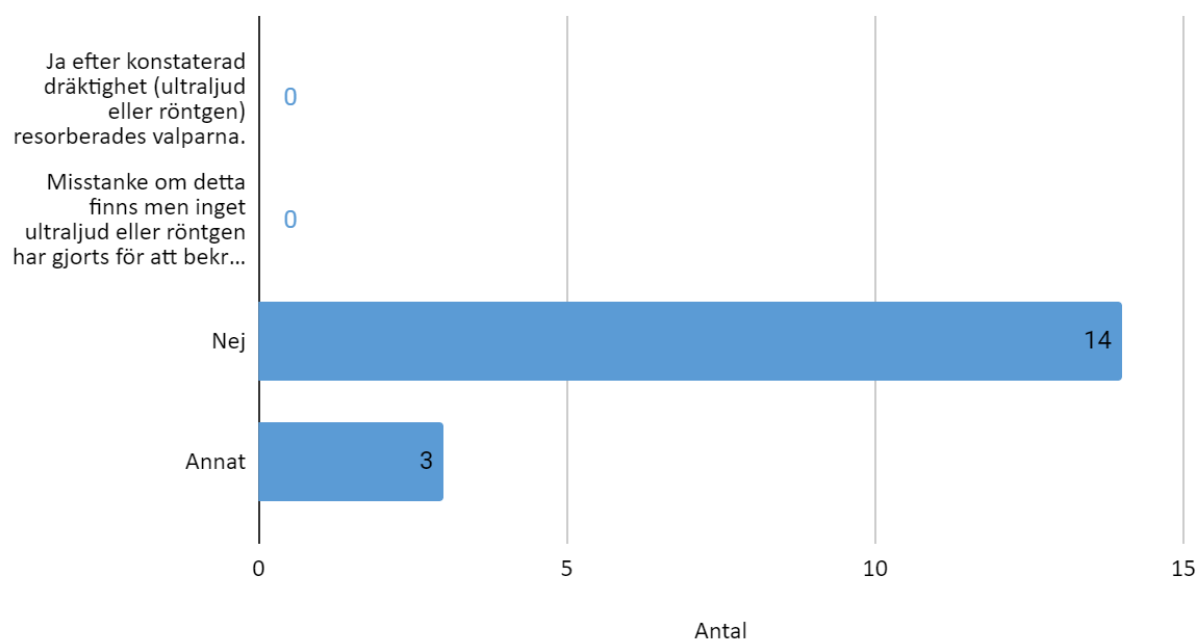
5.4.3 Om tiken inte ville bli parad har hon undersökts vaginalt hos veterinär för att utreda varför?

5.4.4 Om ja, vad blev resultaten?

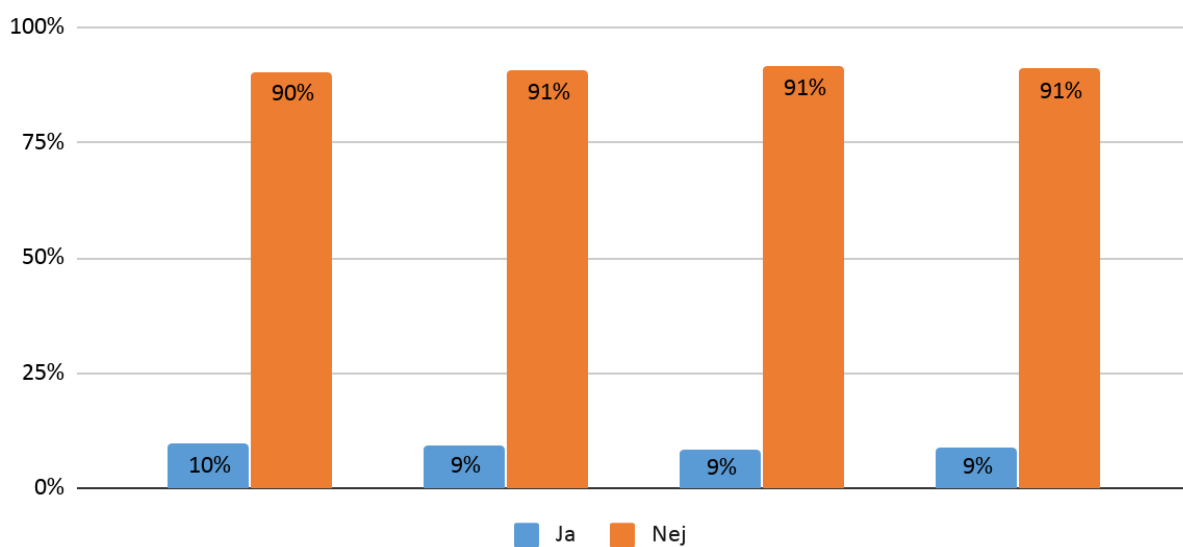

5.4.5 Har din tik resorberat sina valpar någon gång?

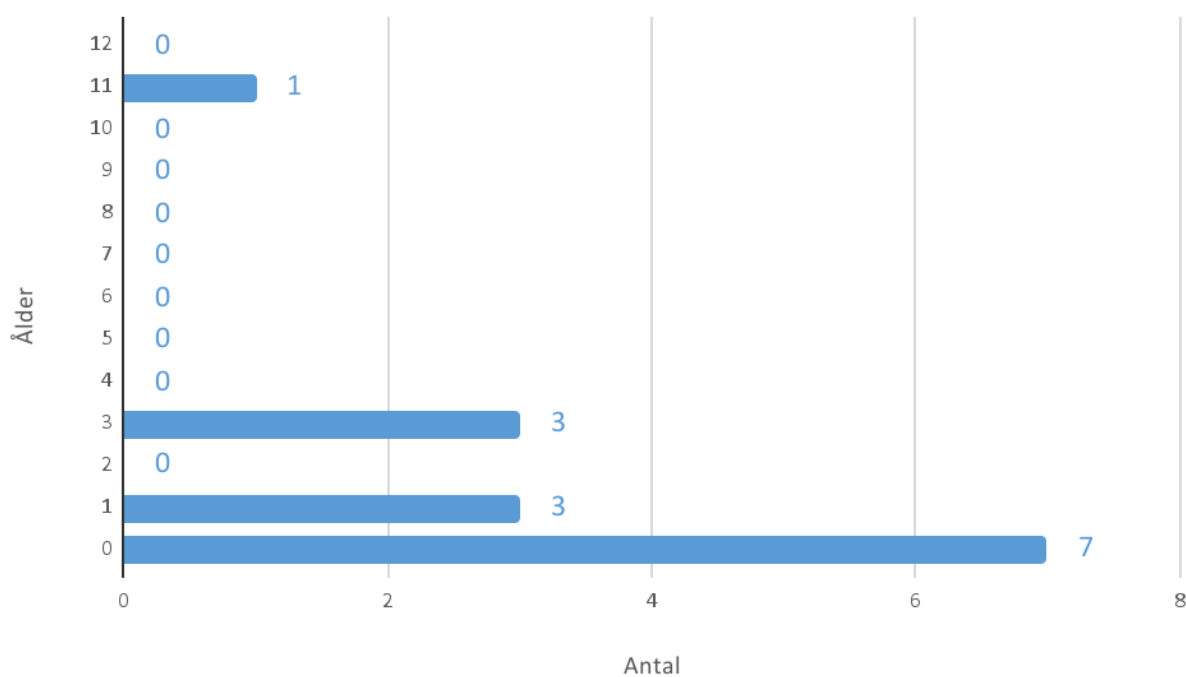

6. Hudproblem

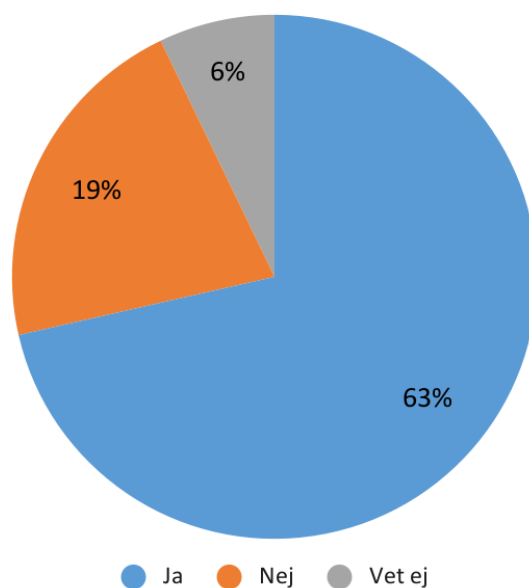
6.1 Har din hund haft upprepade eller långvariga hudproblem/klåda?

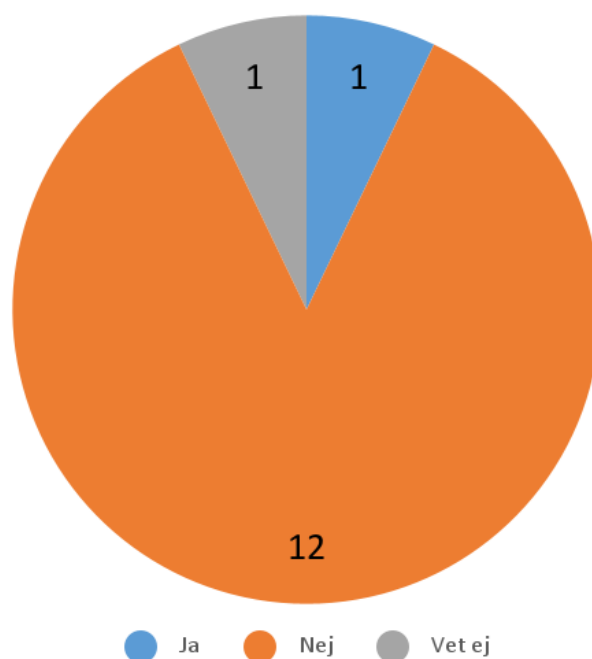
6.1.1 Om ja, vid vilken ålder debuterade problemen?

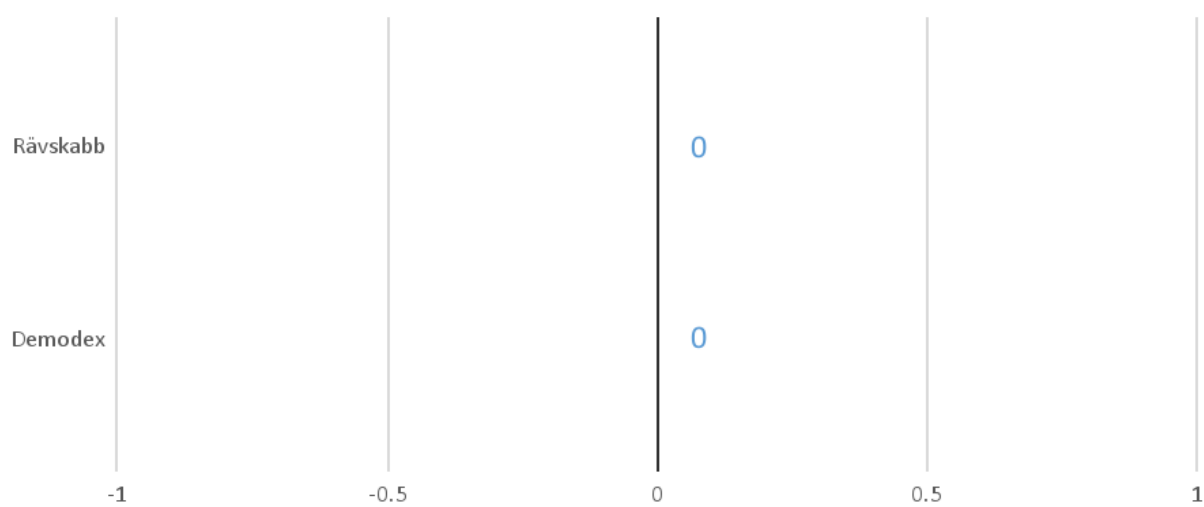
6.1.3 Har en utredning av hudproblem gjorts av veterinär med speciellt intresse av hudsjukdomar?

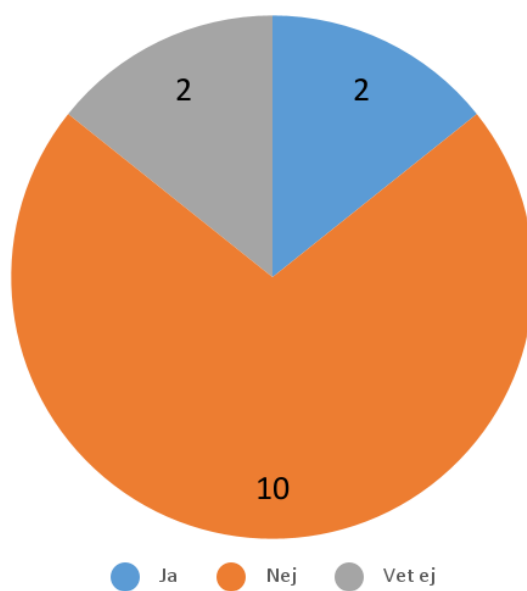
6.2 Har hudproblemen visat sig vara orsakade av parasiter?

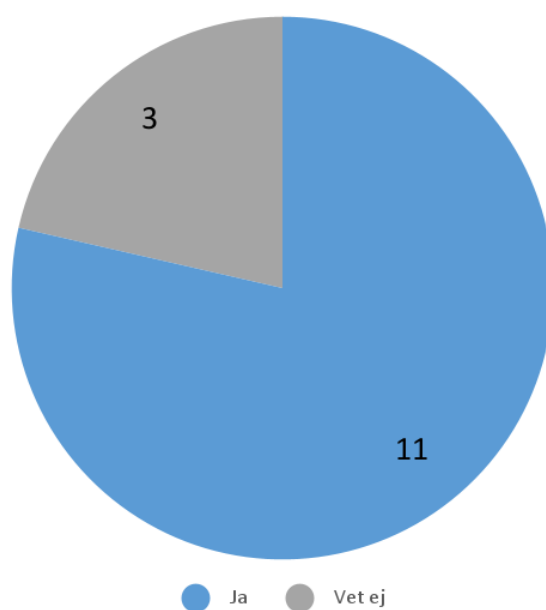
6.2.1 Om ja, vilken/vilka parasiter?

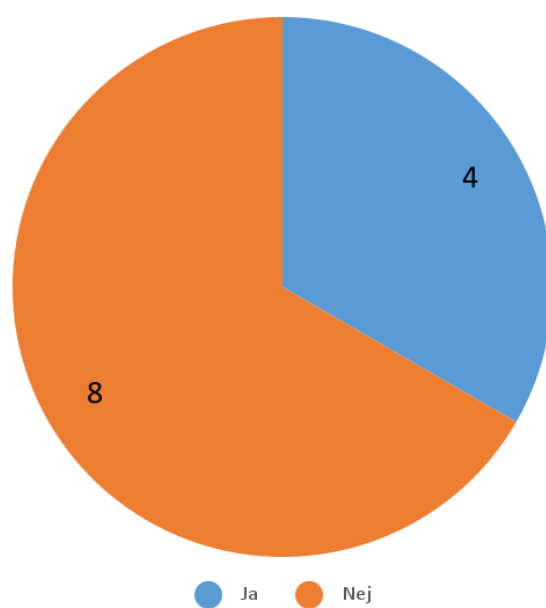
6.3 Har hudproblemen visat sig vara orsakade av hudinfektioner?

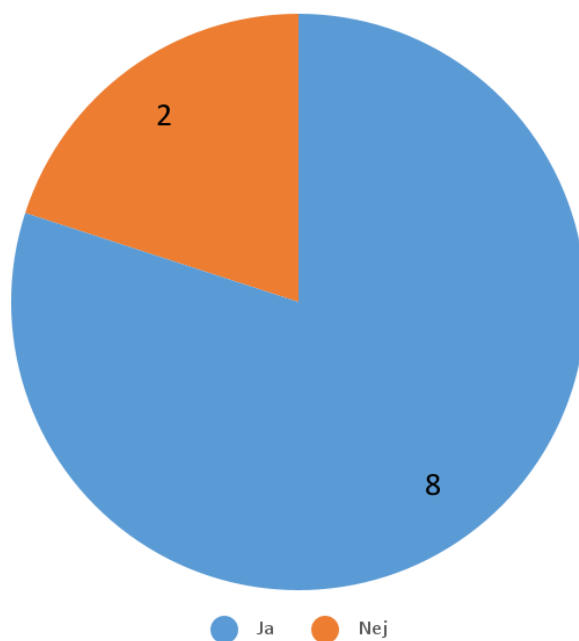
6.4 Har hudproblemen visat sig vara orsakade av allergi?

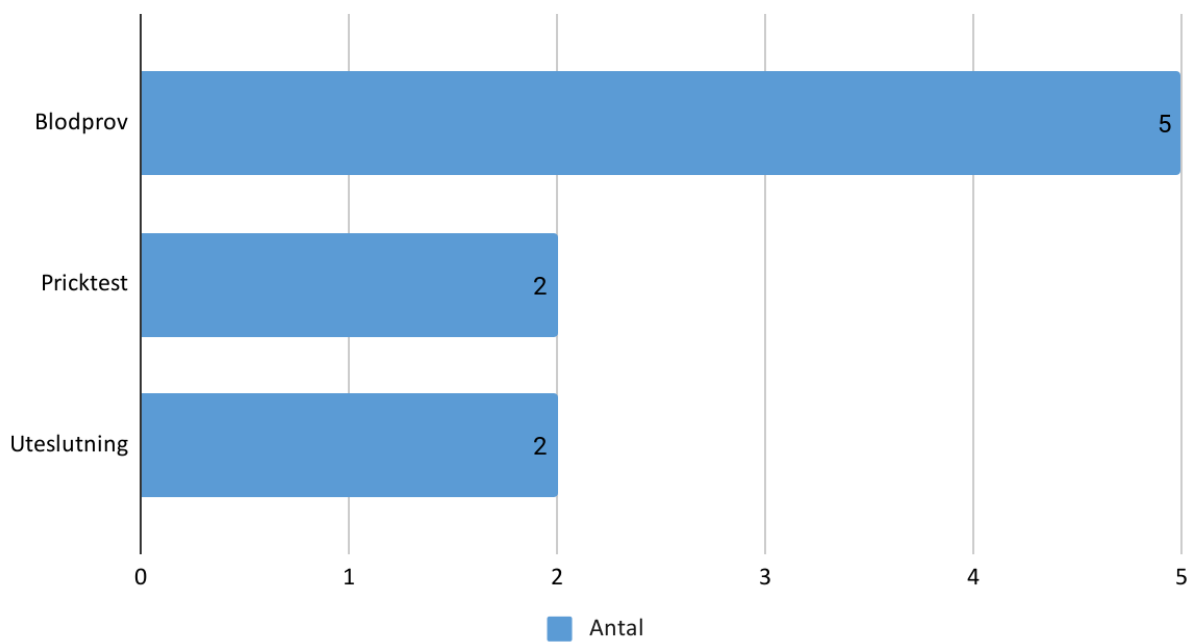
6.4.2 Har diagnosen fastställts genom hudtest?

6.4.3 Har diagnosen fastställts genom annan metod?

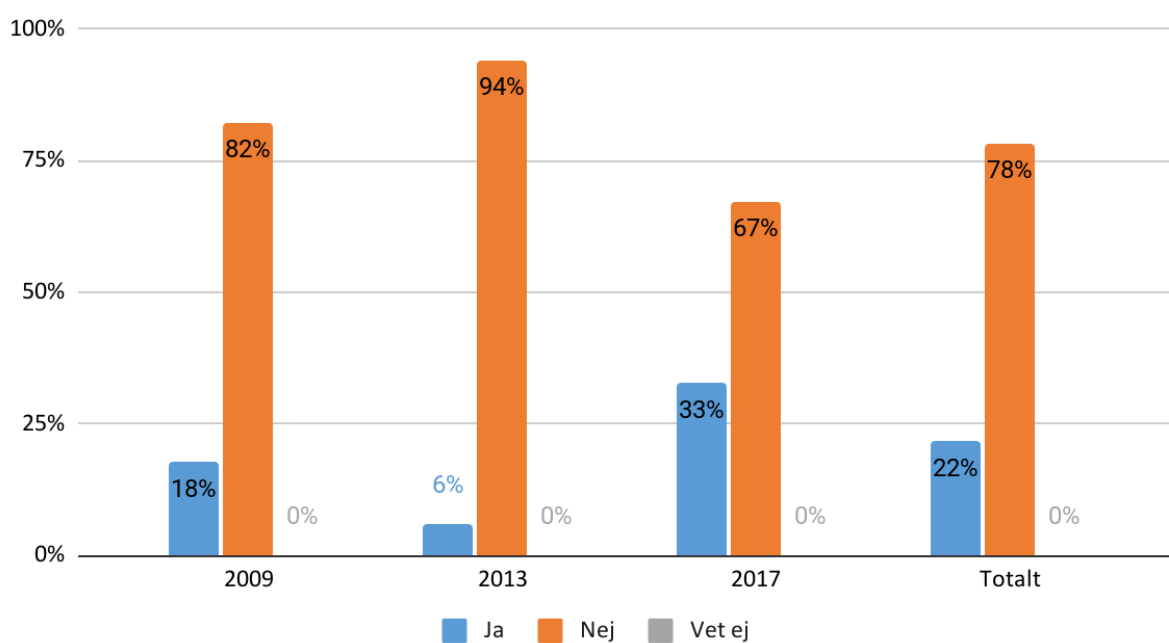

6.4.4 Om ja, vilken metod?

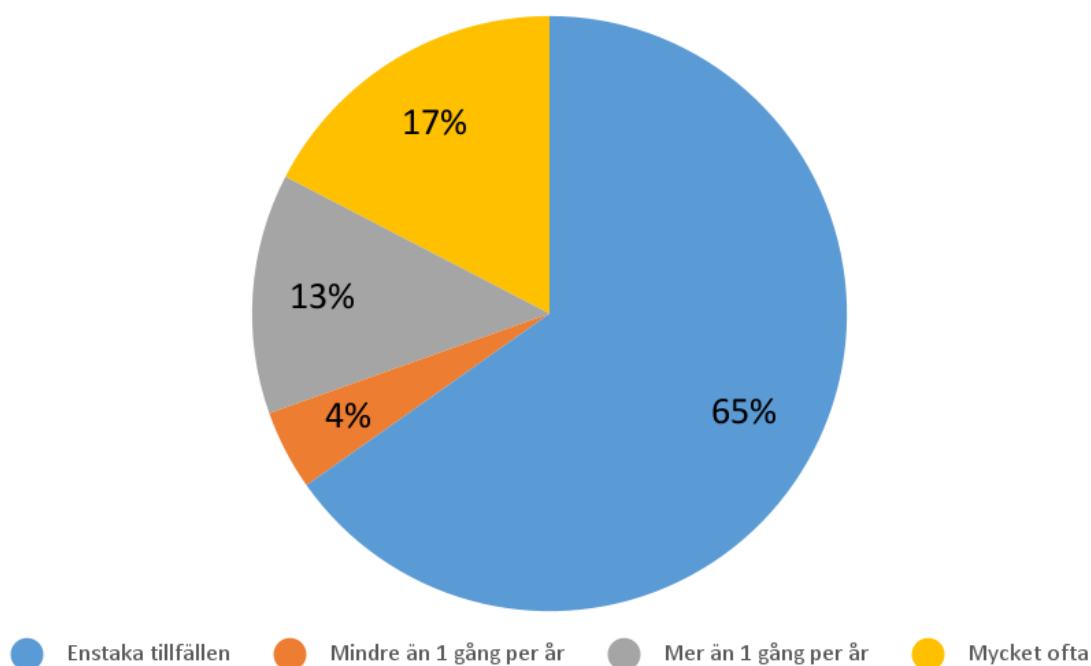

7. Öron

7.1 Har hunden någon gång haft problem med öronen?

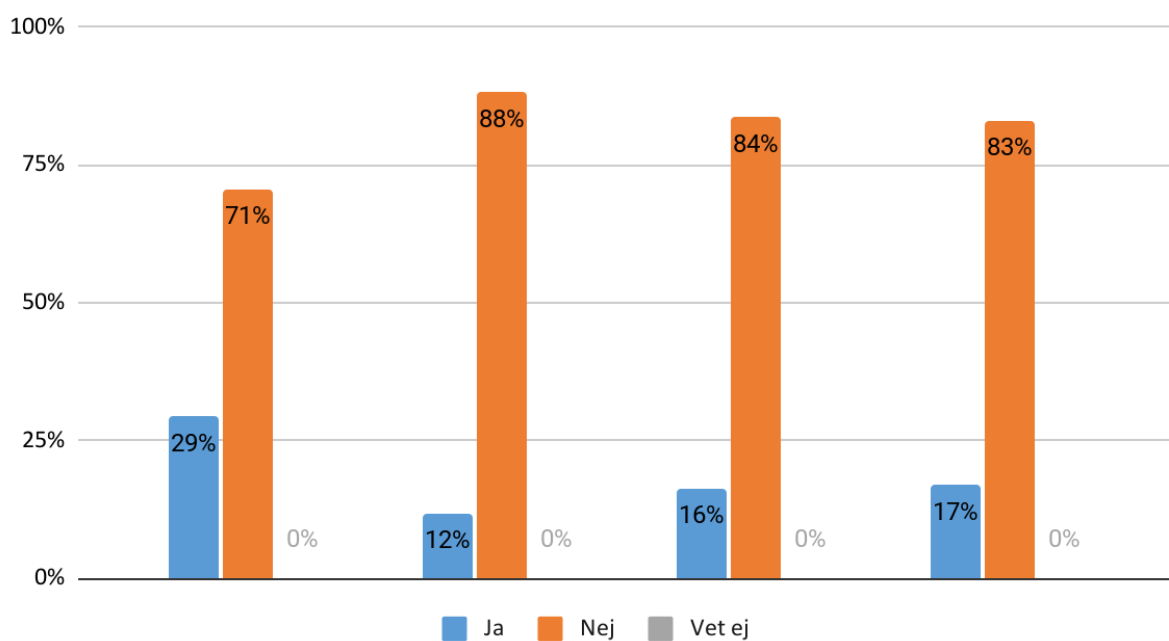

7.1.1 Om ja, hur ofta?

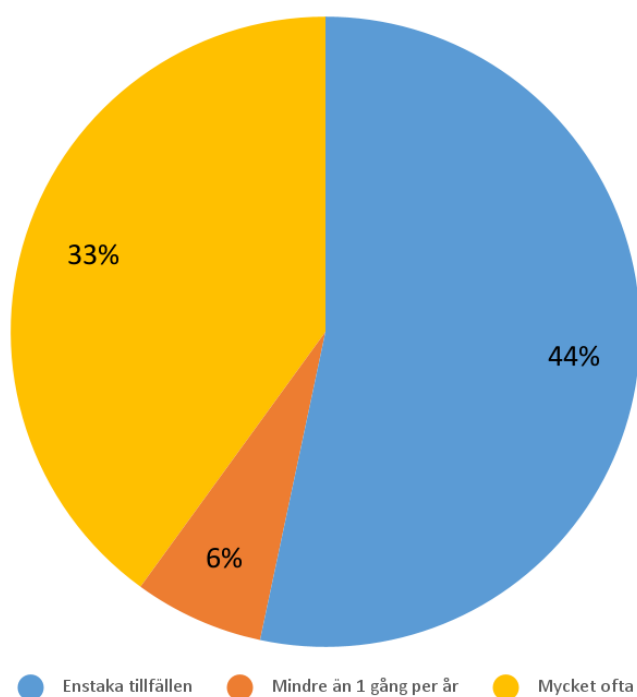

8.Ögon

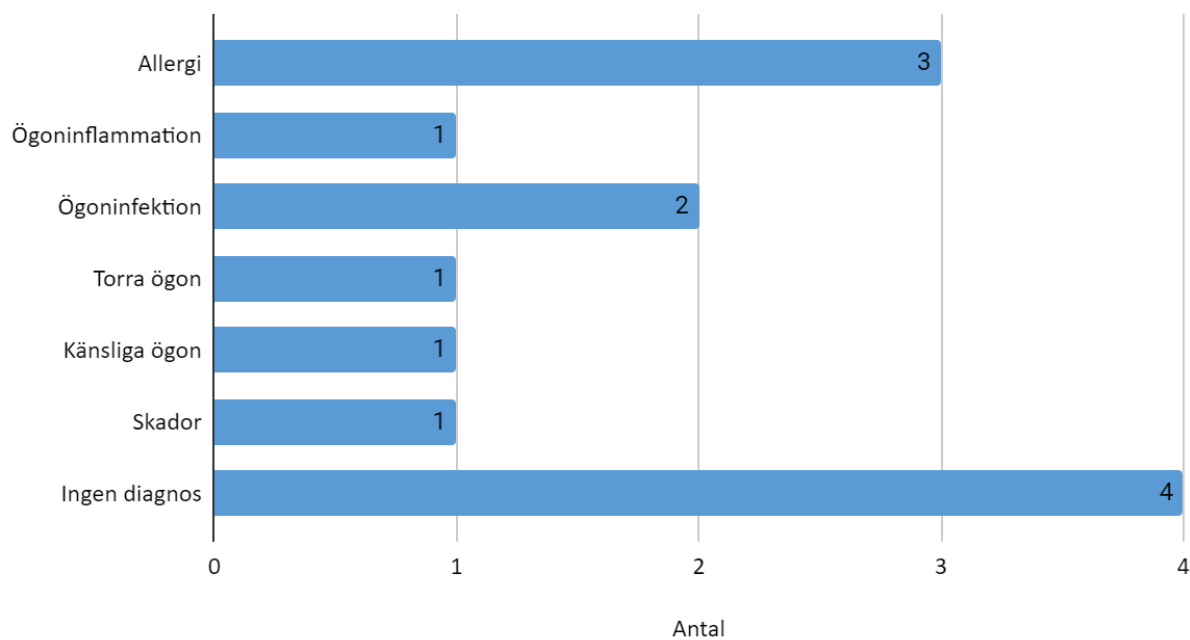
8.Ögon/8.1 Har hunden någon gång haft problem med ögonen?

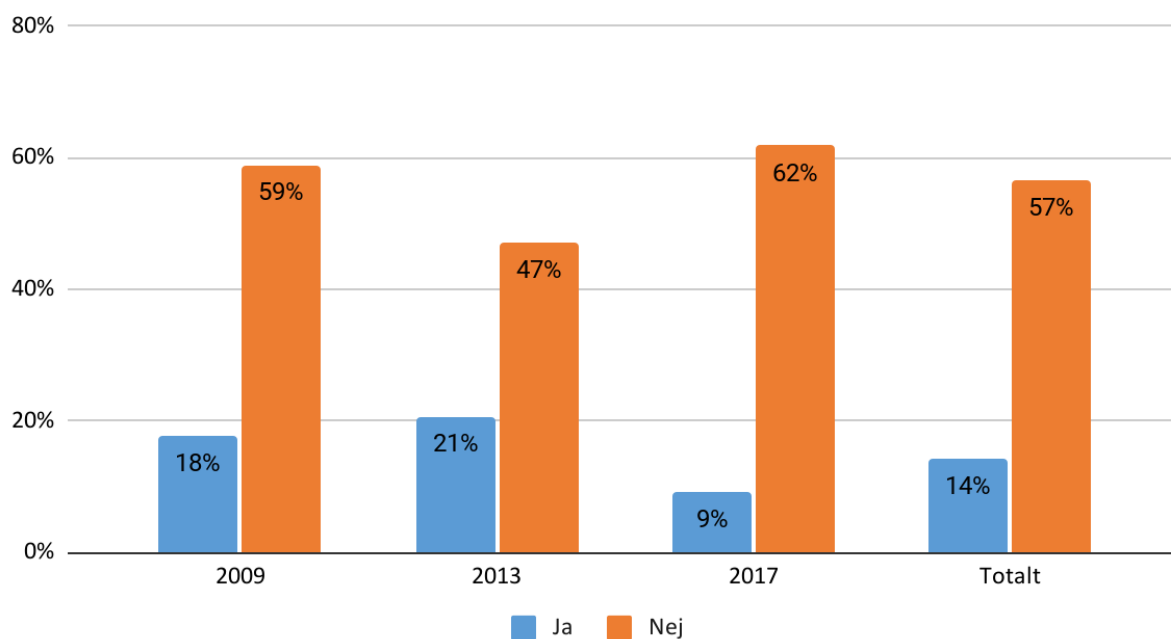
8.1.1 Om ja, hur ofta?

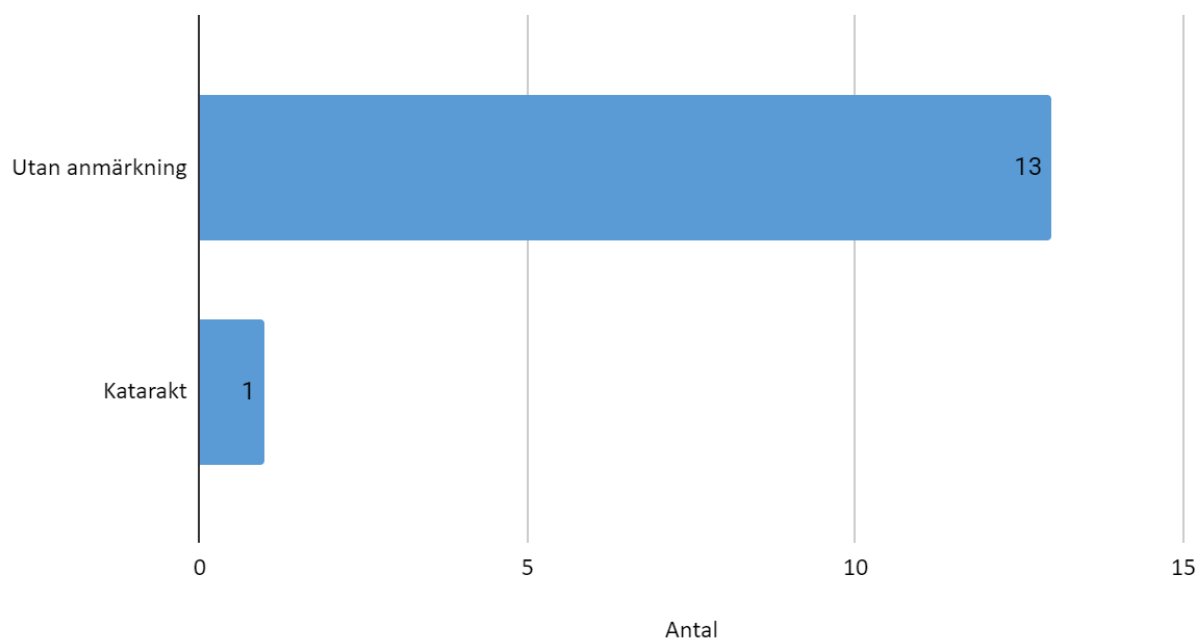
8.1.2 Om ja, vilken/vilka diagnoser har hunden fått?

8.2 Är hunden ögonlyst hos veterinär?

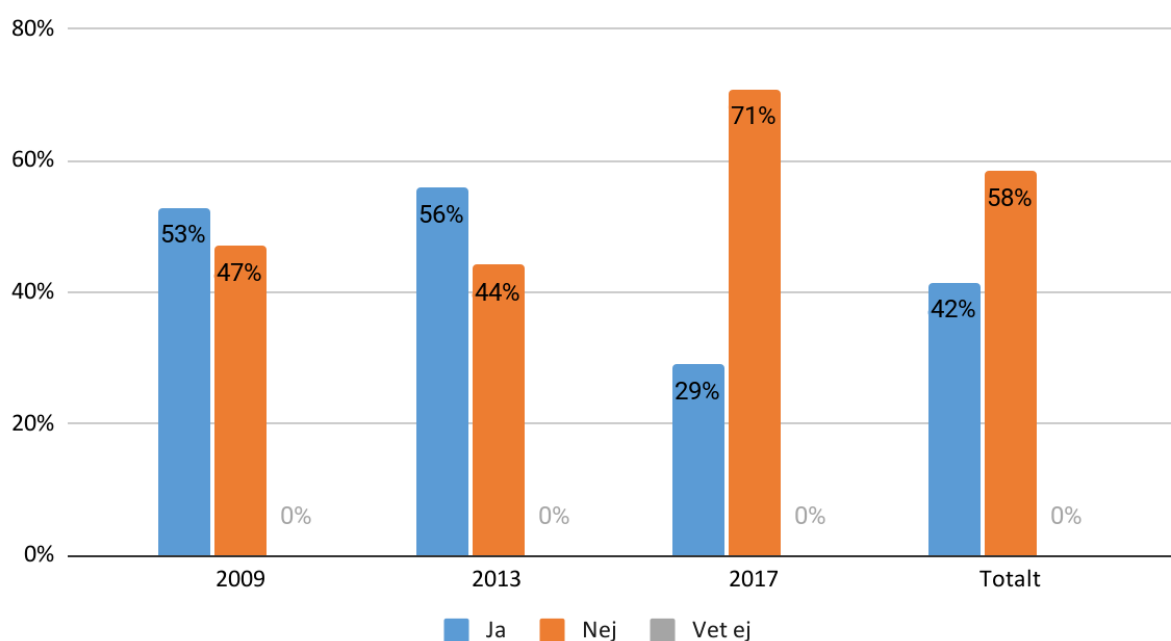

8.2.1 Om ja, ange ögonlysningsresultatet här

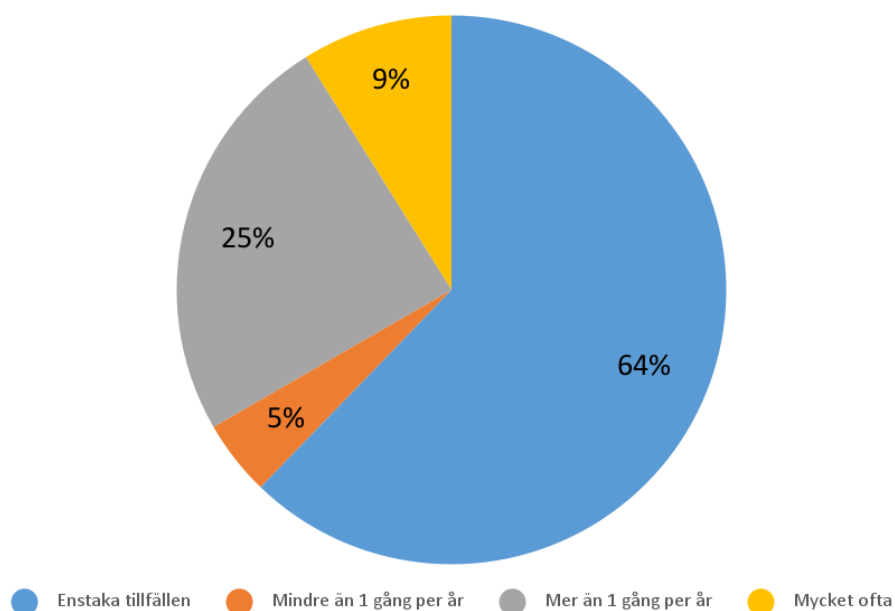

9. Mag- och tarmproblem

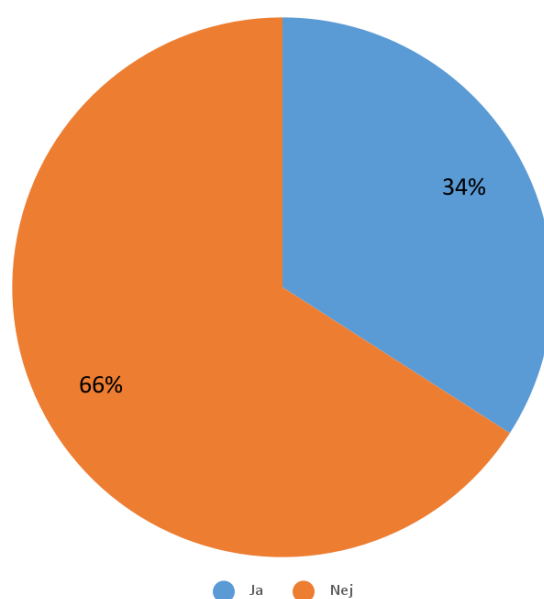
9.1 Har hunden någon gång haft problem med mage och/eller tarm?

9.1.1 Om ja, hur ofta?

9.1.3 Är diagnos ställd hos veterinär?

9.1.4 Om ja, vilken/vilka diagnoser ställdes?

Födoämnes allergi, tål ej för kraftigt foder oavsett proteinkälla.

Analsäcksinflammation isamband med byte av foder

Trolig magkatarr

Hög andel bakterier i magen. Fick antibiotika.

Stressmage

Pankreatit

Trolig levertumör.

Pankreatit

Infektion i tjocktarmen

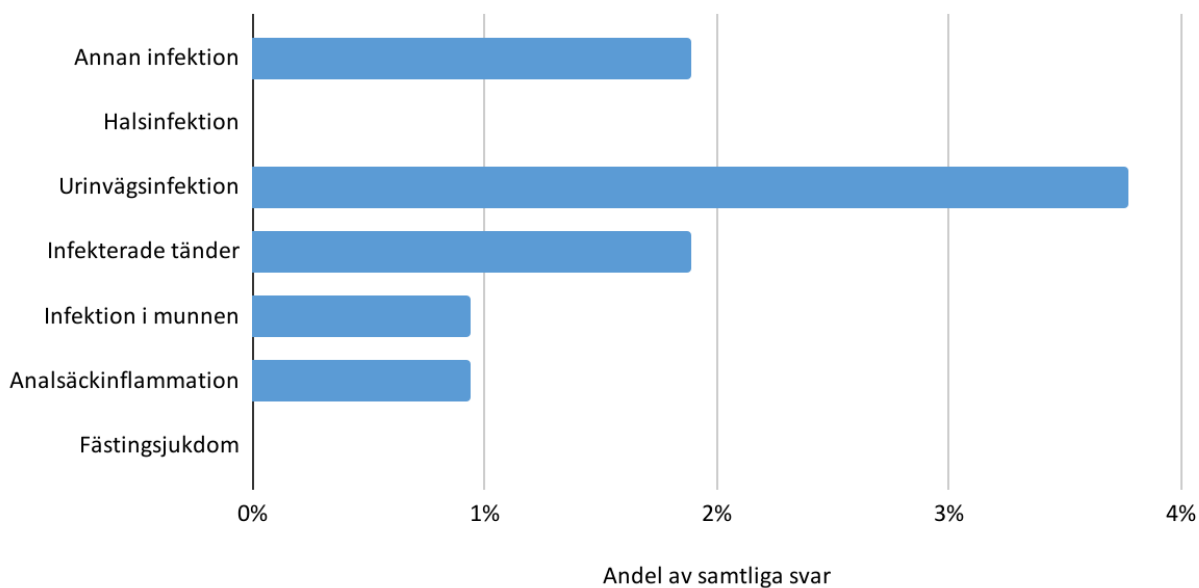
Fått i sig något olämpligt.

Infektion i tarmen

Stressmage, fått skonkost och Loosec/Pepsid

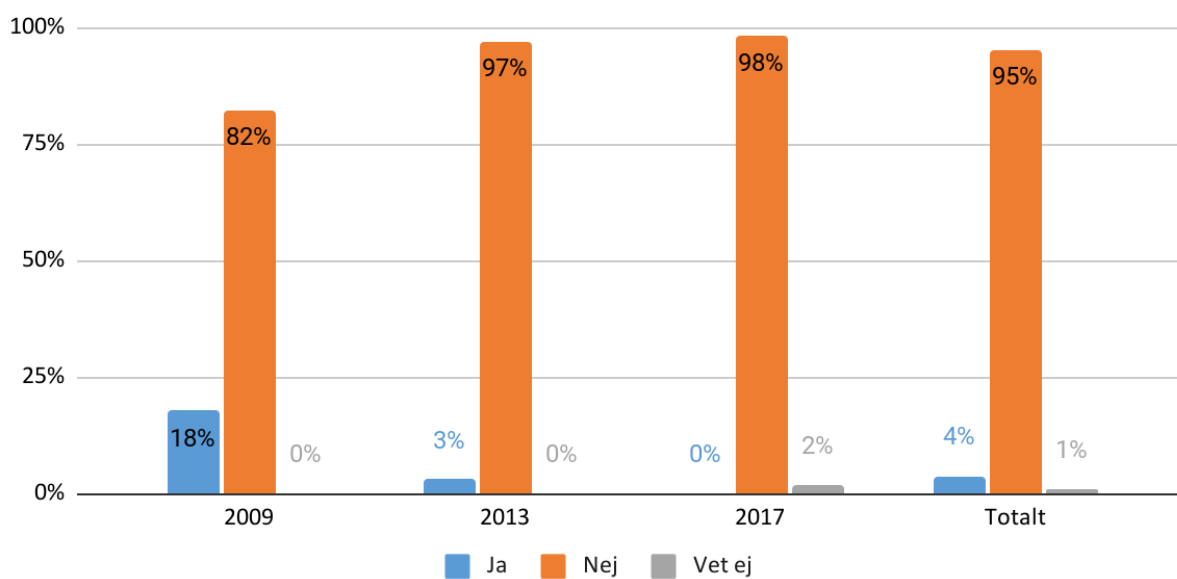
10. Andra infektioner

10.1 Fyll i nedan om hunden haft någon/några av nedanstående infektioner eller någon annan infektion som inte redan nämnts?

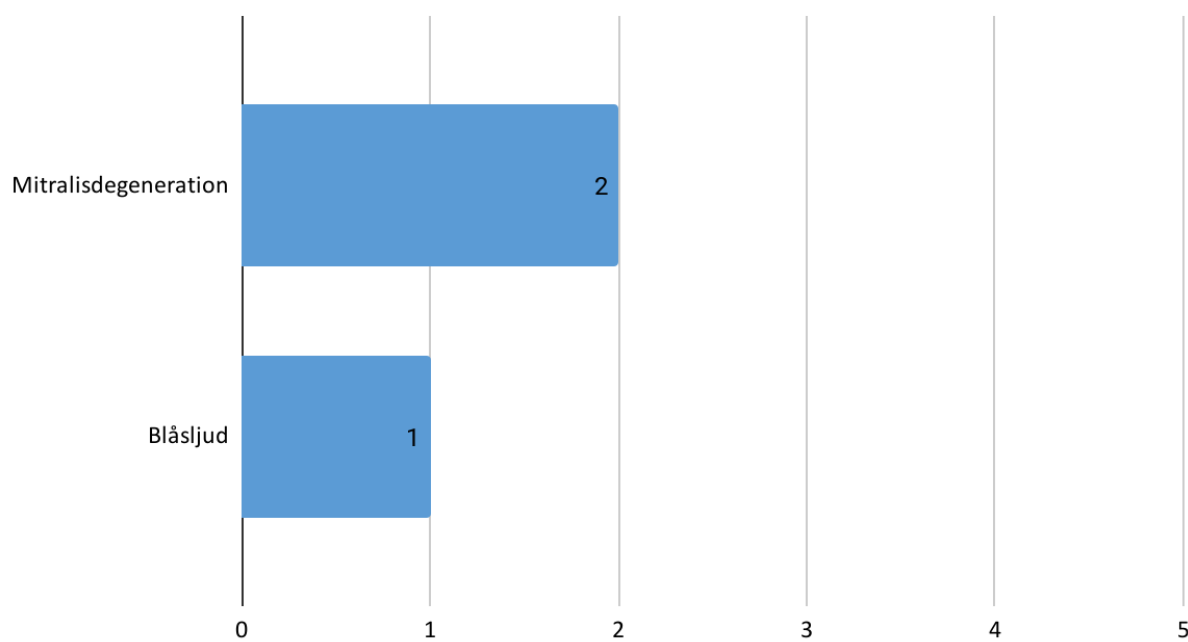

11. Hjärtproblem

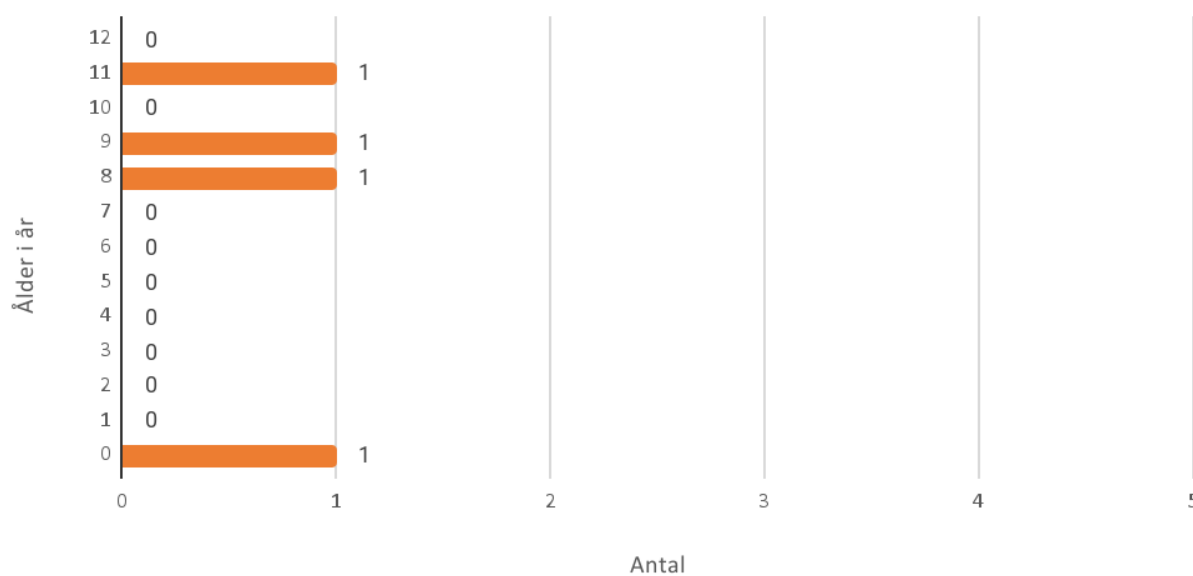
11.1 Har hunden fått diagnosen hjärtsjukdom eller hjärtfel?

11.1.2 Om ja, ange om möjligt diagnosen

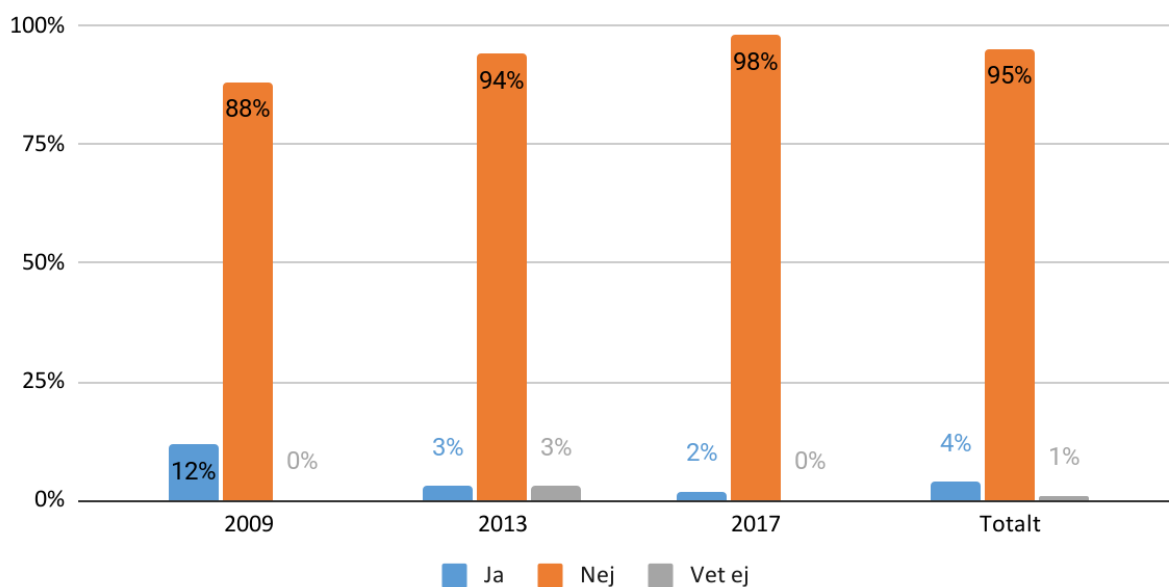

11.1.3 Vid vilken ålder märktes problemen?

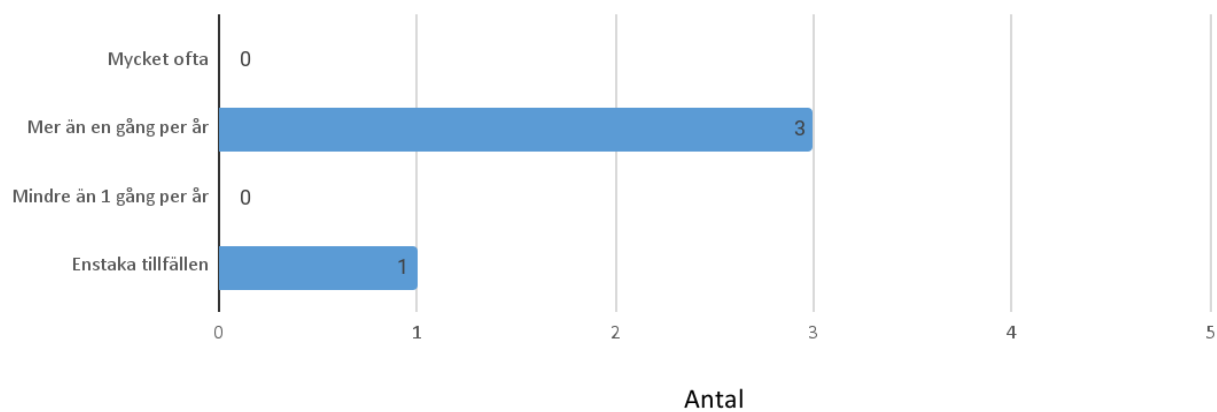

12. Krampanfall, epilepsi

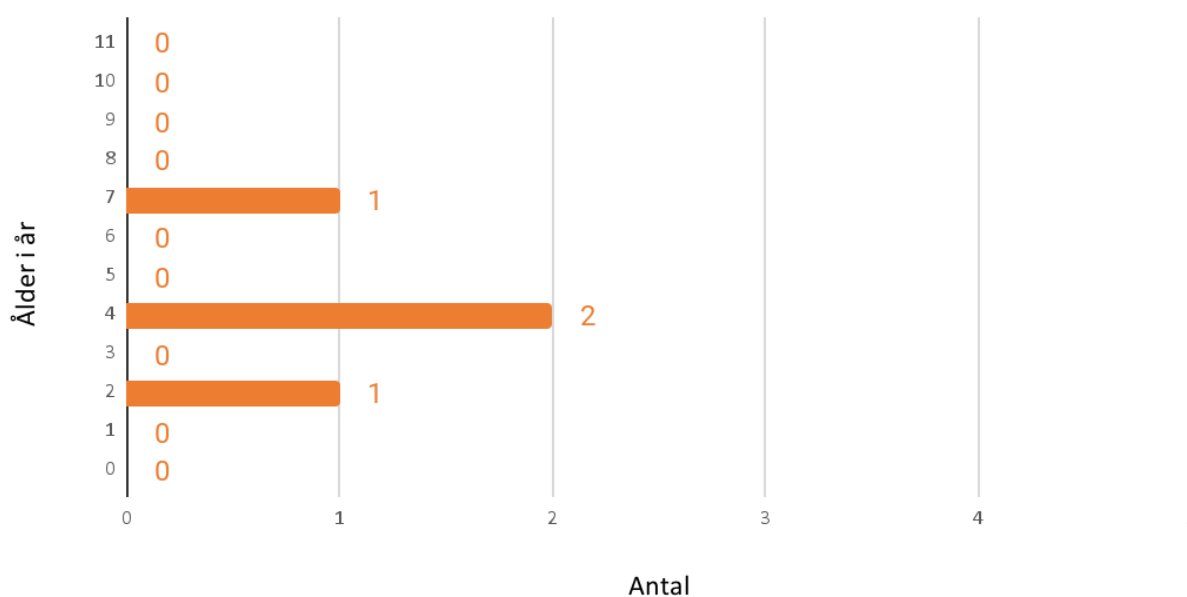
12.1 Har hunden någon gång haft någon (lindrigare eller svårare) form av kramper eller anfall av epileptisk karaktär?

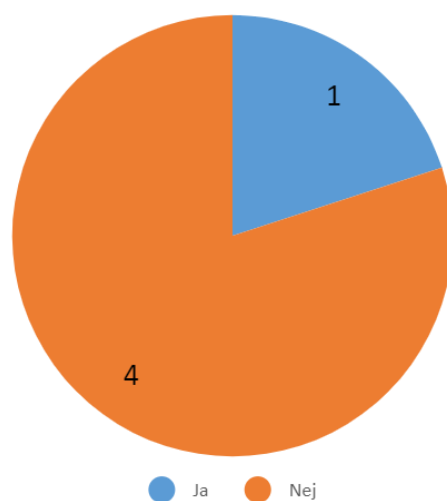
12.1.2 Om ja, hur ofta sker detta?

12.1.3 Vid vilken ålder började anfallen?

12.1.4 Medicineras hunden för detta idag?

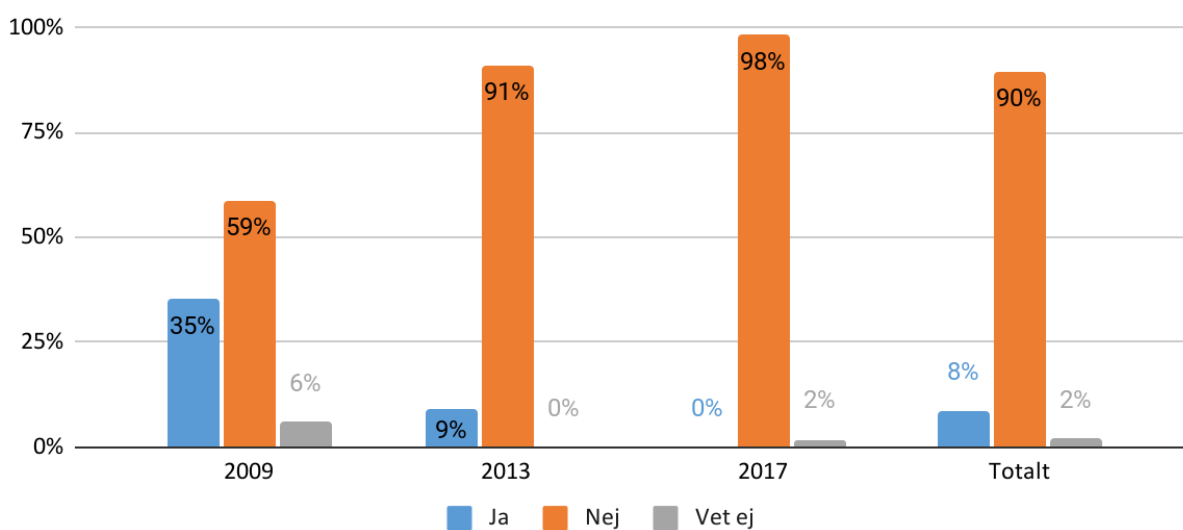

12.1.5 Om ja, har medicineringen önskad effekt?

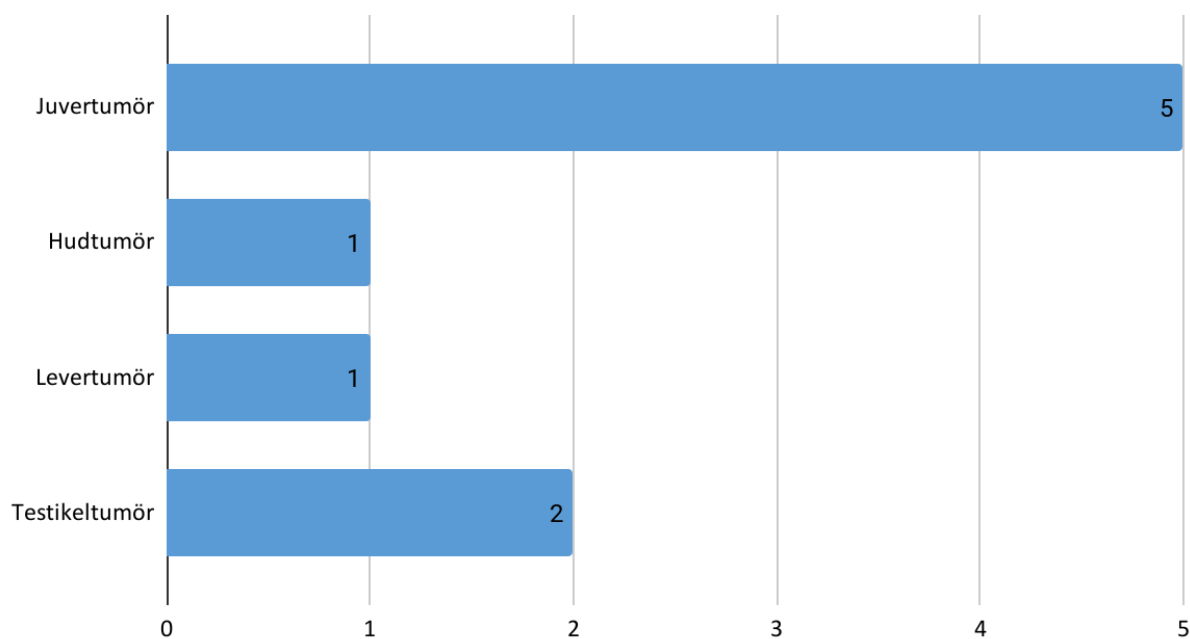
En svarade ja.

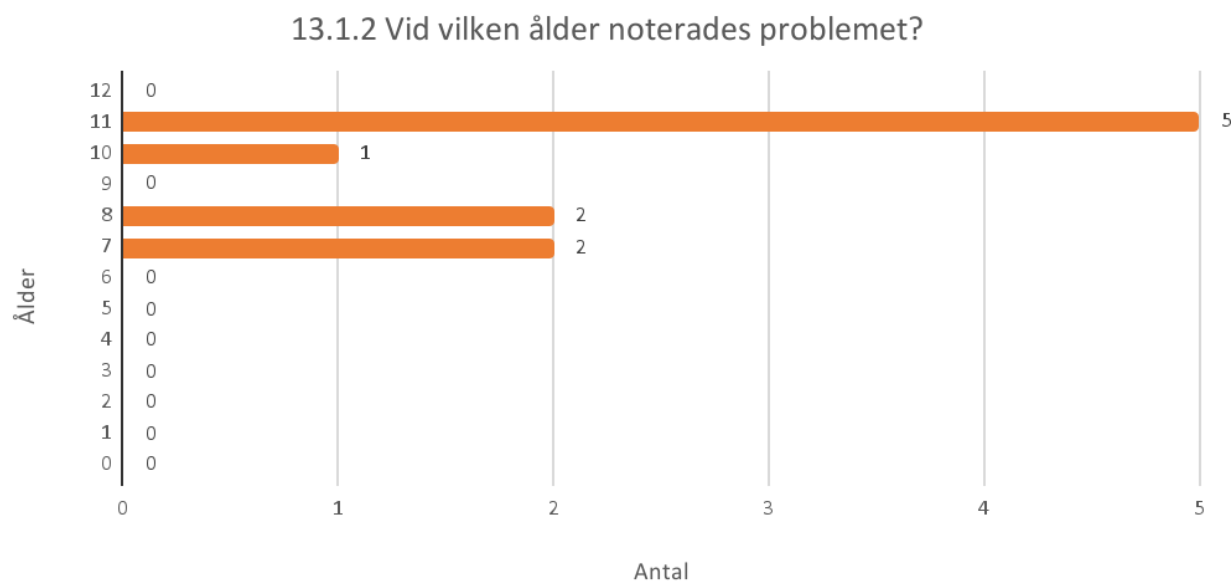
13. Tumörer

13.1 Har hunden fått diagnosen tumör/ cancer?

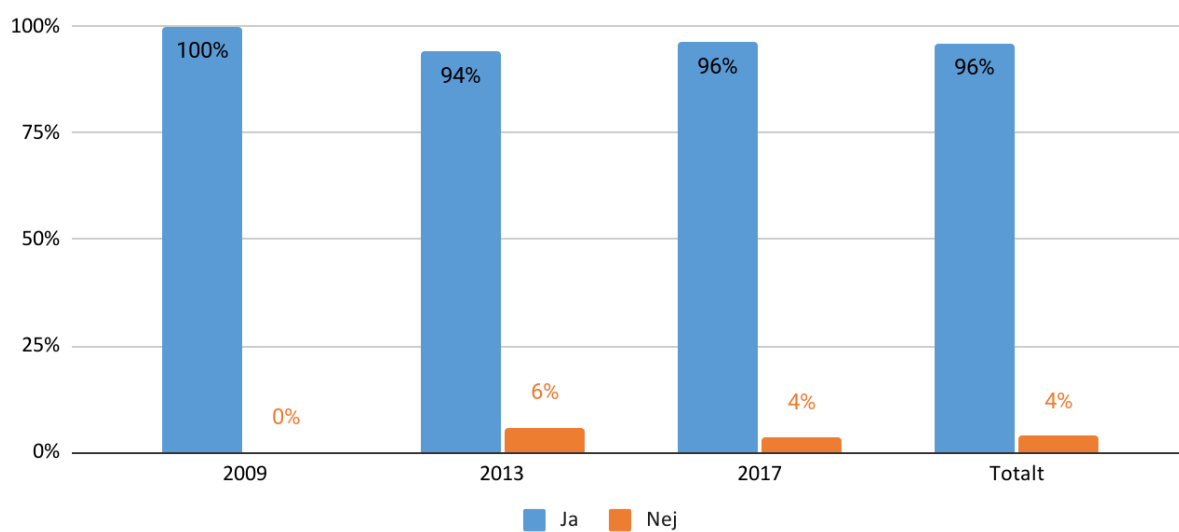
13.1.1 Om ja, vilken typ av tumör?

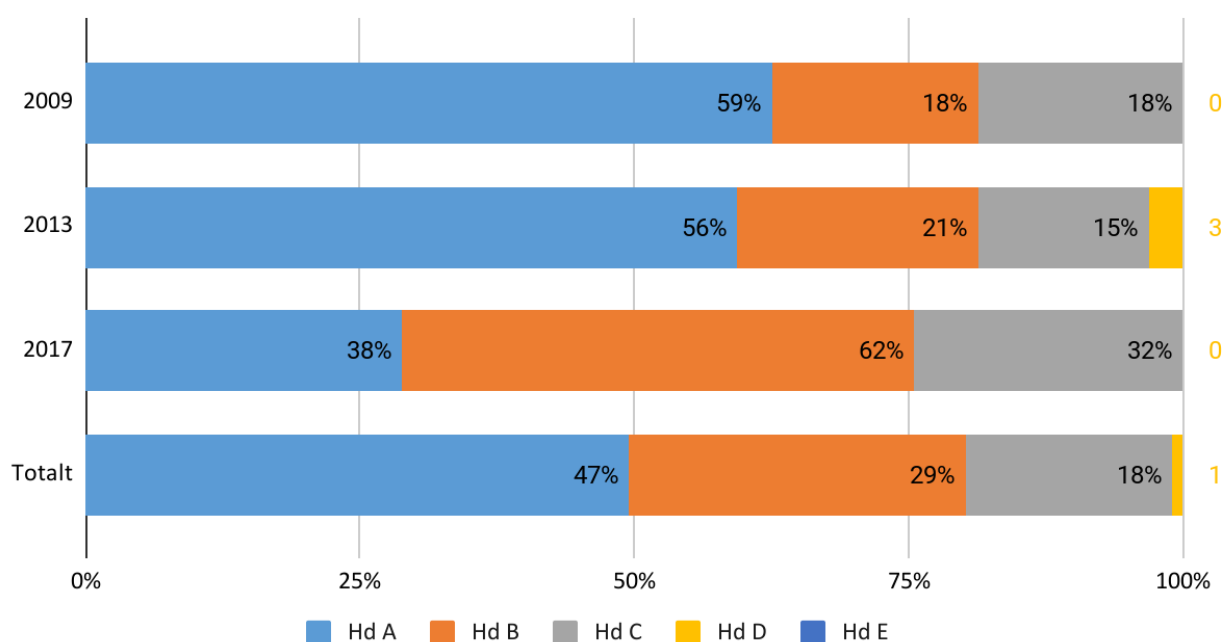

14. Skelett och leder

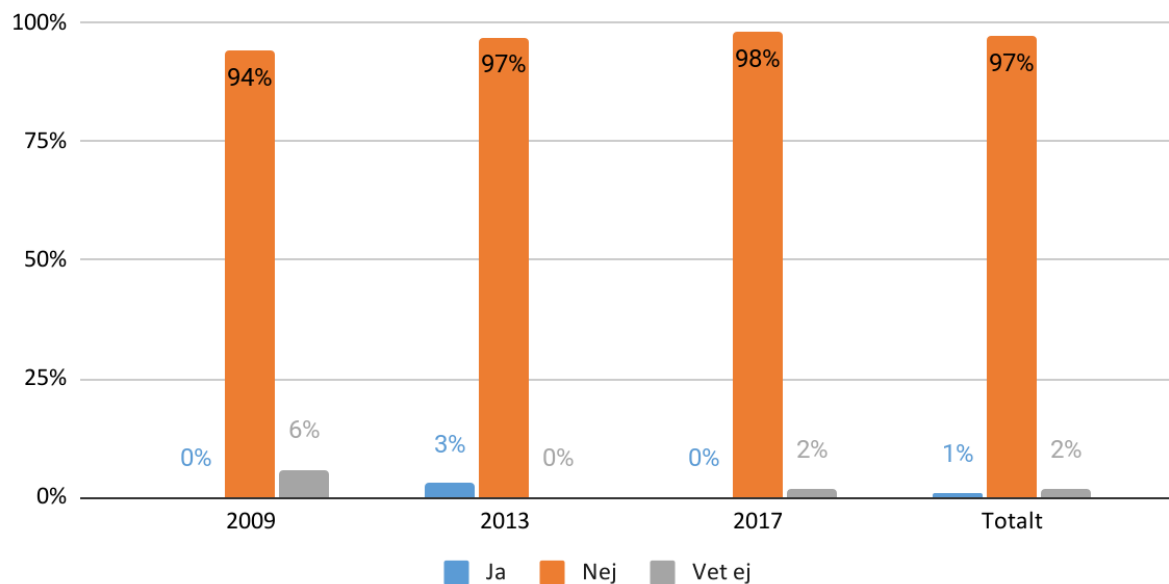
14.1 Höftledsdysplasi (HD) - Har hundens höfter röntgats och blivit avlästa av SKK?

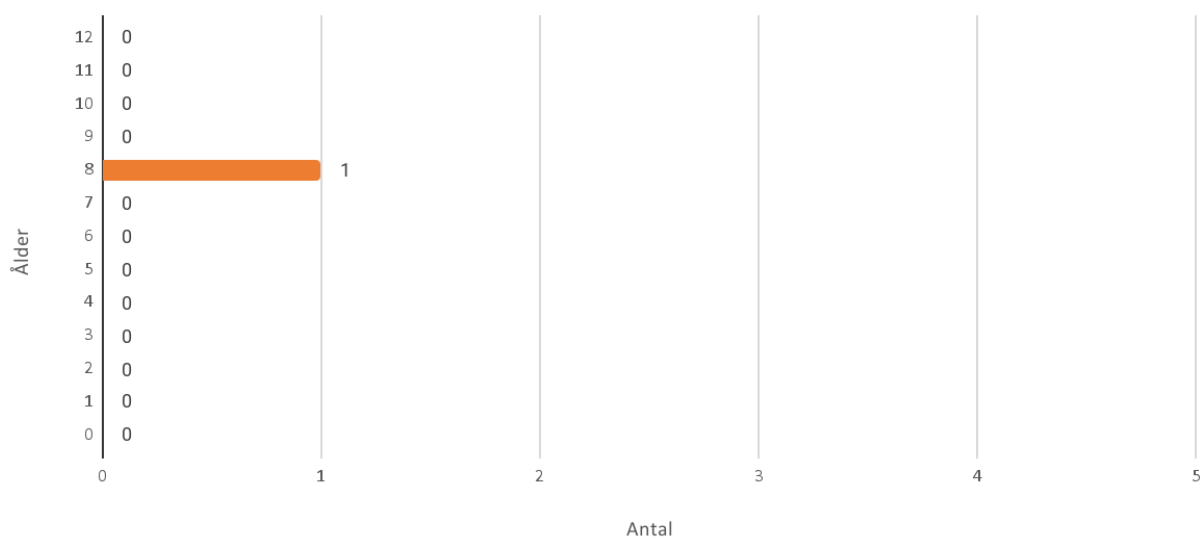
14.1.1 Om ja, vad blev resultatet?

14.1.3. Oavsett resultat från eventuell röntgen, har hunden någon gång haft besvär från höfterna?

14.1.4 Om ja vid vilket ålder kom besvären?

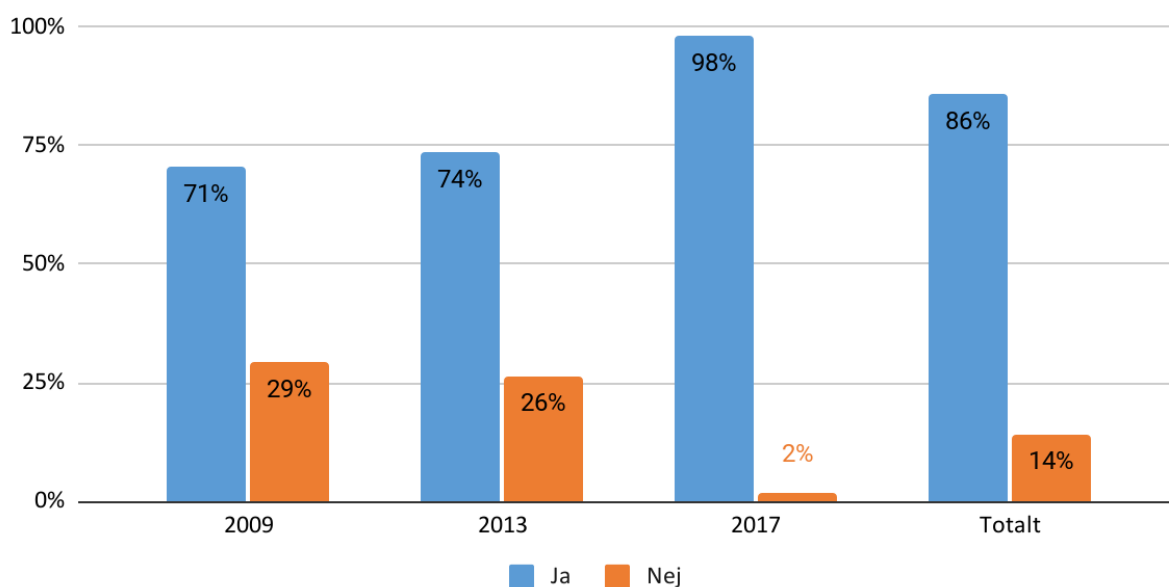

14.1.5 Om din hunds höfter inte är röntgade var är anledningen till detta?

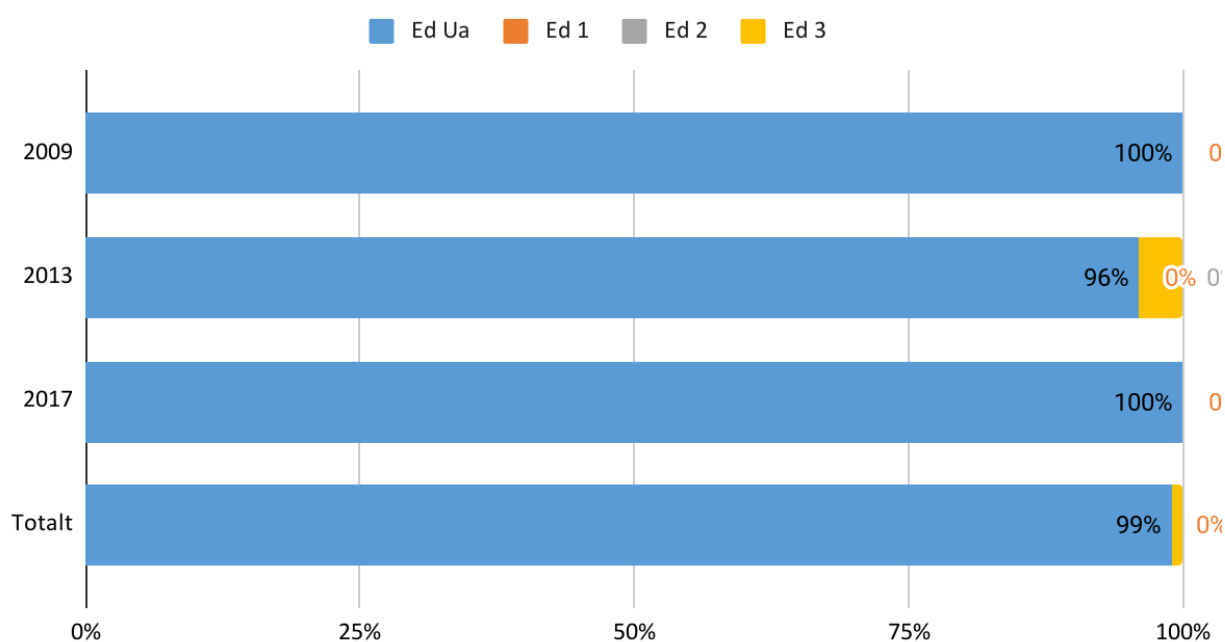
Inget speciellt.

Inte blivit av

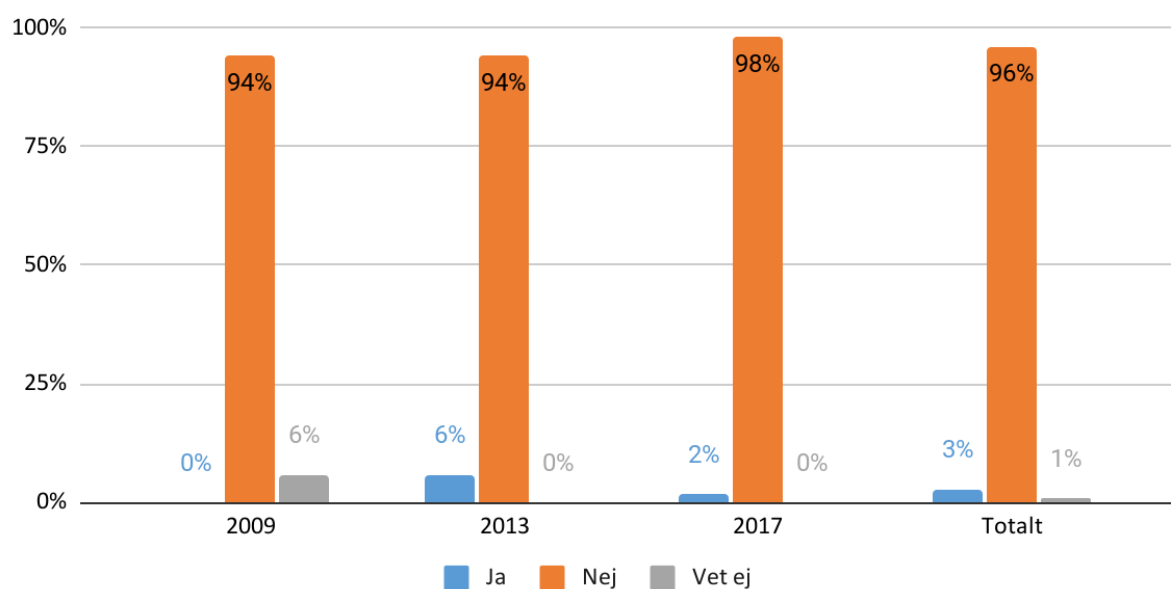
14.2 Armbågsdysplasi (ED) - Har hundens armbågar röntgats och blivit avlästa av SKK?

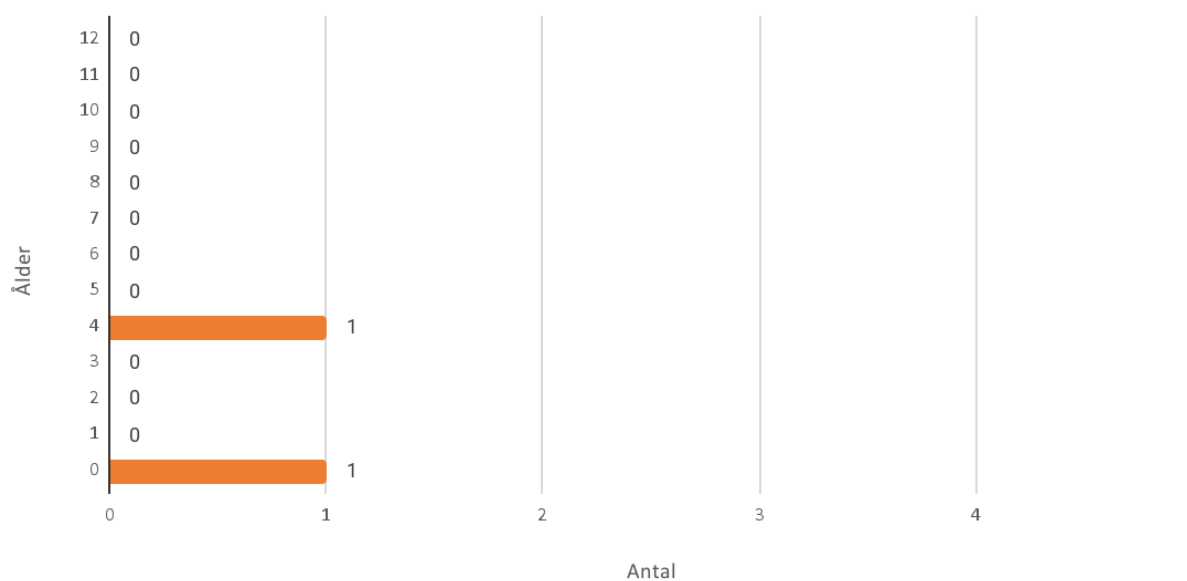
14.2.1 Om ja, vad blev resultatet?

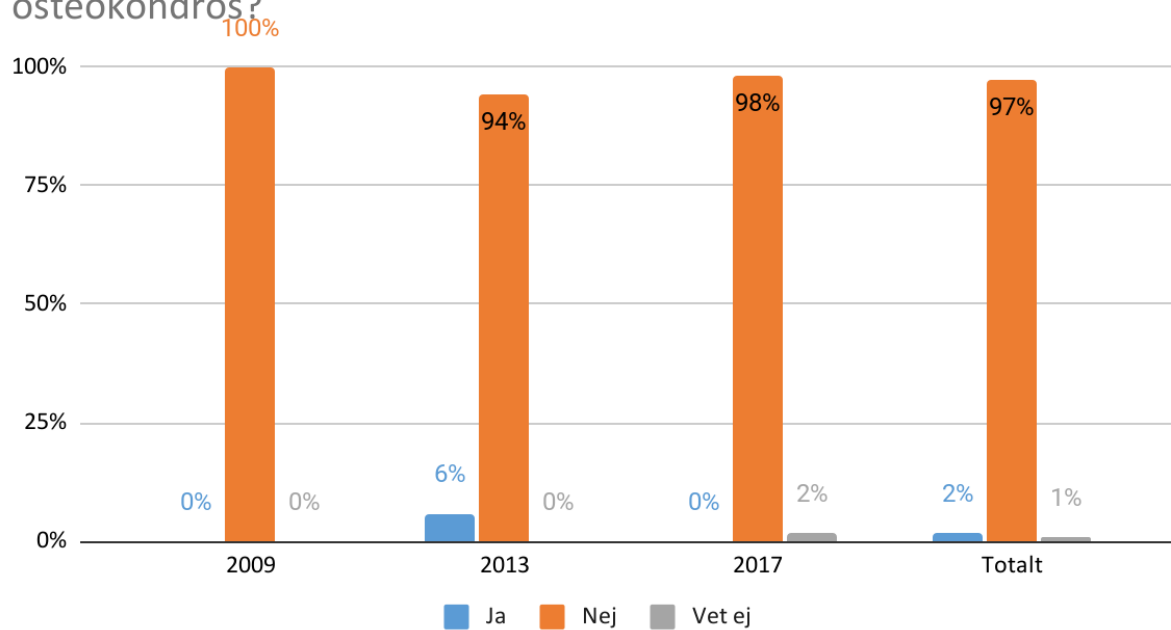
14.2.3 Oavsett resultat från eventuell röntgen, har hunden någon gång haft besvär från armbågarna?

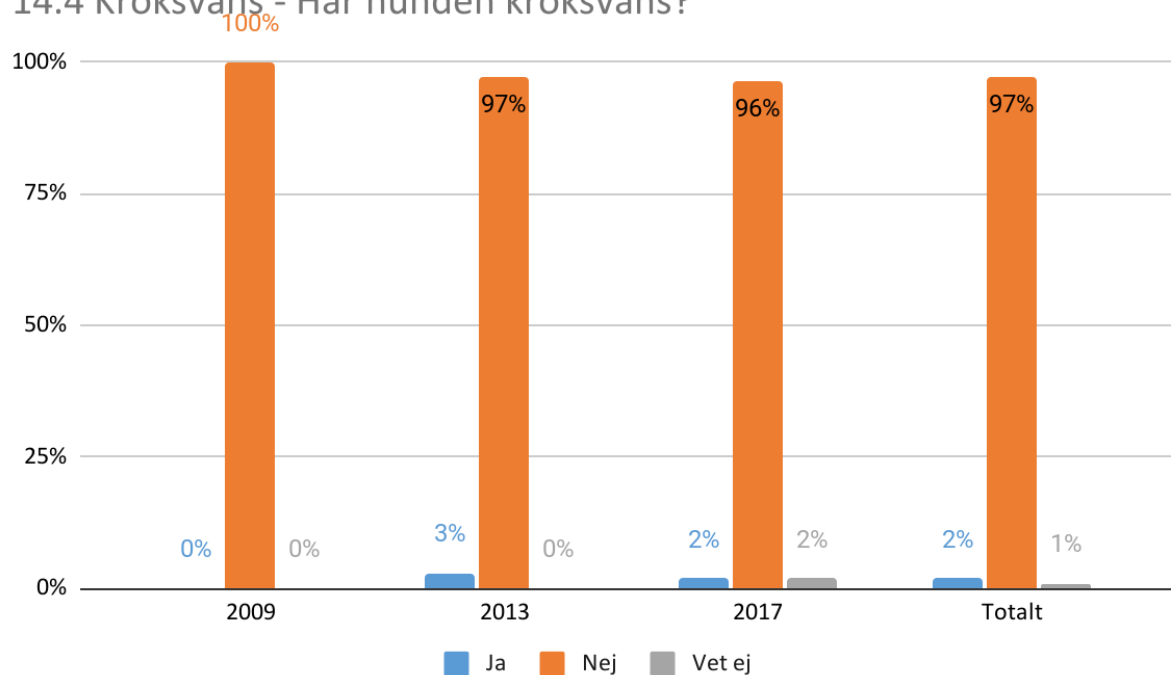
14.2.4 Om ja vid vilket ålder kom besvären?

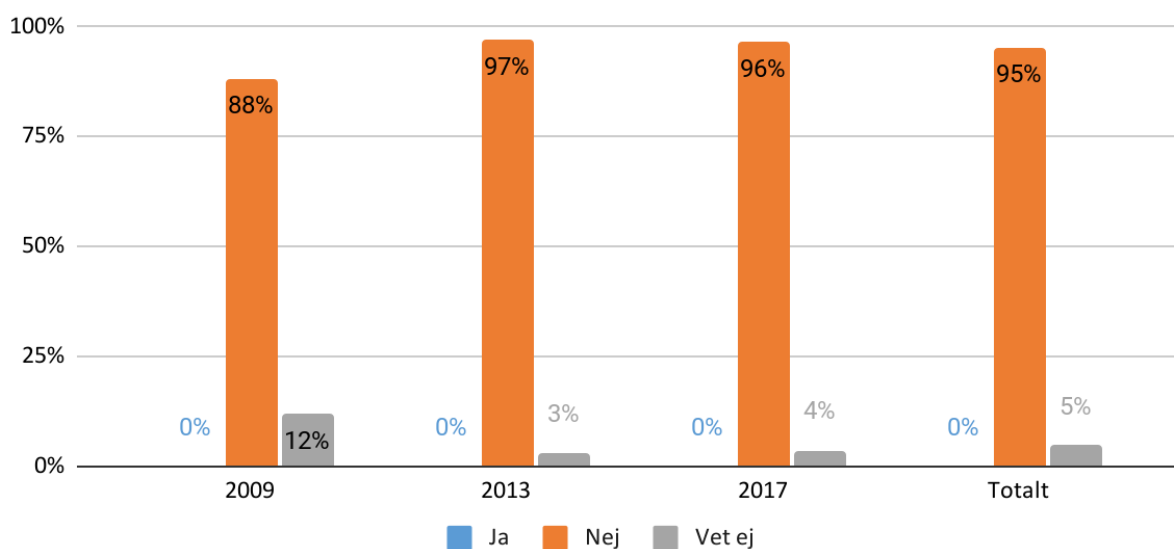
14.3 Osteokondros (lösa benbitar) - Har hunden eller har haft osteokondros?

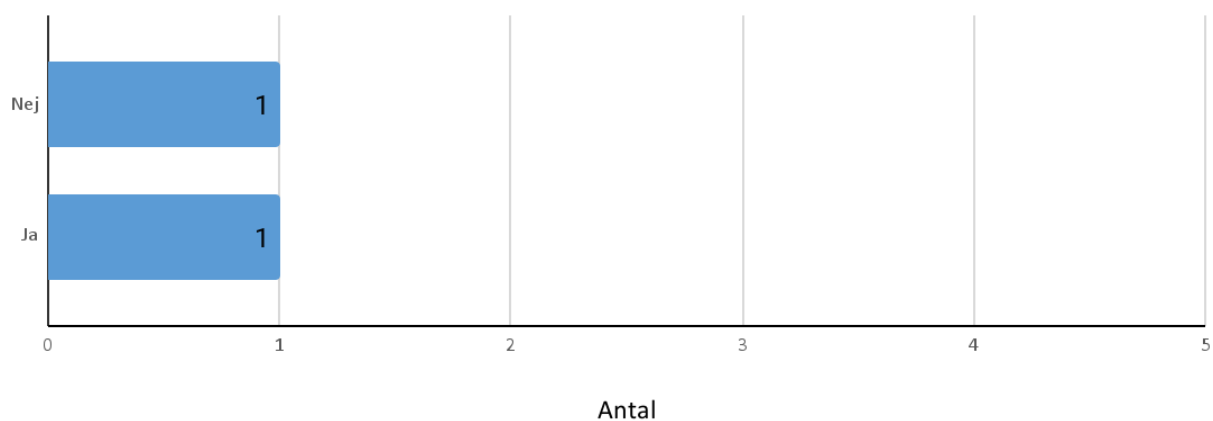
14.4 Kroksvans - Har hunden kroksvans?

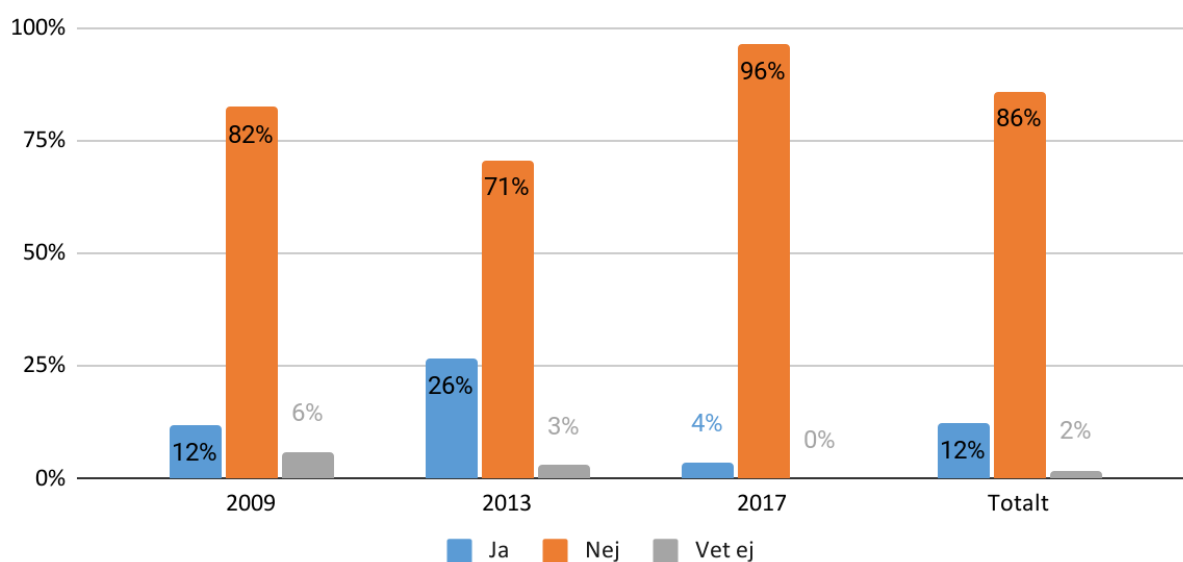
14.5 Patellaluxation - Har hunden patellaluxation?

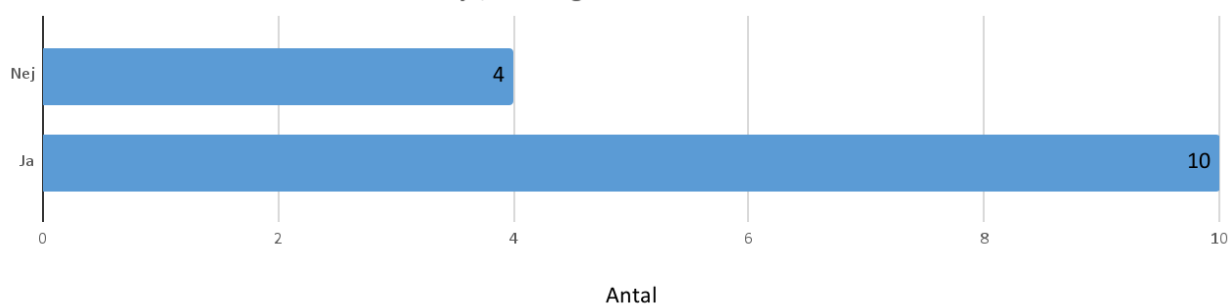
14.5.1 Har diagnosen fastställts av veterinär?

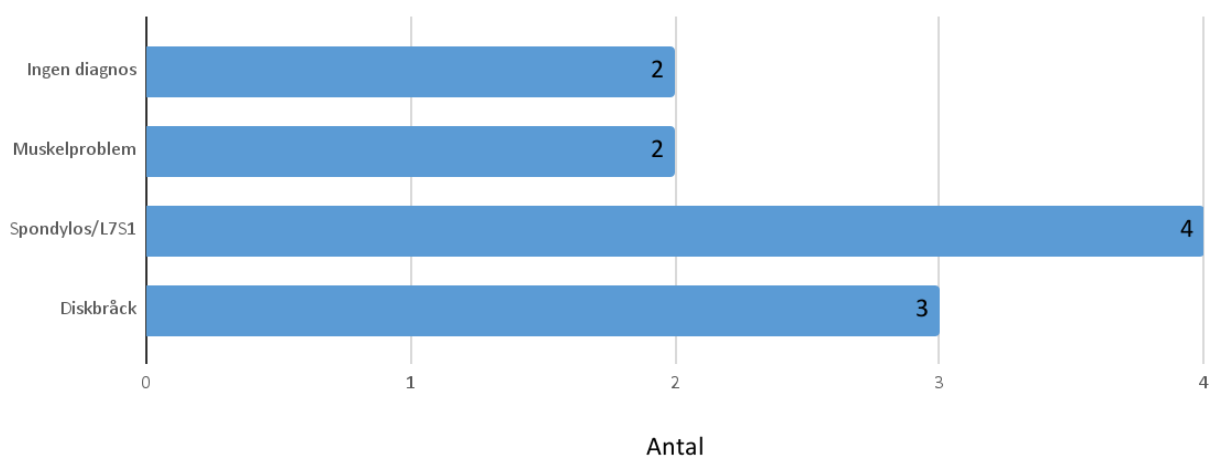
14.6 Ryggproblem - Har hunden eller har haft ryggproblem?

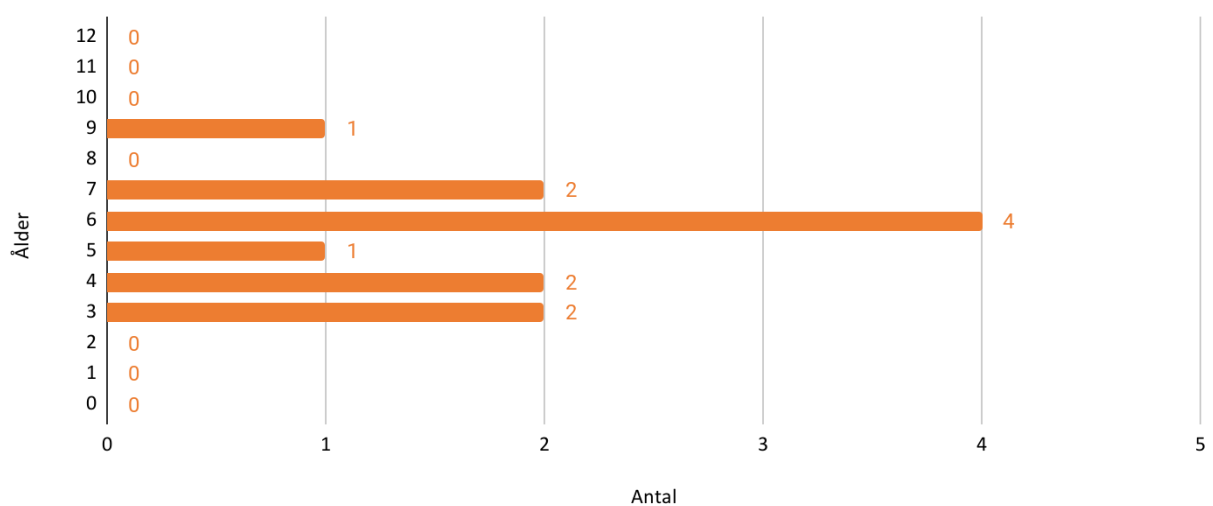
14.6.1 Om ja, har diagnos fastställts av veterinär?

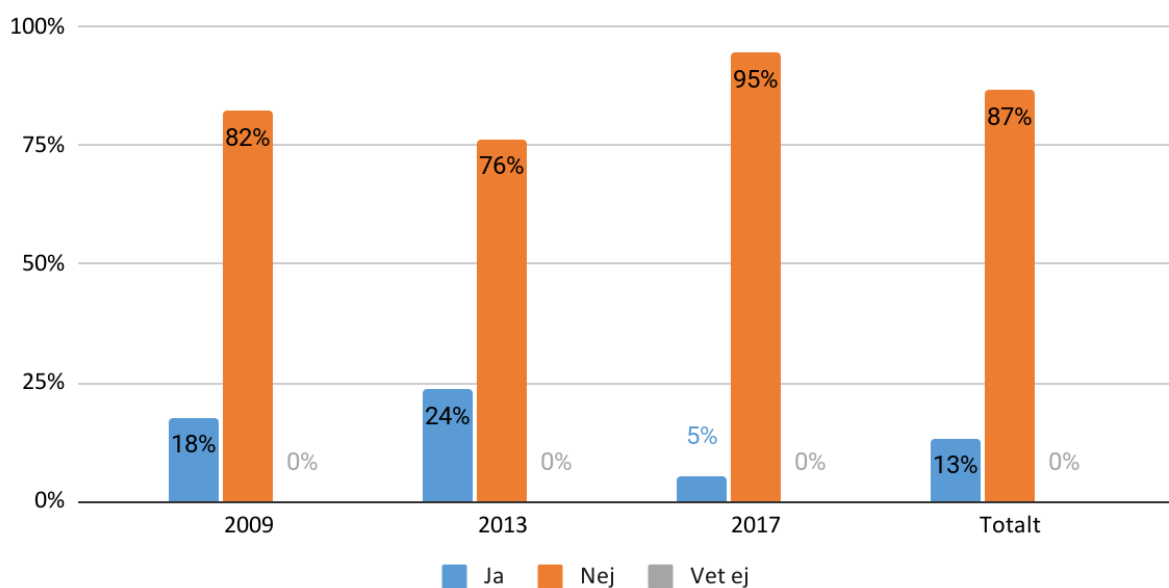
14.6.2 Om ja, vilken diagnos?

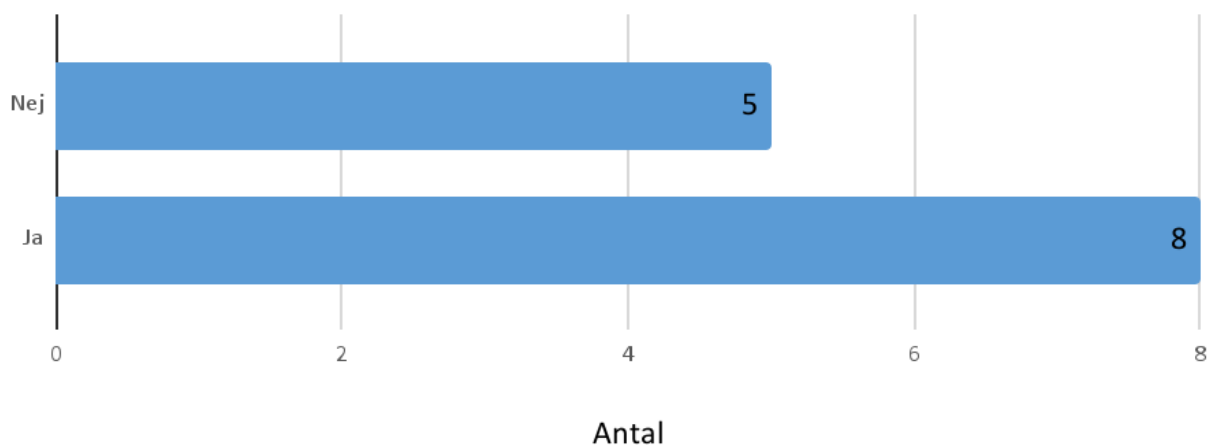
14.6.3 Vid vilken ålder fick hunden problem?

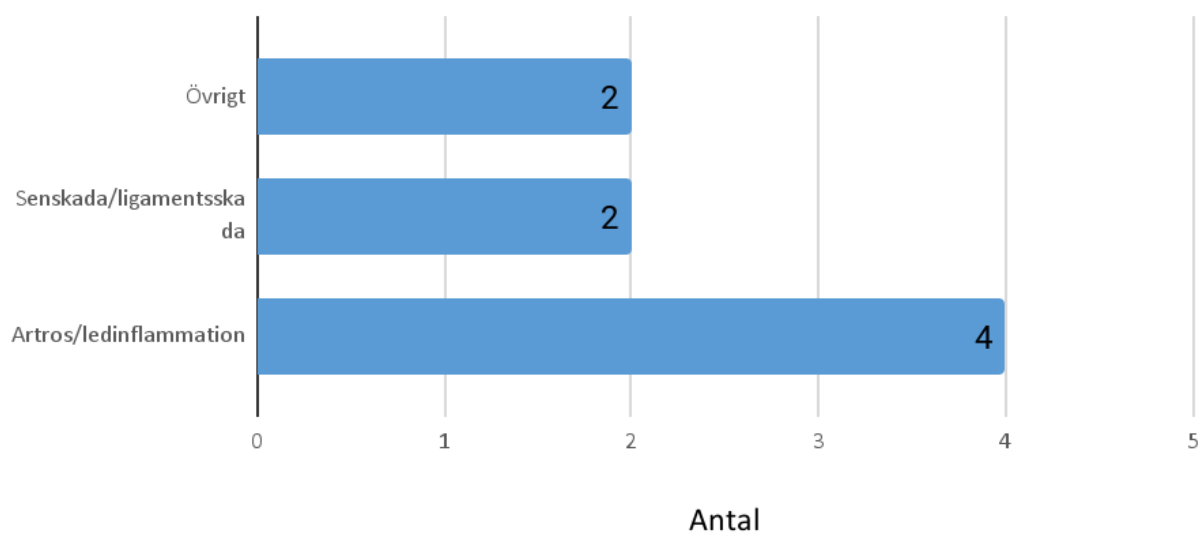
14.7 Annat - Har din hund haft någon annat problem med skelett eller leder?

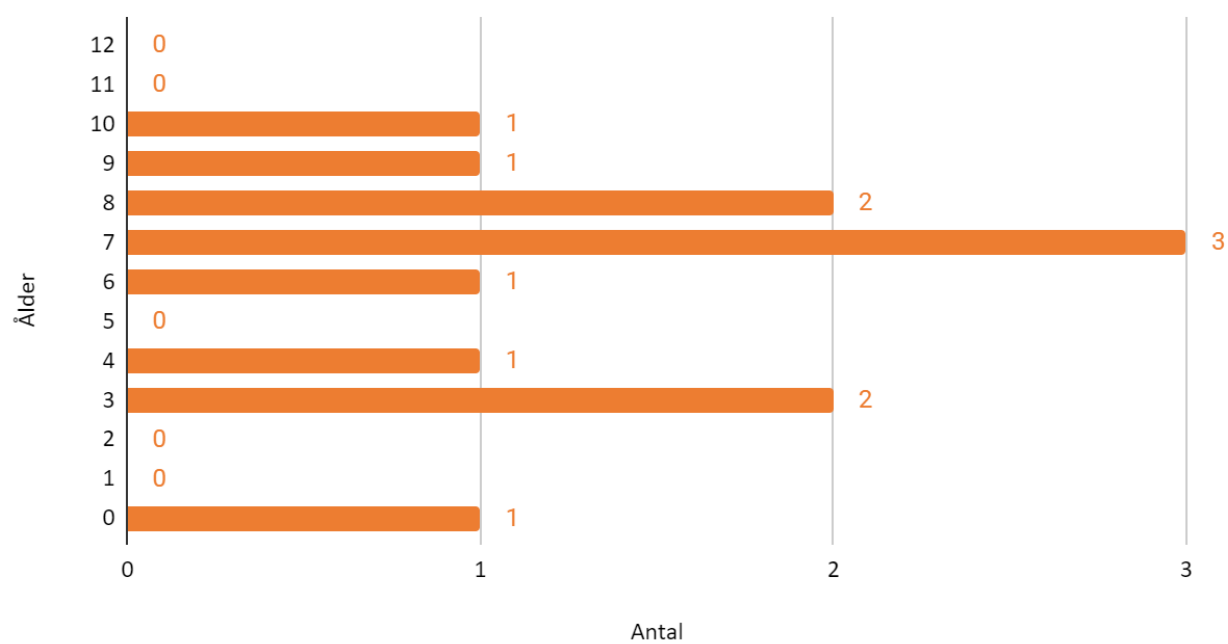
14.7.1 Har diagnos fastställts av veterinär?

14.7.2 Om ja vilken diagnos?

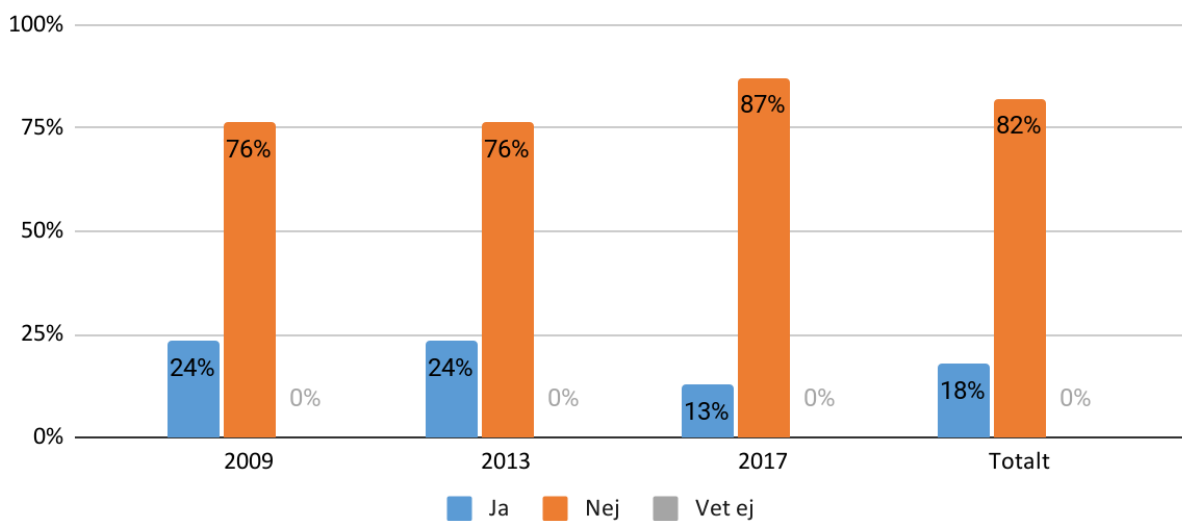

14.7.3 Vid vilken ålder fick hunden problem?

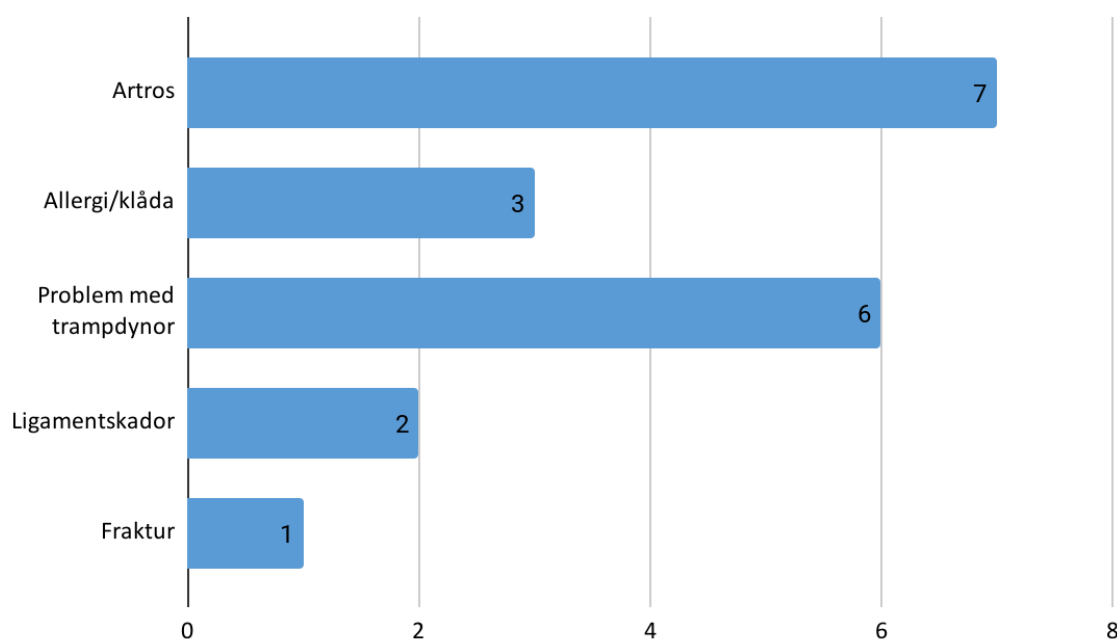

15. Tassar och klor

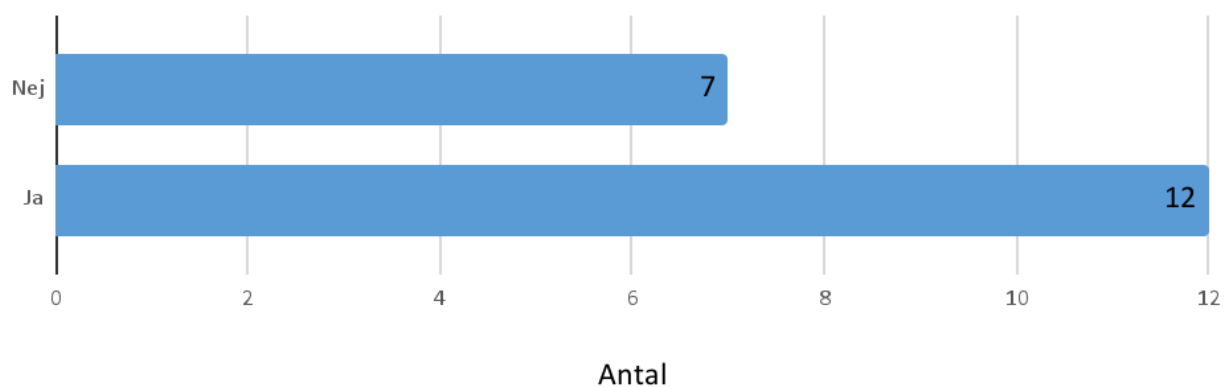
15.1 Har din hund haft problem med sina tassar?

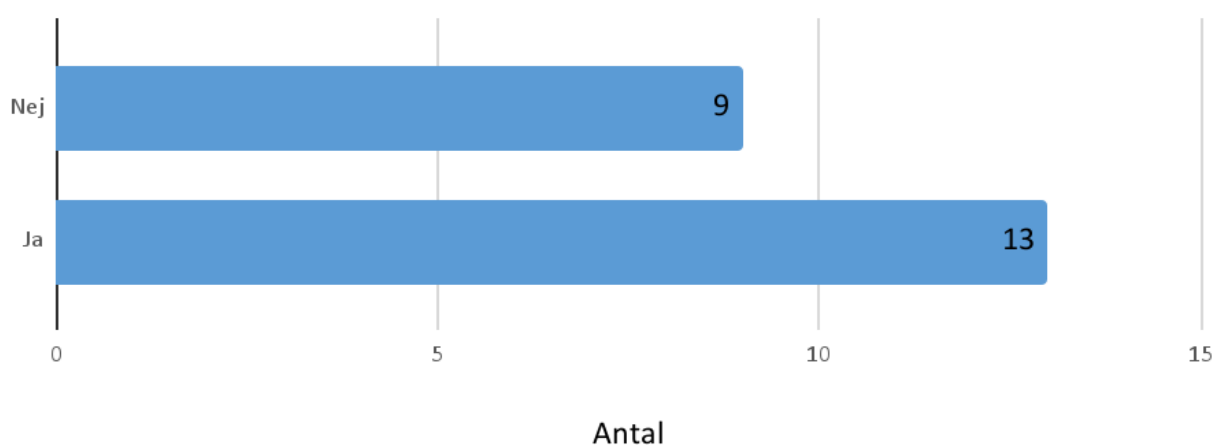
15.1.1 Om ja vilket/vilka problem?

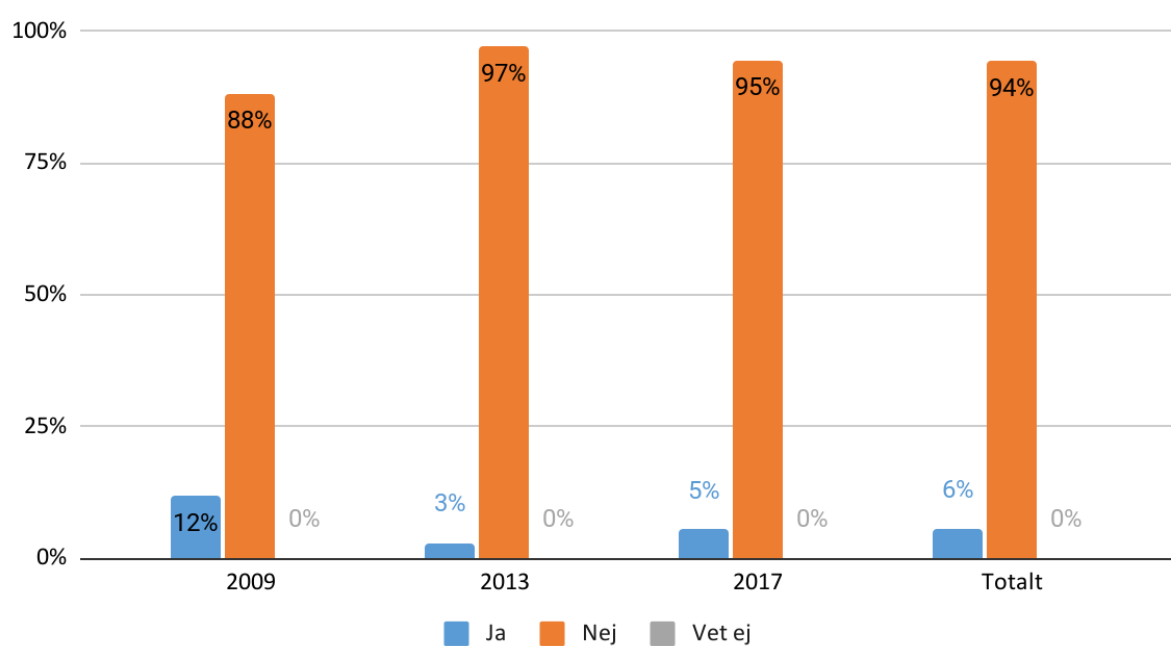
15.1.2 Är problemet diagnostiserat hos veterinär?

15.1.3 Är hunden symptomfri idag?

15.2 Har din hund haft kloproblem?

15.2.1 Om ja vilket/vilka problem?

Klokapselbrott

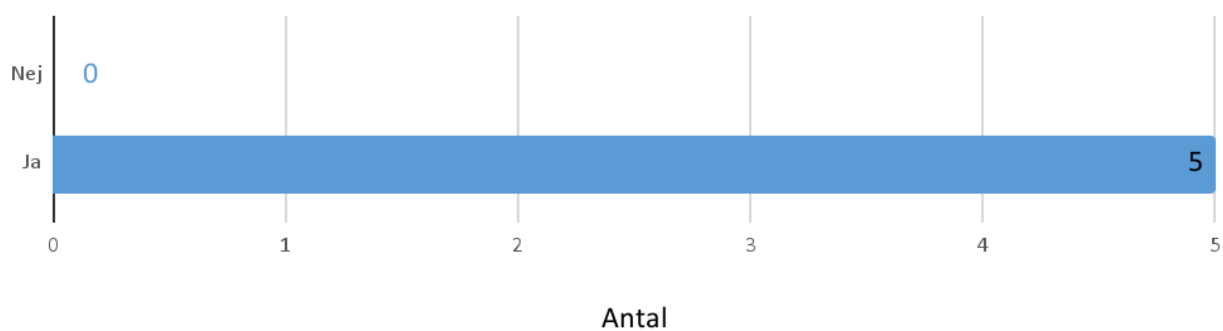
Klobrott

återkommande klobrott

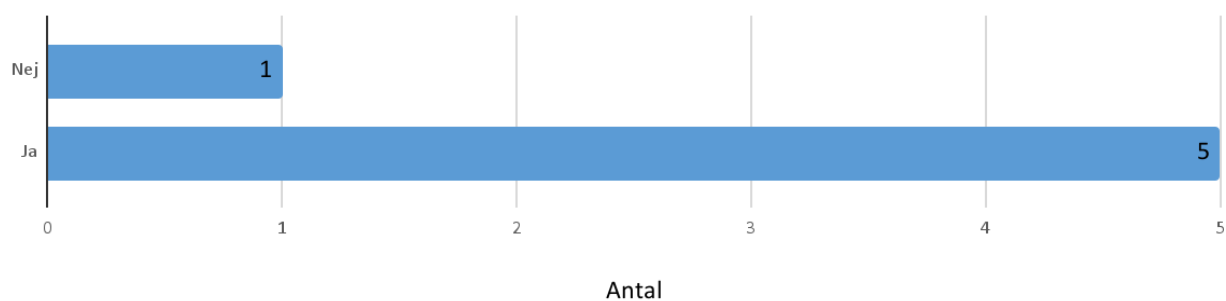
Slitit loss klo

3 st klobrott

15.2.2 Är problemet diagnostiserat hos veterinär?

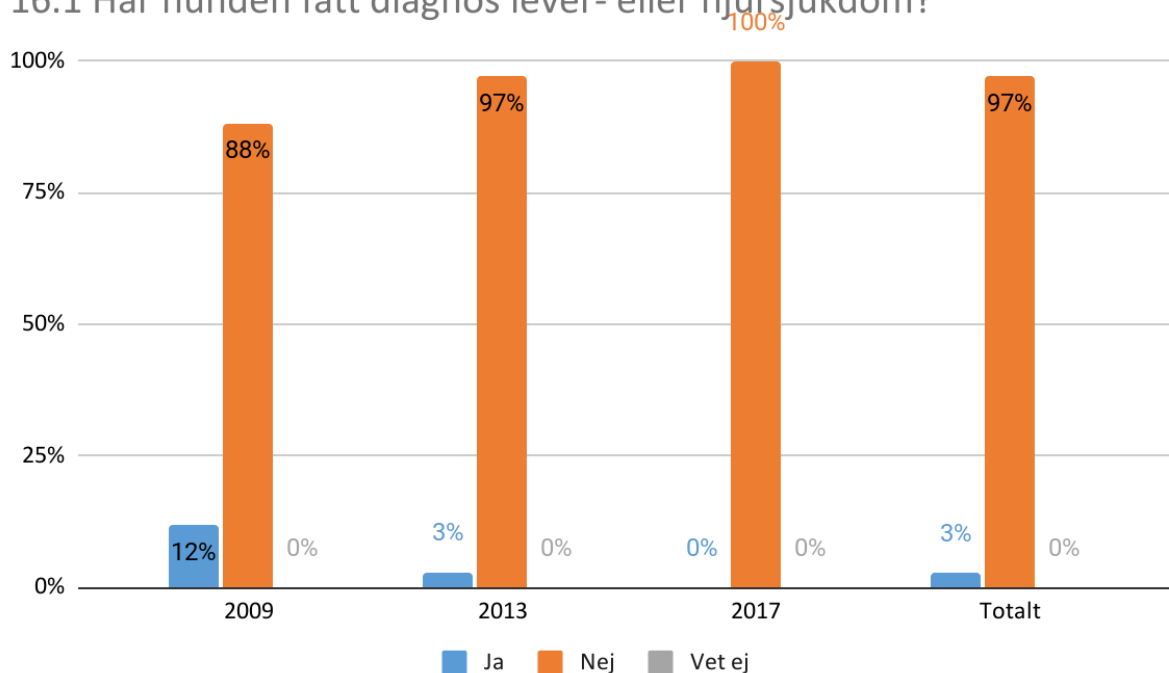

15.2.3 Är hunden symtomfri idag?

16. Njurar och lever

16.1 Har hunden fått diagnos lever- eller njursjukdom?

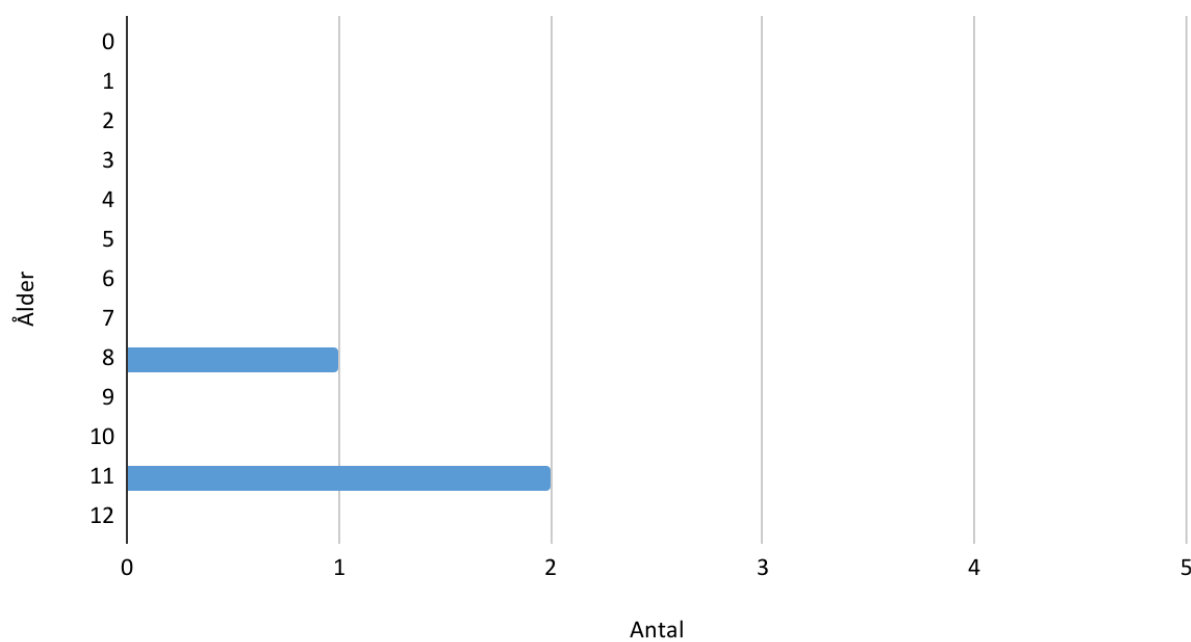
16.1.1 Om ja, ange om möjligt vilken diagnos

Levertumör

Se tidigare svar. Tumör i leverområdet.

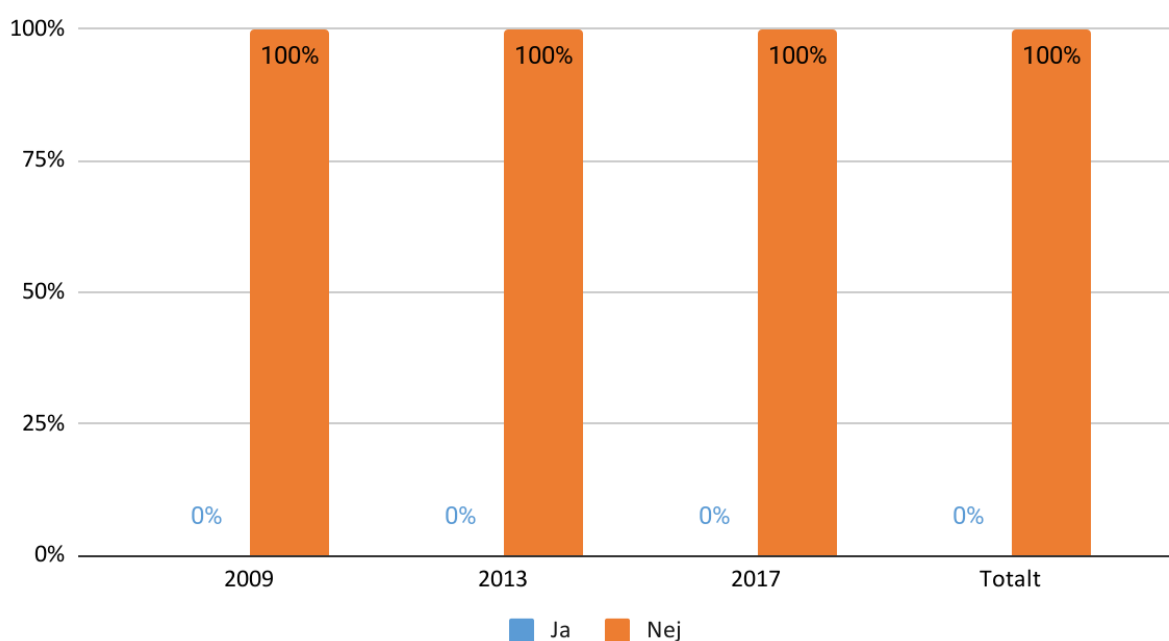
Nedsatt njurfunktion

16.1.2 Vid vilken ålder upptäcktes besvären?

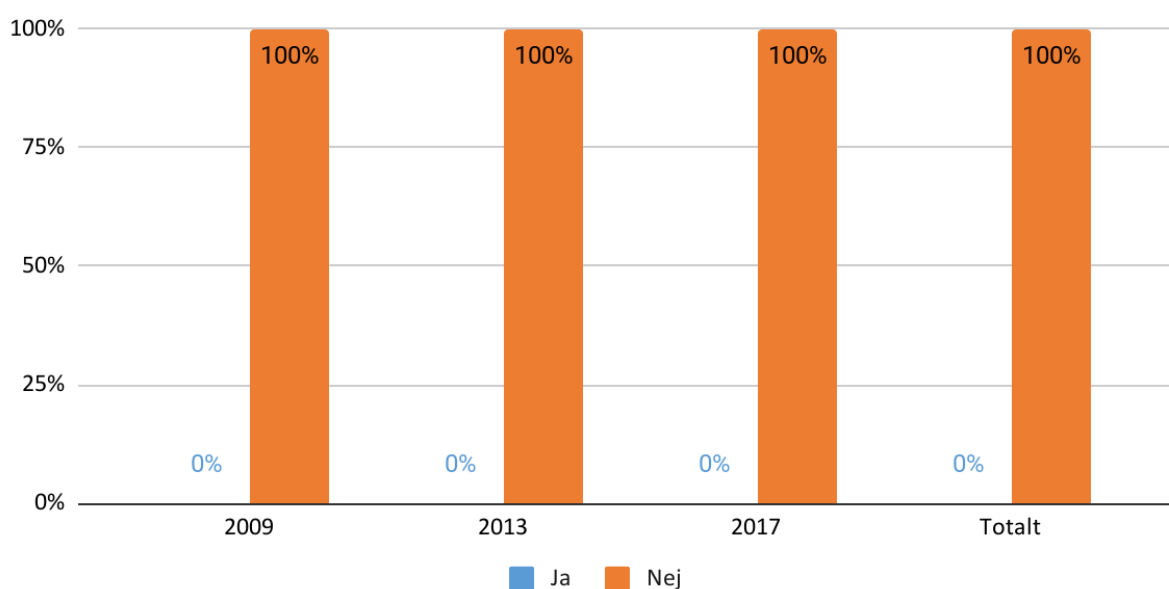

17. Hormonella sjukdomar

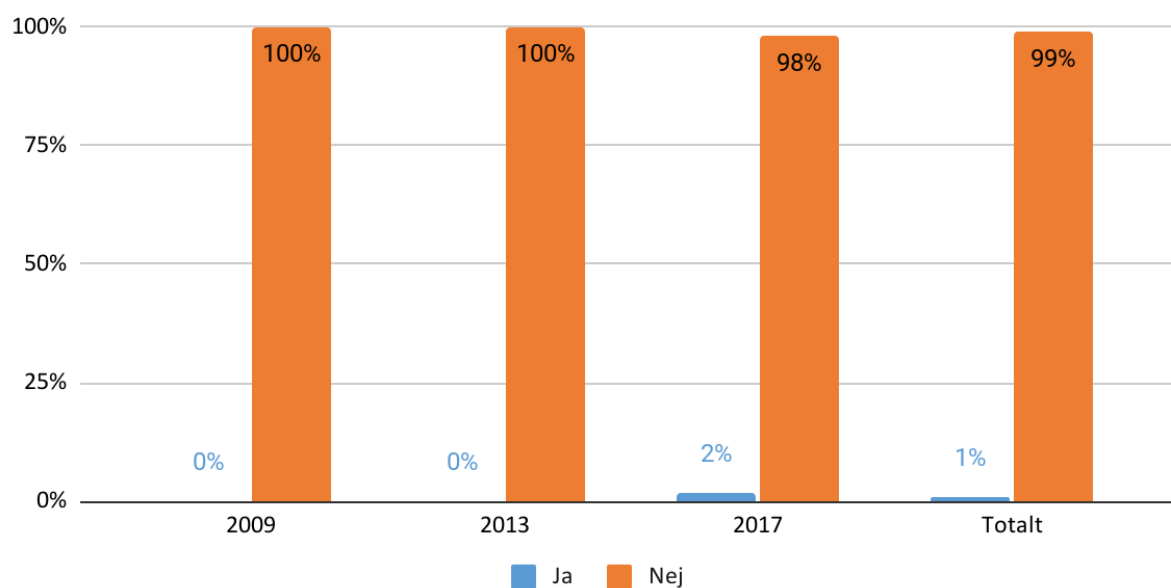
17.1 Diabetes - Har hunden fått diagnosen diabetes?

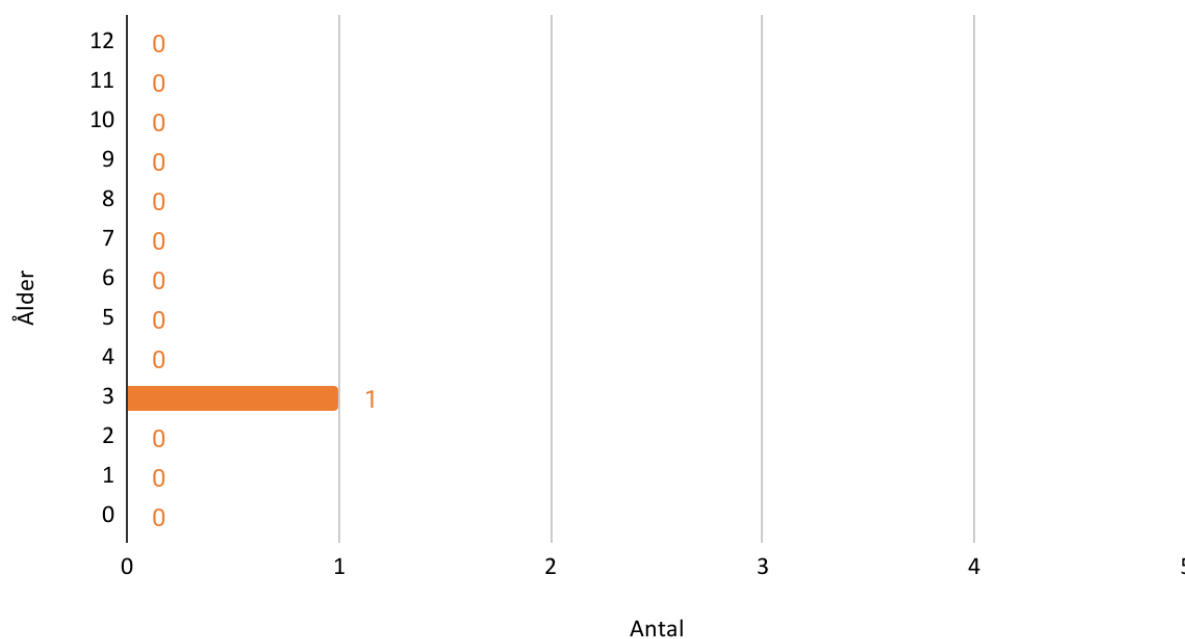
17.2 Addisons sjukdom (underfunktion av binjurebarken) - Har hunden fått diagnosen Addison?

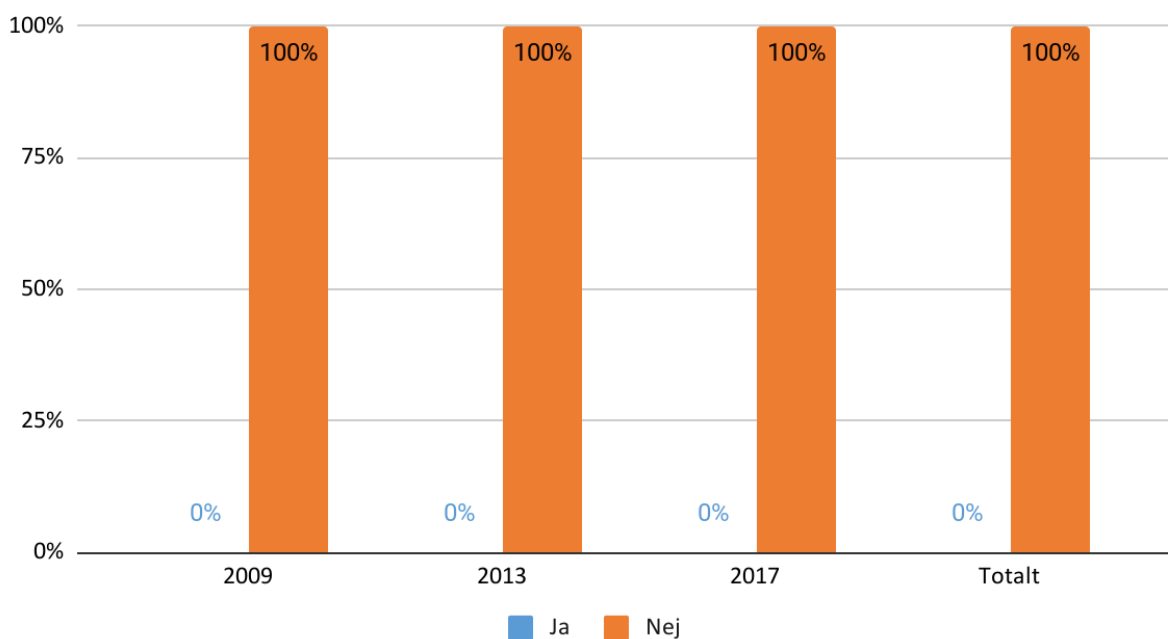
17.3 Sköldkörteln - Har hunden fått diagnosen sköldkörtelhormonrubbning?

17.3.1 Om ja, vid vilken ålder upptäcktes sjukdomen?

17.4 Cushings - Har hunden fått diagnosen Cushings sjukdom?

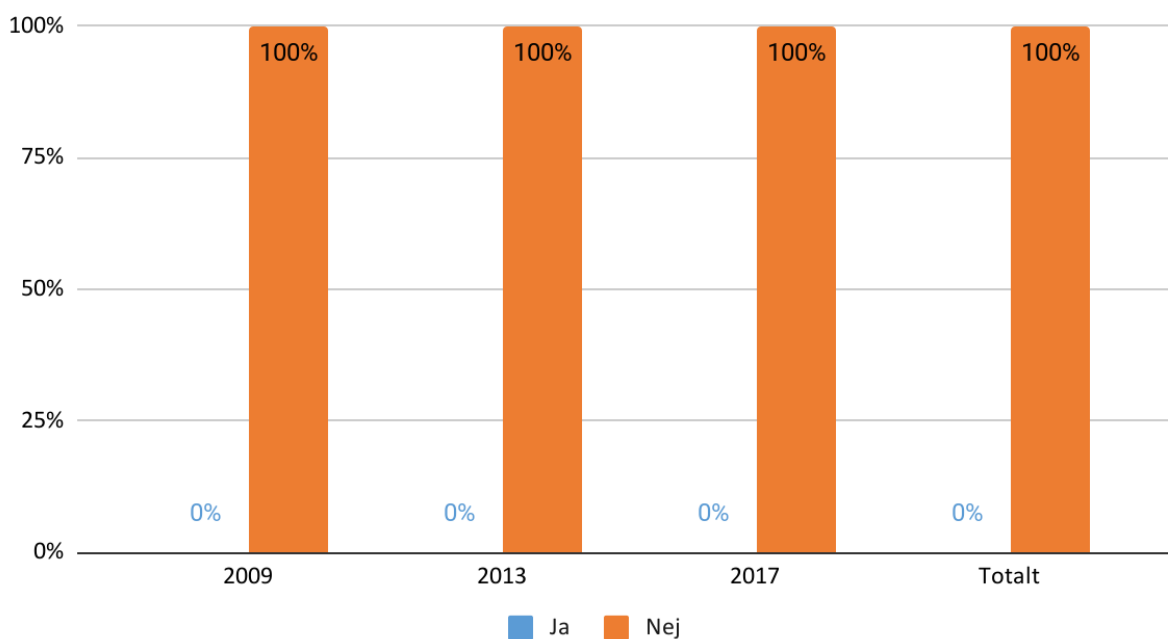

17.5 Annat - Har hunden någon annan hormonell rubbning? Ange i så fall vilken här nedan.

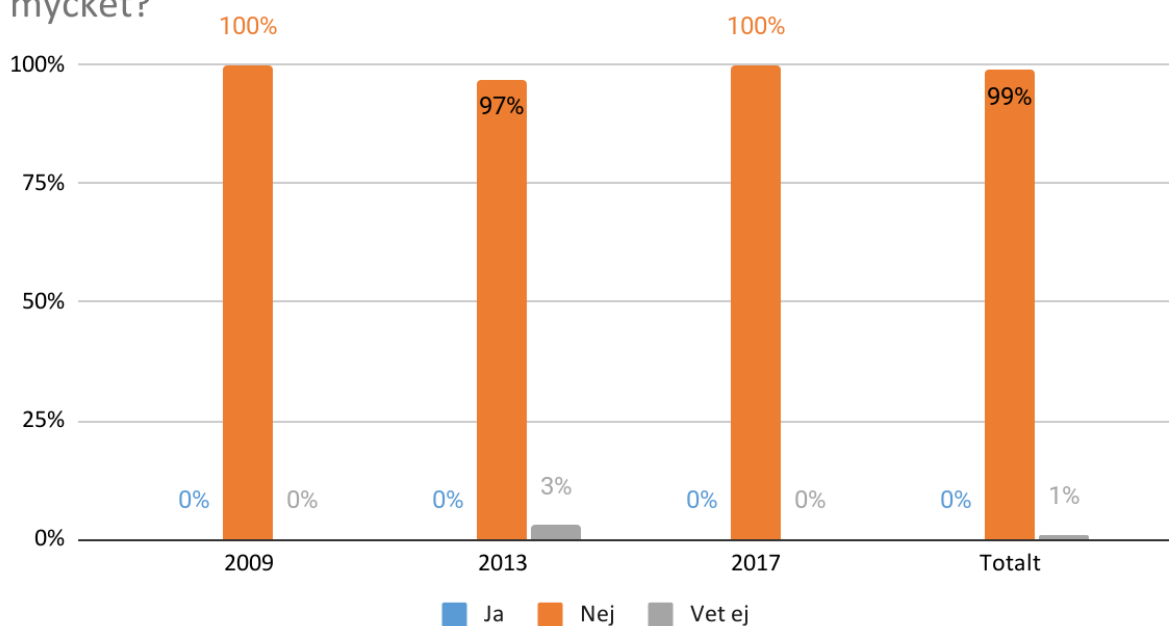
En hade inkontinens som eventuellt var hormonell.

18. Blödningsrubbningar

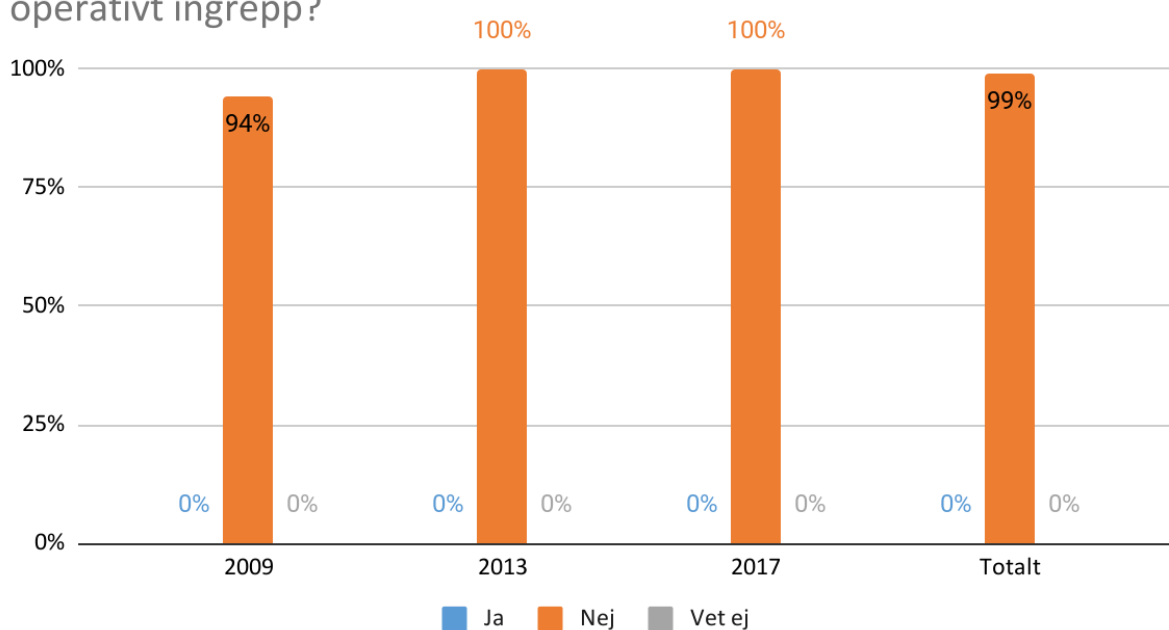
18.1 Har din hund någon diagnostiserad blödningssjukdom?

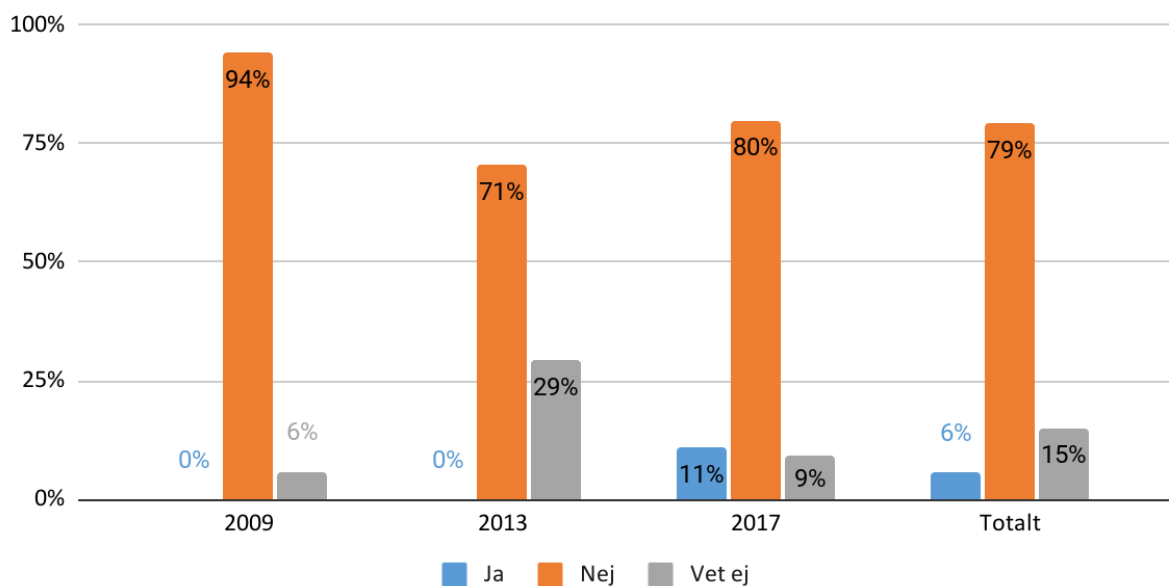
18.1.2 Har det hänt att din hund fått ett sår som blött oväntat mycket?

18.1.3 Har det hänt att din hund fått en oväntat stor blödning vid operativt ingrepp?

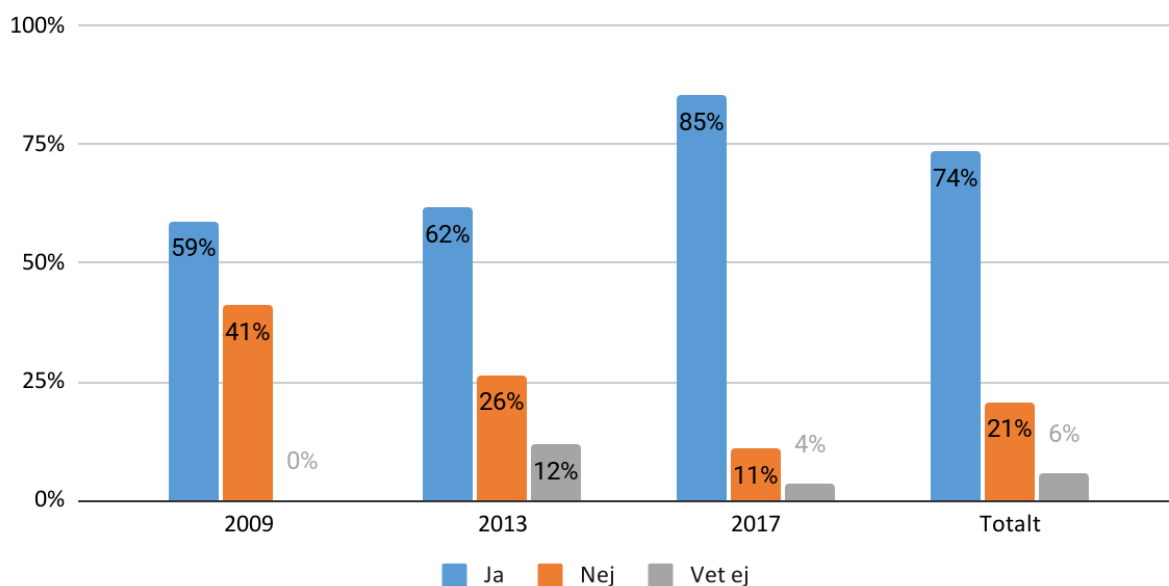

18.1.4 Blödde din hund i munnen vid när den tappade sina valptänder?

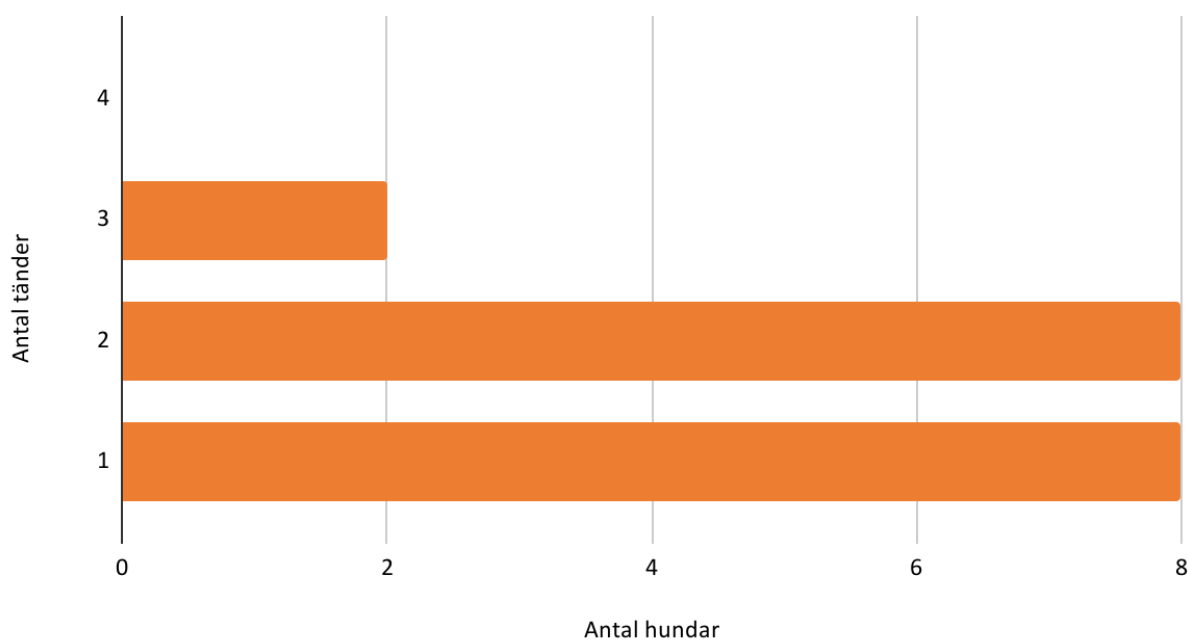

19. Tänder

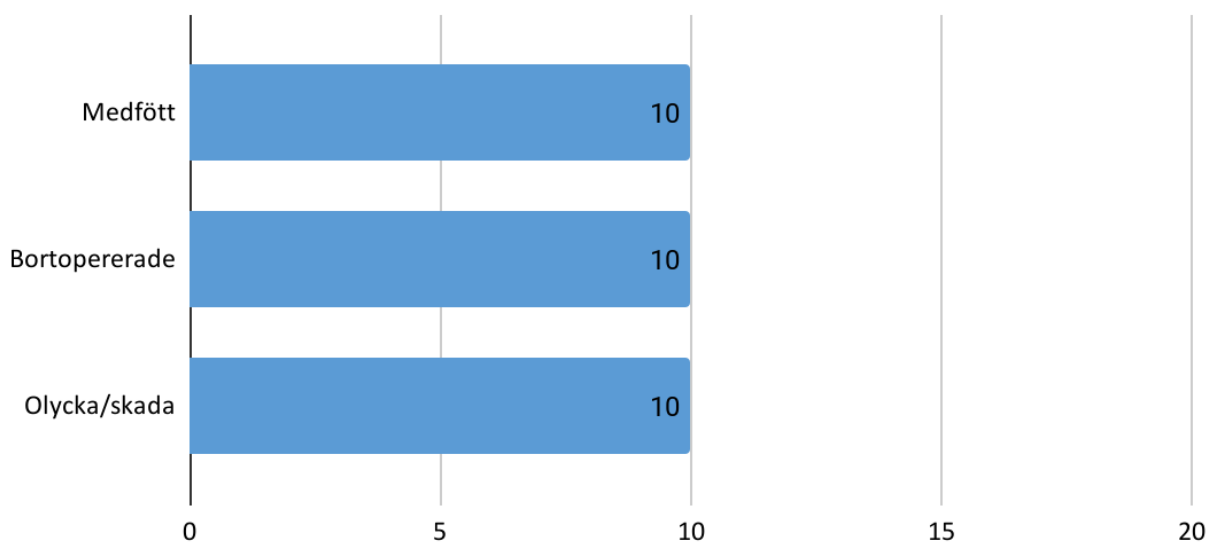
19.1 Är hunden fulltandad? (42 tänder, 22 i nederkäken och 20 i överkäken)?

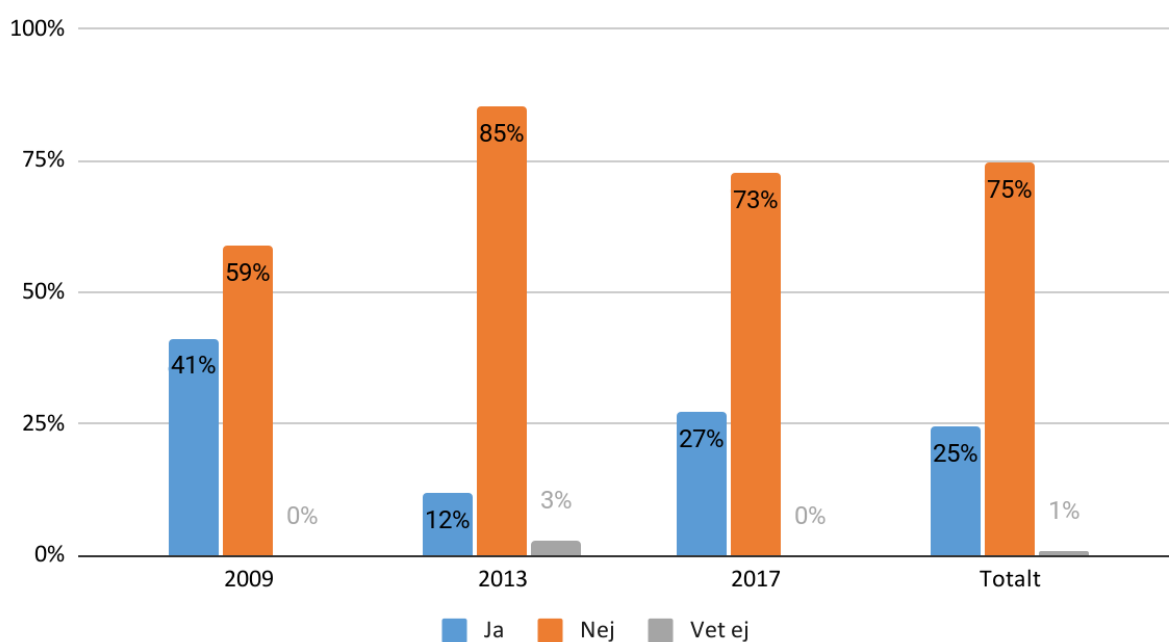
19.1.1 Om nej, hur många tänder saknas?

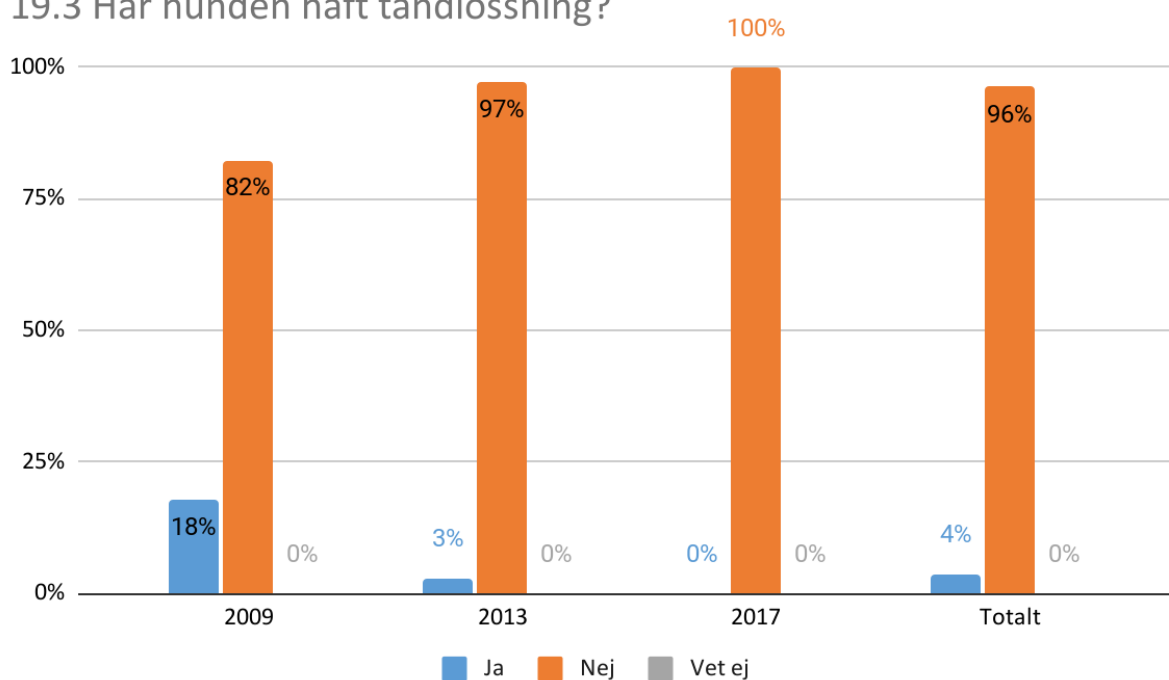
19.1.2 Om nej, av vilken anledning saknas de?

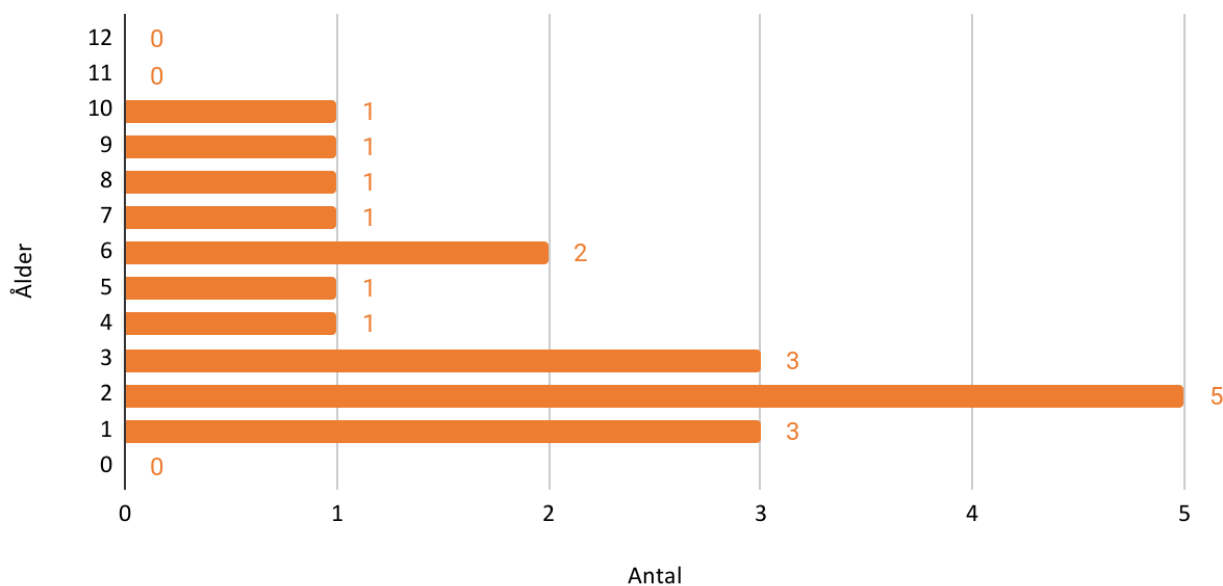
19.2 Har hunden problem med tandsten?

19.3 Har hunden haft tandlossning?

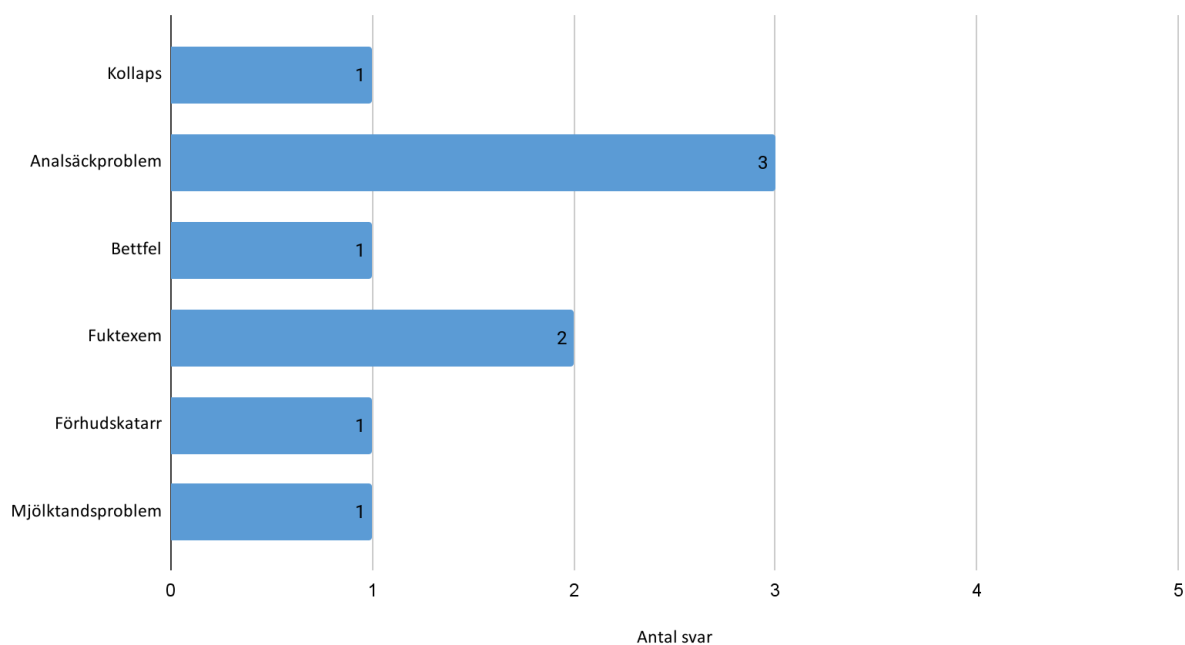

Om hunden har problem med tänderna (ja på någon av de två frågorna ovan), vid vilken ålder uppkom eller upptäcktes problemen?

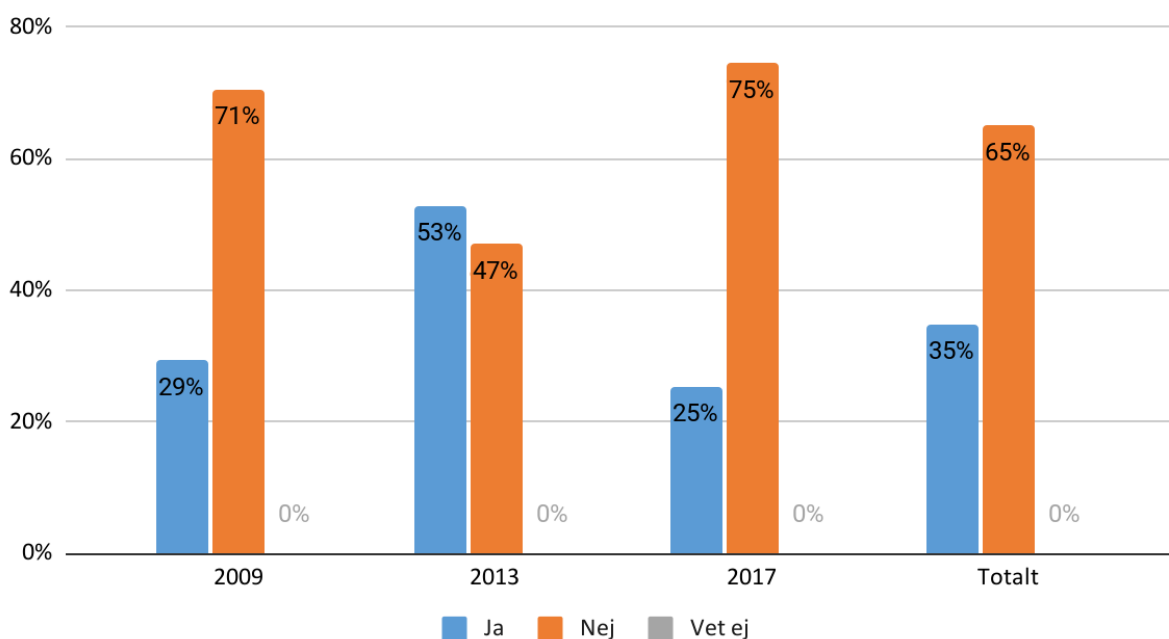
20. Annan sjukdom

20.1 Om hunden haft andra sjukdomar eller andra hälsoproblem, ange vilket/vilka. Ange också hundens ålder och behandling.

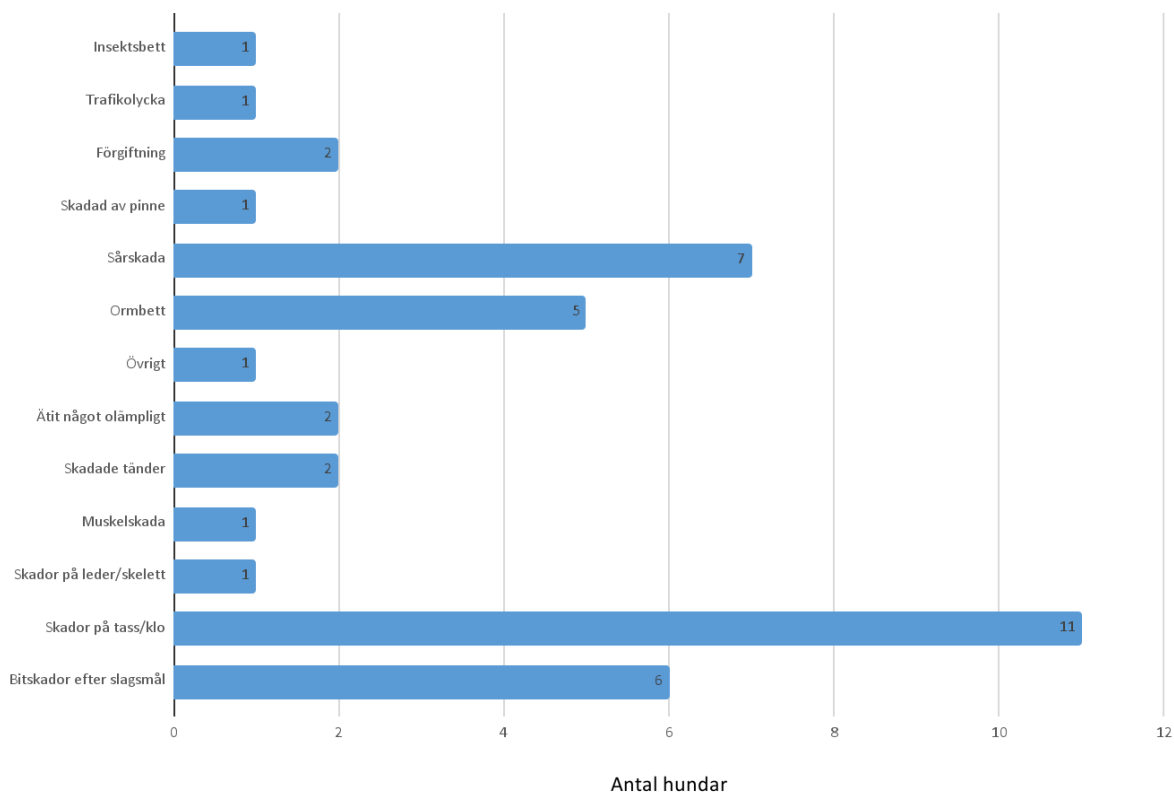

21. Olycksfall

21.1 Har hunden drabbats av olycksfall som krävt veterinärvård?

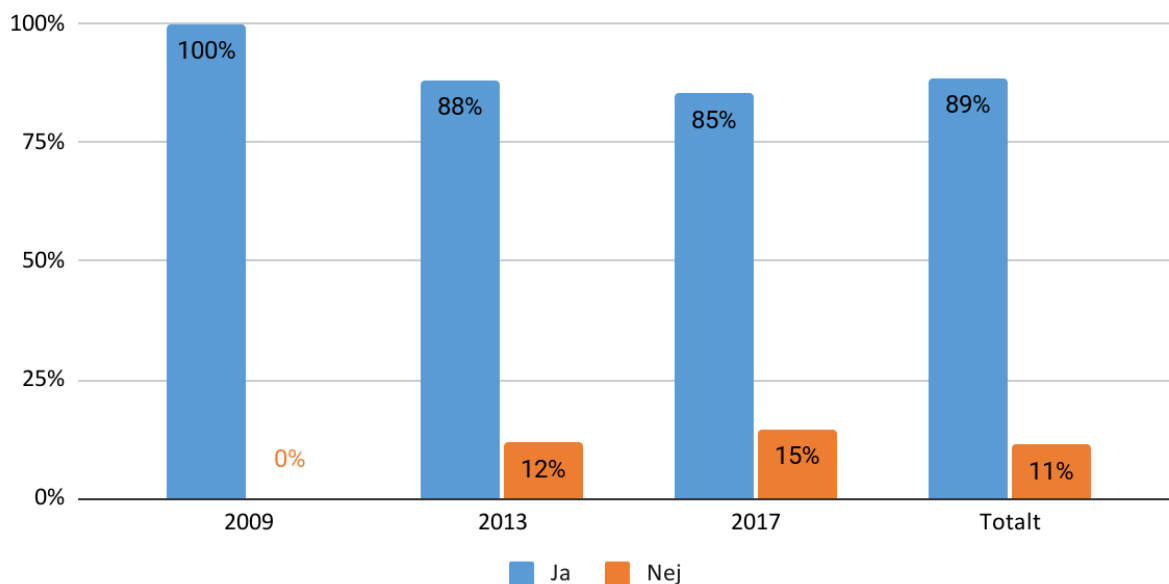
21.1.1 Om ja, vad?

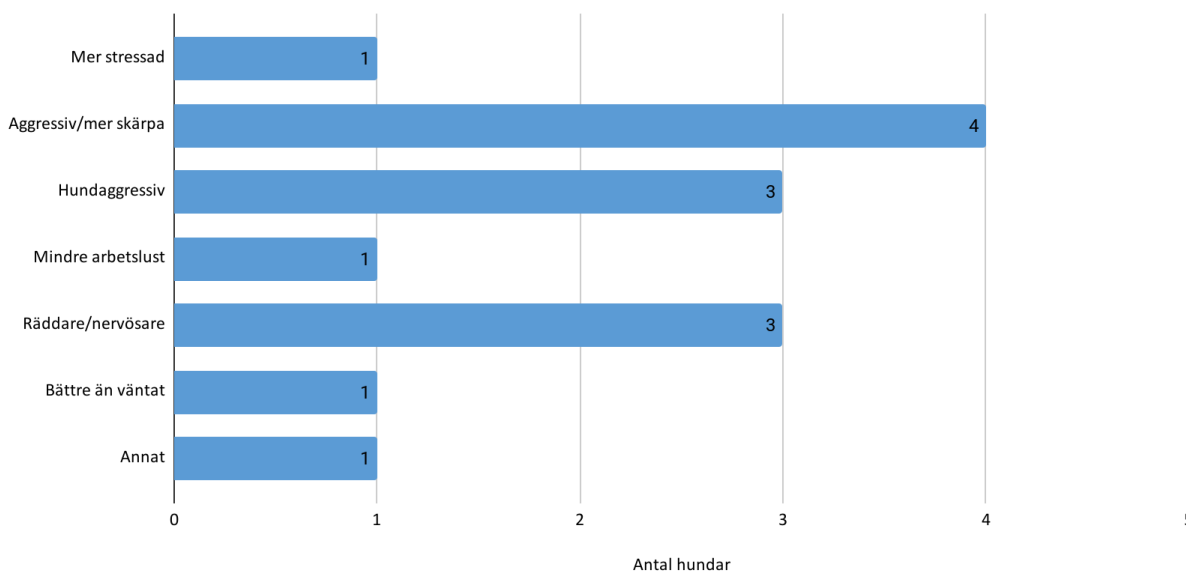
Svaren ovan är förenklade och kategoriserade utifrån svaren som angivits i fritext. En hund kan ha haft mer än ett problem.

22. Beteende och temperament

22.1 Anser du att hunden uppför sig som du förväntade dig när du skaffade en hund av denna hundras?

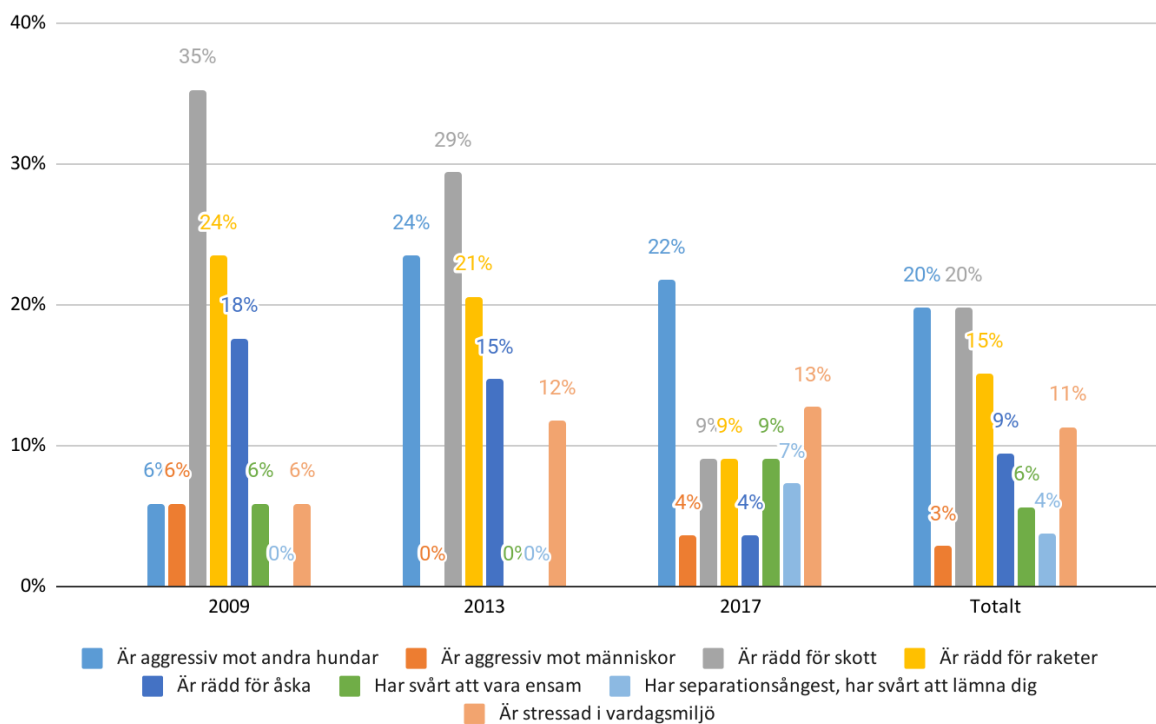

22.1.1 Om nej, varför?

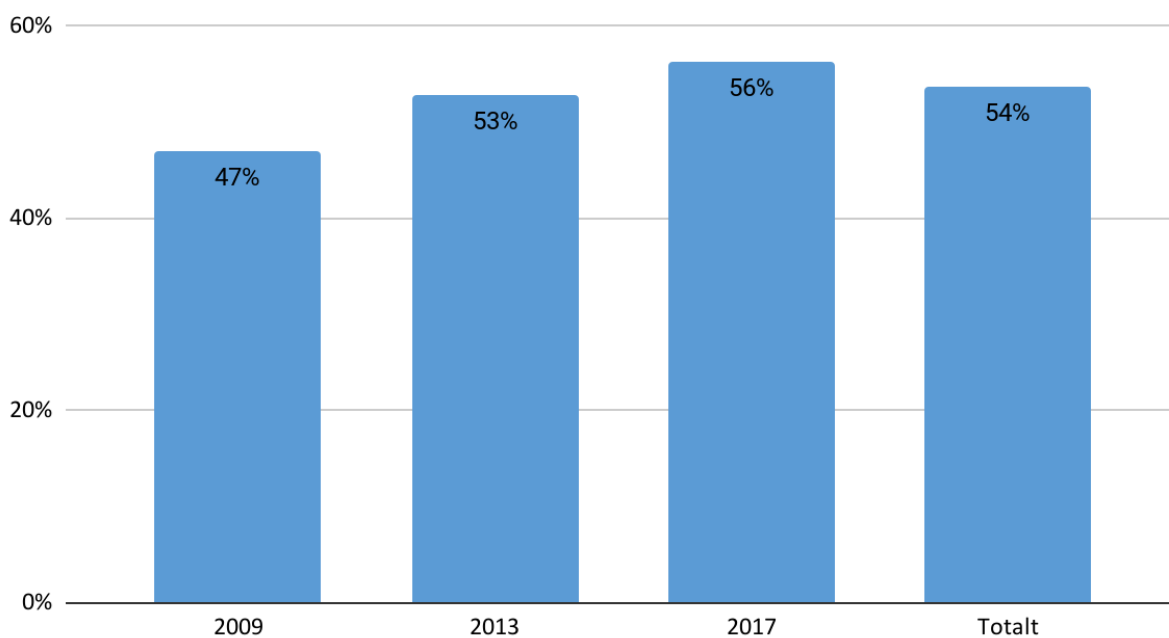

Svaren ovan är förenklade och kategoriserade utifrån svaren som angivits i fritext. En hund kan ha haft svar som passar i flera kategorier.

22.2 Förekommer det att din hund... (fyll i de alternativ som stämmer på din hund):

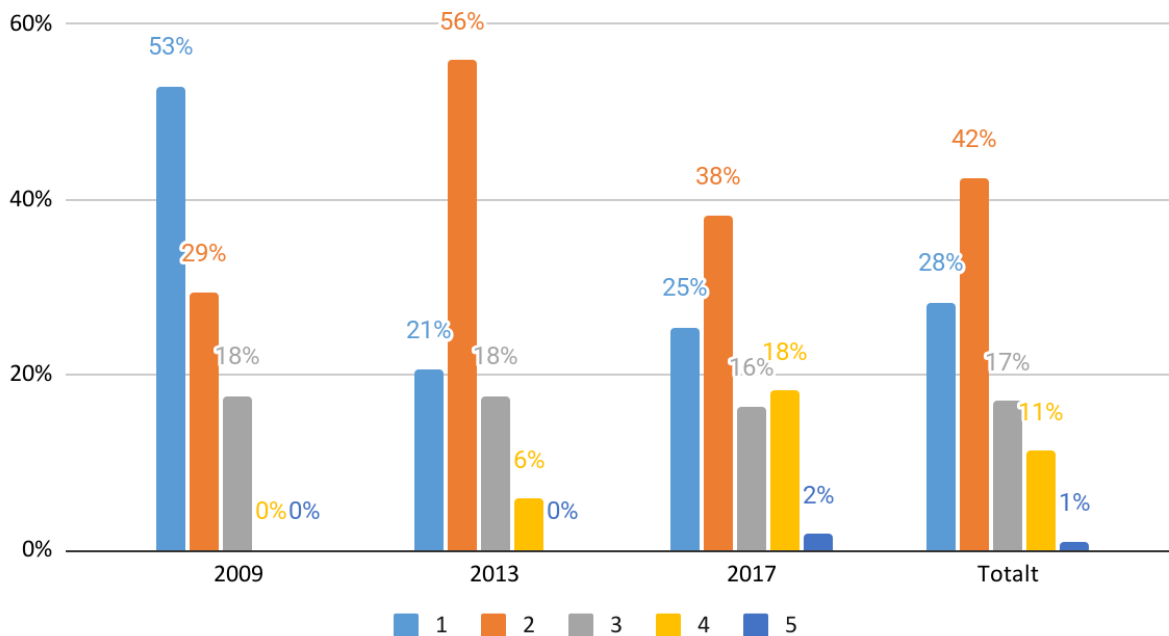
Antal hundar som inte kryssat i något av detta

22.3 Hur är din hund...

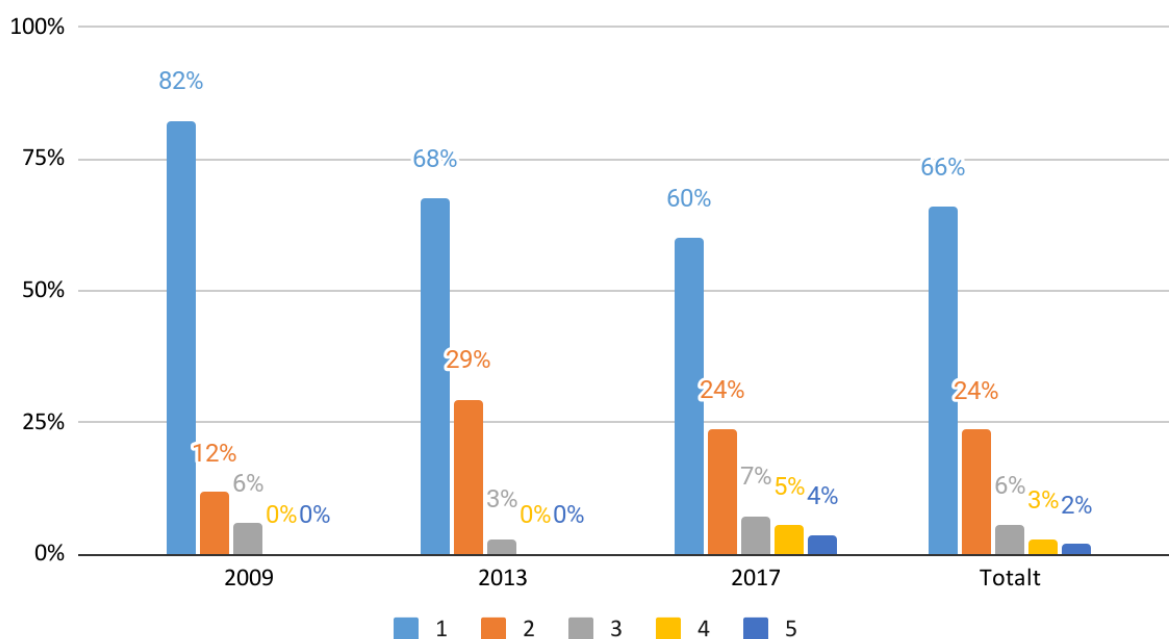
Anges på en skala 1 till 5 där 1 motsvarar en helt trygg hund och 5 mycket rädd.

22.3.1 Med främmande hundar?

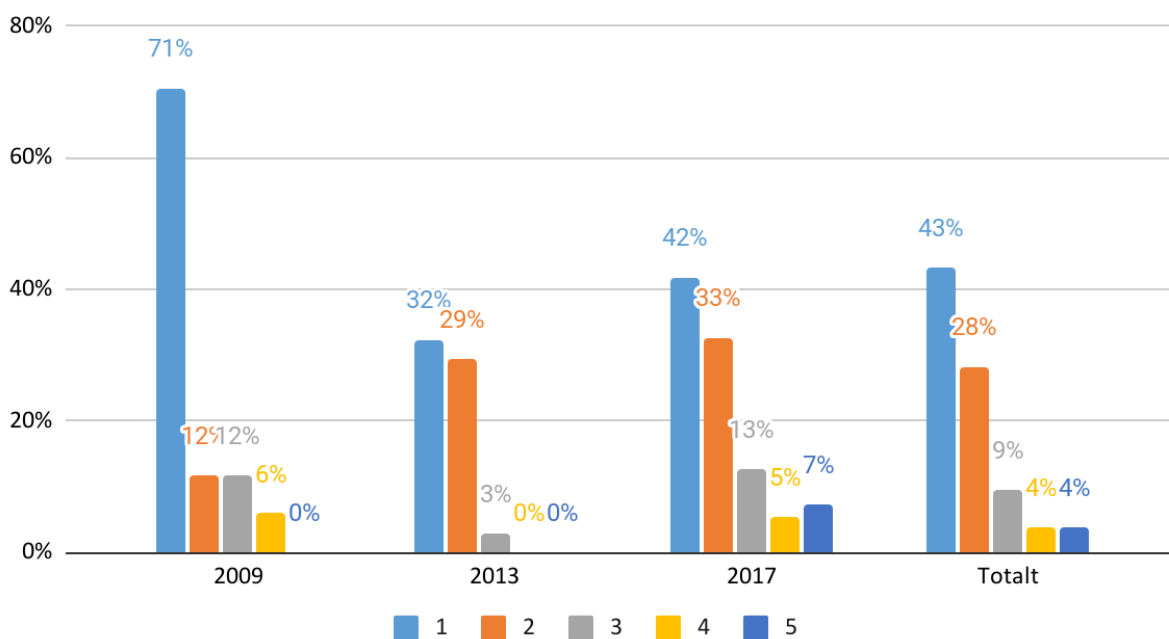
	2009	2013	2017	Total
Medel	1.65	2.09	2.33	2.14
Median	2	2	2	2
Max	3	4	5	5
Min	1	1	1	1

22.3.2 Med främmande människor

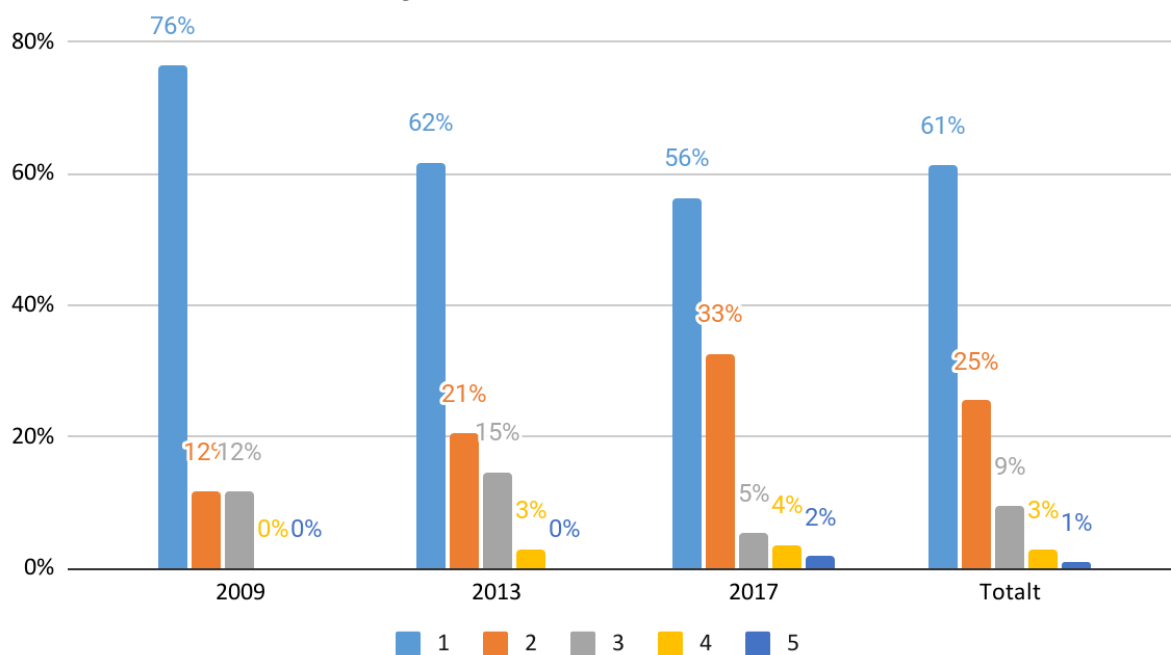
	2009	2013	2017	Total
Medel	1.24	1.35	1.69	1.51
Median	1	1	1	1
Max	3	3	5	5
Min	1	1	1	1

22.3.3 Vid hantering av främmande människor?

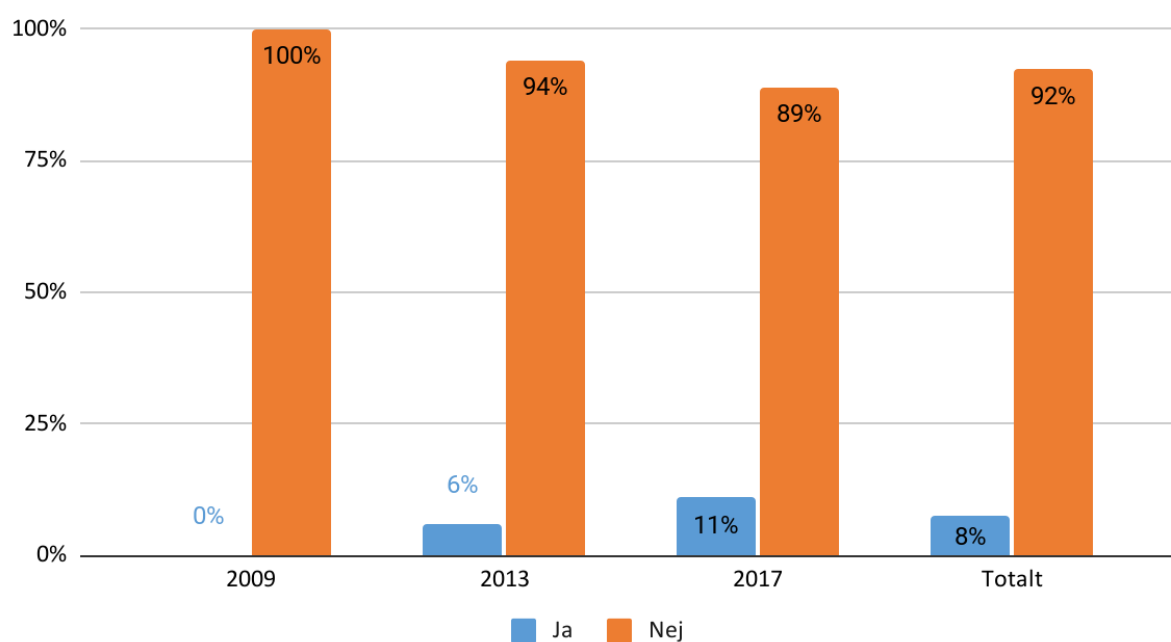
	2009	2013	2017	Total
Medel	1.53	1.55	2.04	1.83
Median	2	2	2	2
Max	3	4	5	5
Min	1	1	1	1

22.3.4 I främmande miljöer?

	2009	2013	2017	Total
Medel	1.35	1.59	1.62	1.57
Median	1	2	2	2
Max	3	4	5	5
Min	1	1	1	1

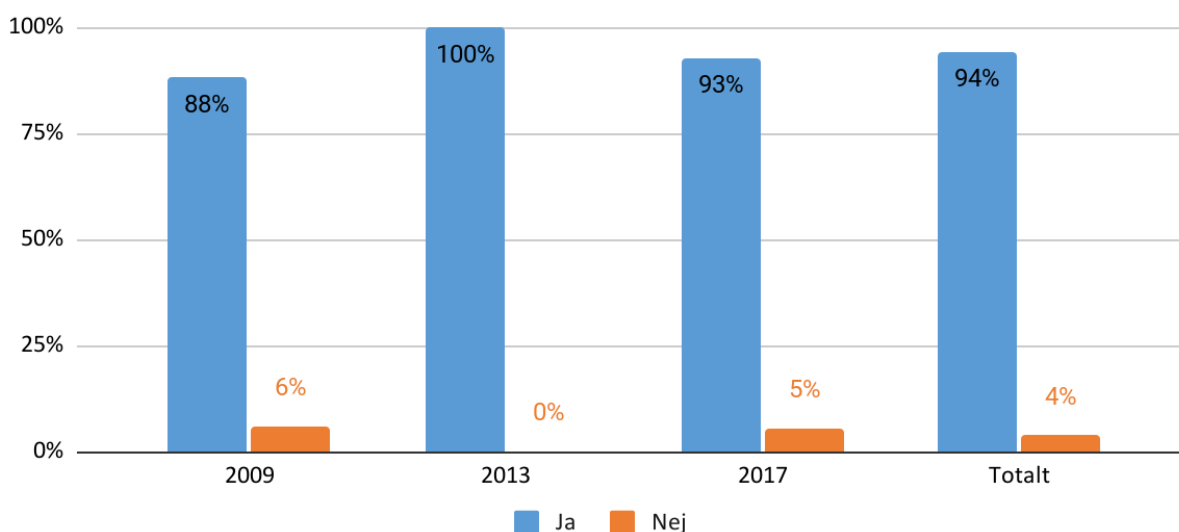
22.4 Har din hund några andra rädslor än de som nämns ovan?

22.4. Om ja, ange för vad här

Rädd för män - socialt osäker som visar sig med stor rädsla/flykt ej aggressivitet med största sannolikhet orsakat av en händelse som valp
Inte rädd men reagerar vid skott
Dammsugaren
Människor med huvan uppdragen på huvudet
kraftig matos, rök
Vet ej om det räknas som rädsla men hon har väldigt svårt för hantering, inklusive kloklippning och ta bort fästingar. Hon försöker försvara sig med tänderna, men aldrig så det blir märken.
I princip all form av hantering - från kloklippning till att kännas igenom vid årlig hälsokontroll. Väldigt rädd för sprutor! Inte haft ngn enskilt dålig upplevelse utan har varit så här sedan jag fick henne.
Kan vara känslig/rädd för olika underlag
Skott och raketer gör henne uppstressad, men inte direkt rädd. Hon skäller och försöker springa till skytten.

22.5 Är din hund MH-beskriven?

22.5.1 Om nej, vilken är anledningen? (Ifyllt manuellt och sammanställt nedan)

Rädd för män - socialt osäker som visar sig med stor rädsla/flykt ej aggressivitet med största sannolikhet orsakat av en händelse som valp
Inte rädd men reagerar vid skott
Dammsugaren
Människor med huvan uppdragen på huvudet
kraftig matos, rök
Vet ej om det räknas som rädsla men hon har väldigt svårt för hantering, inklusive kloklippning och ta bort fästingar. Hon försöker försvara sig med tänderna, men aldrig så det blir märken.

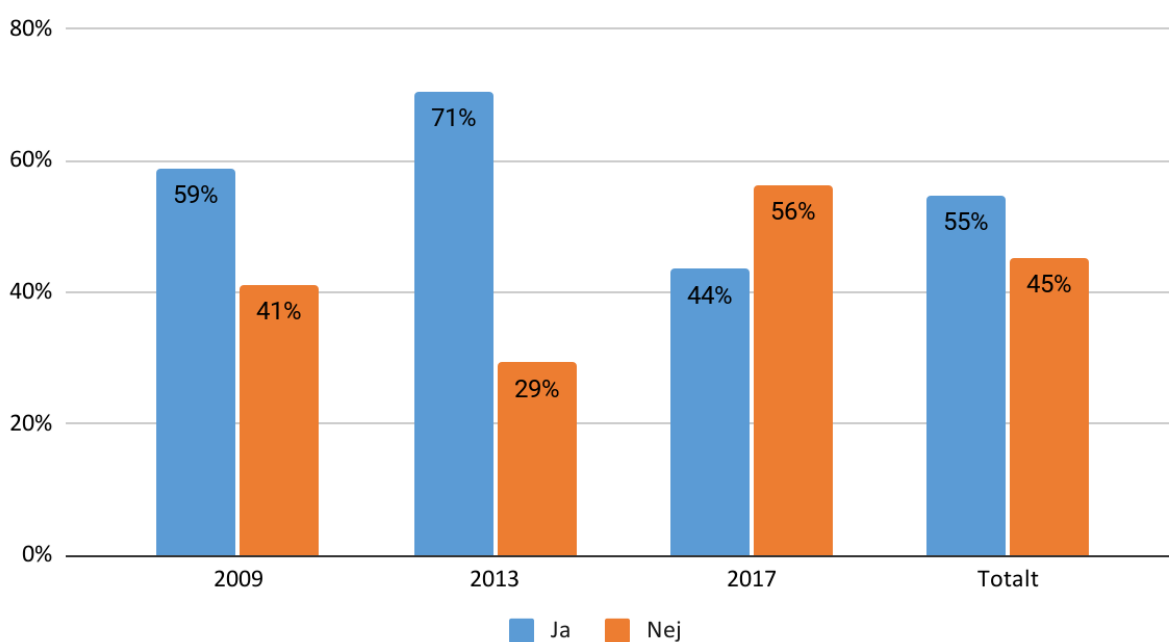
I princip all form av hantering - från kloklippning till att kännas igenom vid årlig hälsokontroll. Väldigt rädd för sprutor! Inte haft ngn enskilt dålig upplevelse utan har varit så här sedan jag fick henne.

Kan vara känslig/rädd för olika underlag

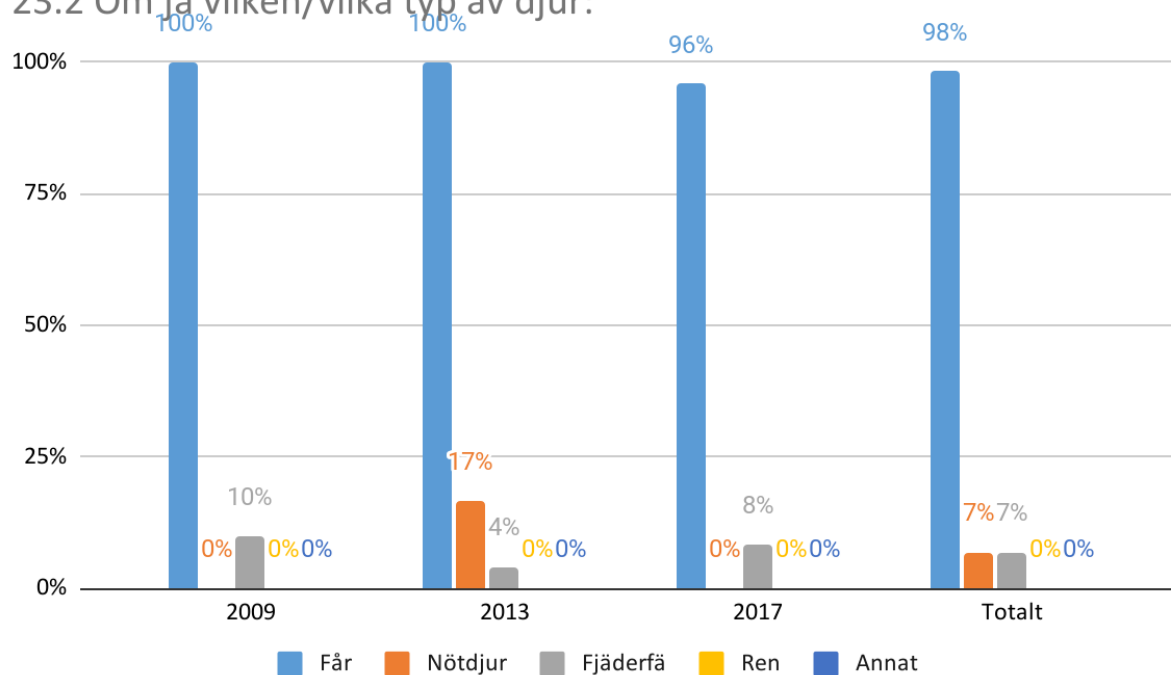
Skott och raketer gör henne uppstressad, men inte direkt rädd. Hon skäller och försöker springa till skytten.

23. Vallning

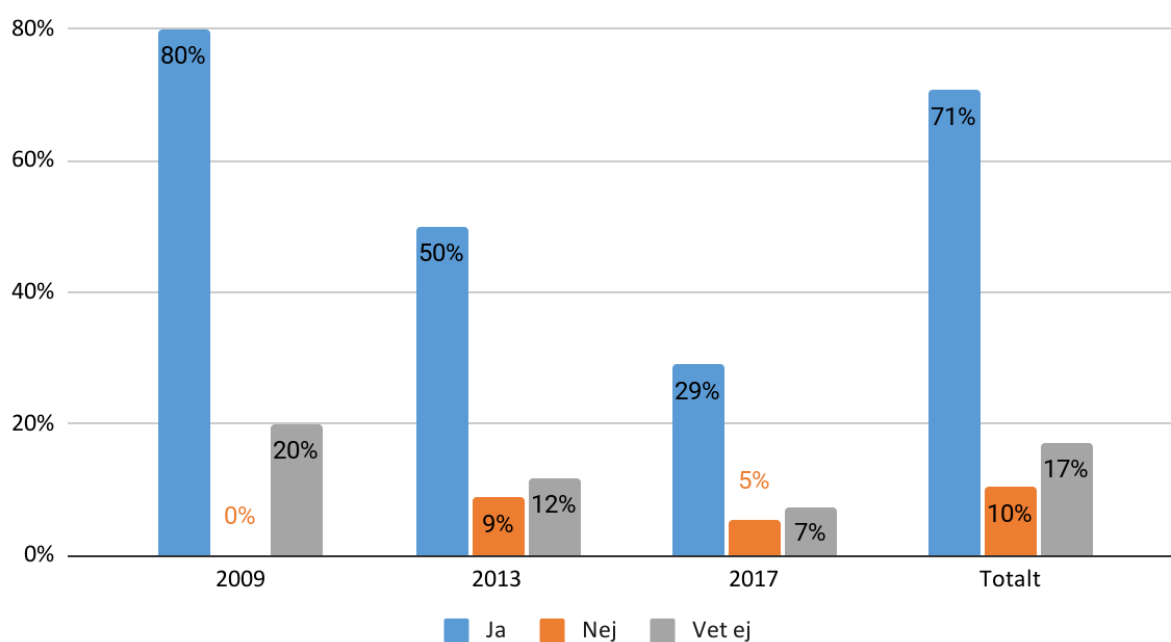
23.1 Har din hund provat att valla?

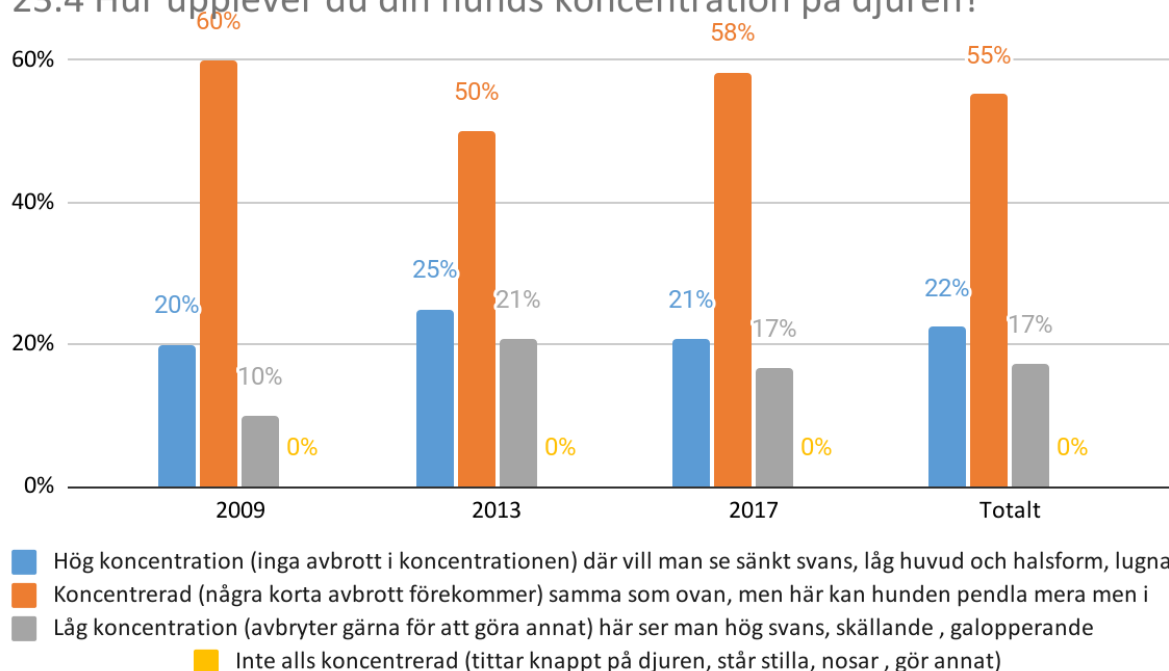
23.2 Om ja vilken/vilka typ av djur:

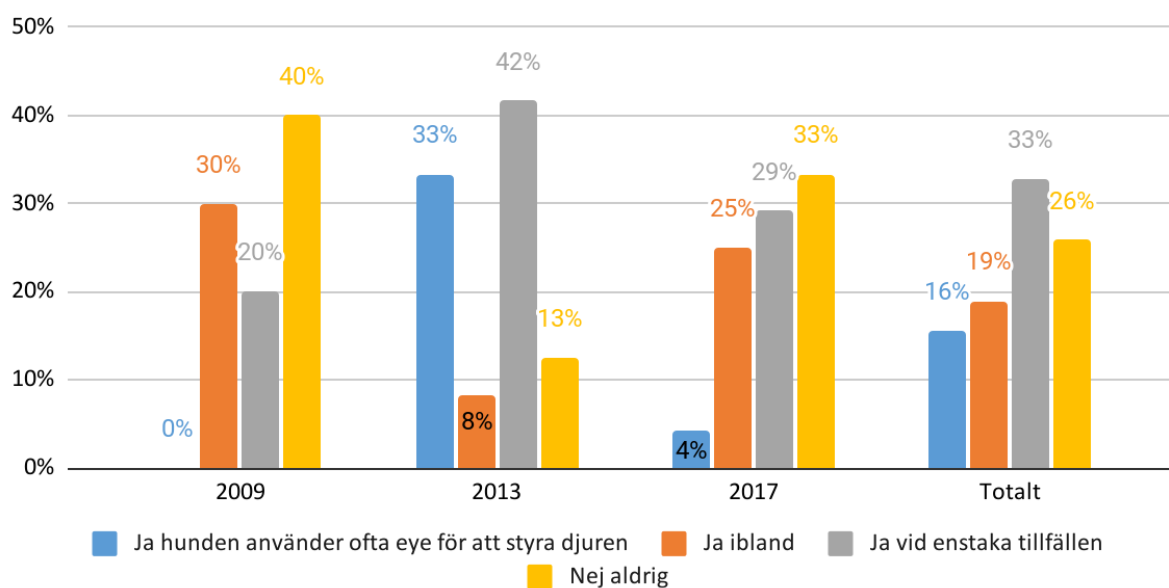
23.3 Har din hund visat att den kan kontrollera djuren?

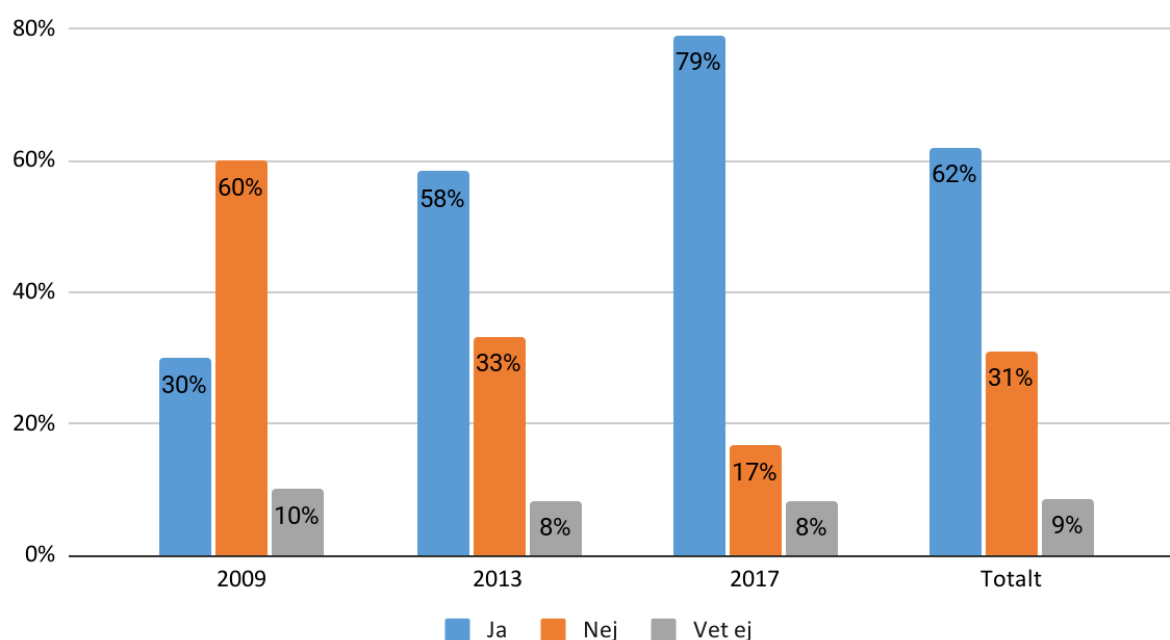
23.4 Hur upplever du din hunds koncentration på djuren?

23.5 Har din hund visat eye i vallningen (hunden håller låg svans och huvud/halsform, fokuserad, vill gärna uppehålla sig vid huvudena på

23.6 Skulle du vilja att din hund fick valla oftare?

23.7 Vilket är ditt mål med din hunds vallning?

För att se anlag

Att den får göra det den är avlad för

Ville endast se om det fanns något intresse.

Inget just nu. Vallade de första 2 åren för att det var roligt och ville se hur bra han kunde bli. Nu har vi inte tid.

Vallprov

Inget specifikt mål och har inte vallat så många gånger. Skulle gärna göra det igen om vi hade den tiden att lägga för att kunna öva ordentligt.

Har endast testat på

Han tycker det är jätteroligt och det stärker hans självförtroende.

Aktivering och att kunna flytta djur vid behov.

Att vi ska ha roligt och att han får jobba med det som finns i hans gener

Använda praktiskt och tävla i herding

Ev VP, framför allt ha roligt

att hunden ska tycka det är roligt och må bra.

ANLAGSTESTET (NHAT) eventuellt HWT

Att han ska få använda det han är avlad för. Känner att han må bra av det och det är viktigt för min

Hunden ska få göra det den är född till

Bara sysselsättning

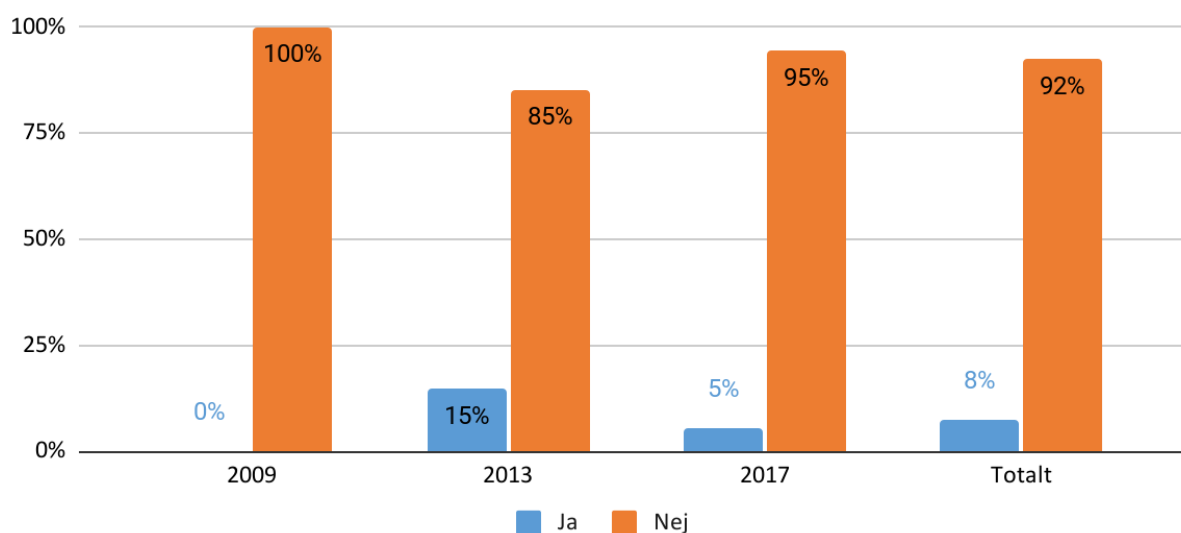
Inget mål bara provar på

Träning

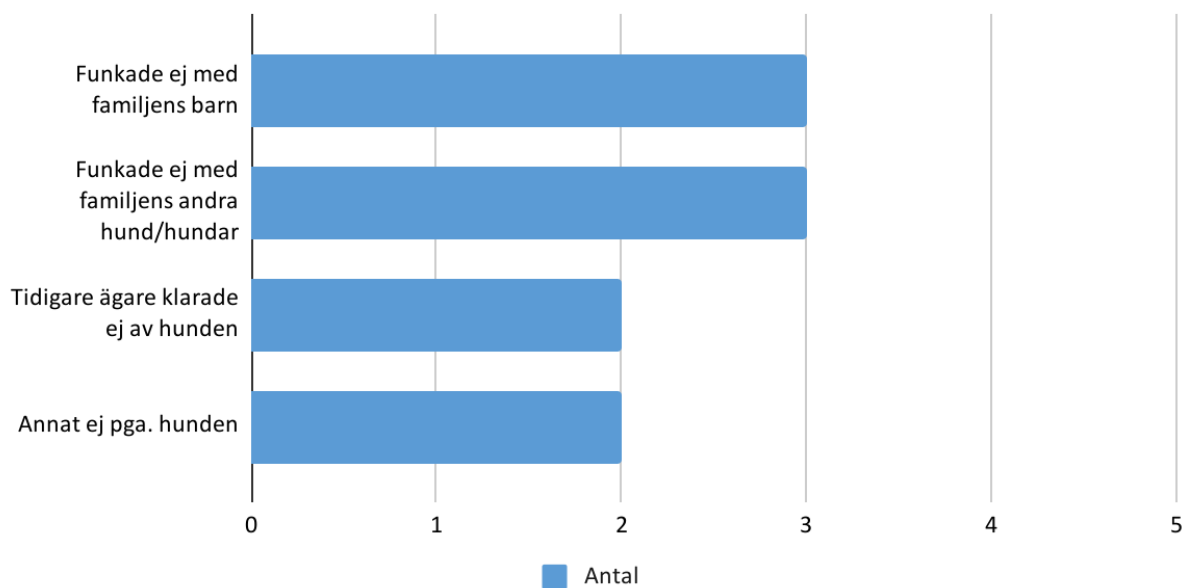
Inget har endast testat på, gjort NAT
Hobbyaktivitet
VP, HWT
Arbetsglädje och mental stimulans.
At hun får gjøre det morsomste hun vet
Aktivering
Aktivering
Att göra det han älskar mest.
Få godkänt herding test. Vallanlagstest har han fått godkäntgod
Att få hunden att vara lugn och kontrollerad, lyhörd.
Provade på några gånger när hon var ung för att se om hon hade någon fallenhet för vallning.
Ville se om hon visade stort intresse.
Jag har lagt ner vallningen med denna hund och satsar istället på min yngre hund född 2019

24. Omplacering

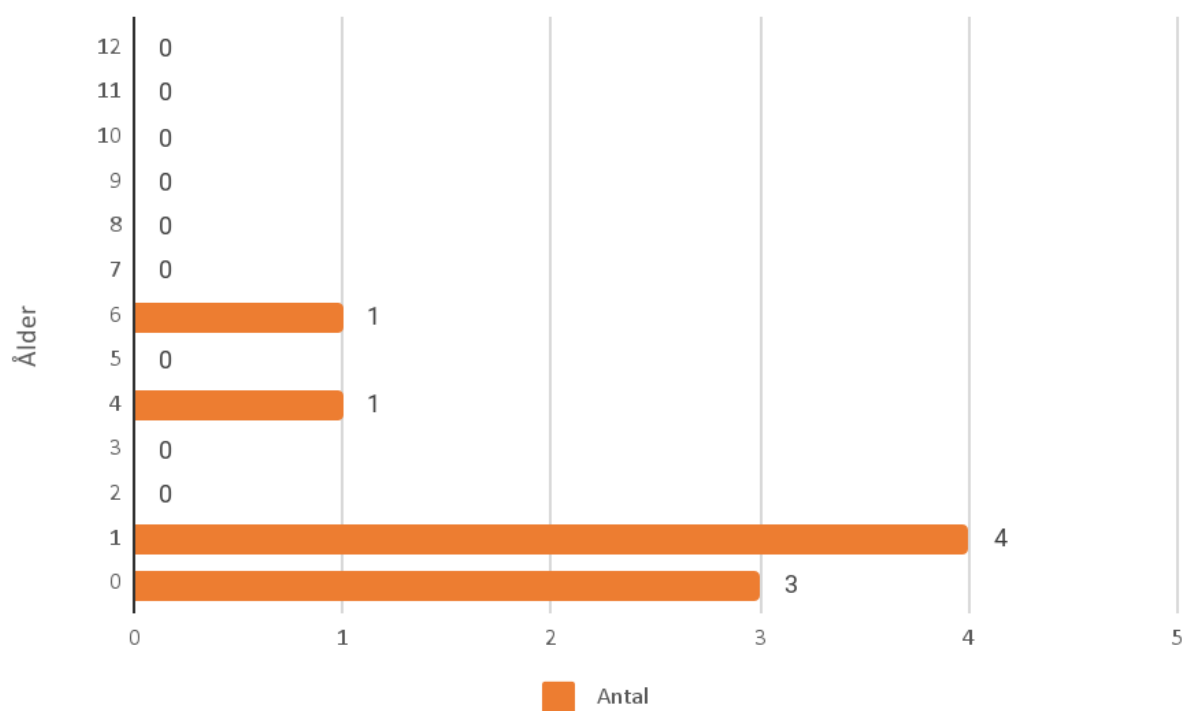
24.1 Har din hund omplacerats till dig?

24.1.1 Om ja Beskriv gärna varför (Svaren är sammanställda i kategorier. En hund kan finnas i flera kategorier)

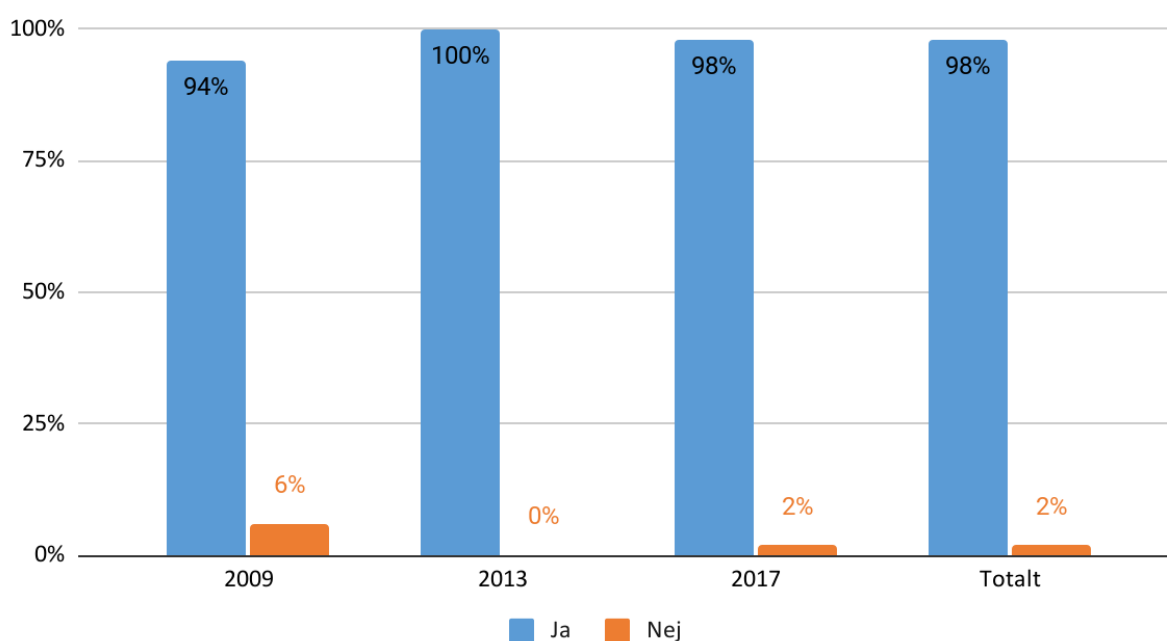

23.1.2 Hur gammal var hunden när du tog över den?

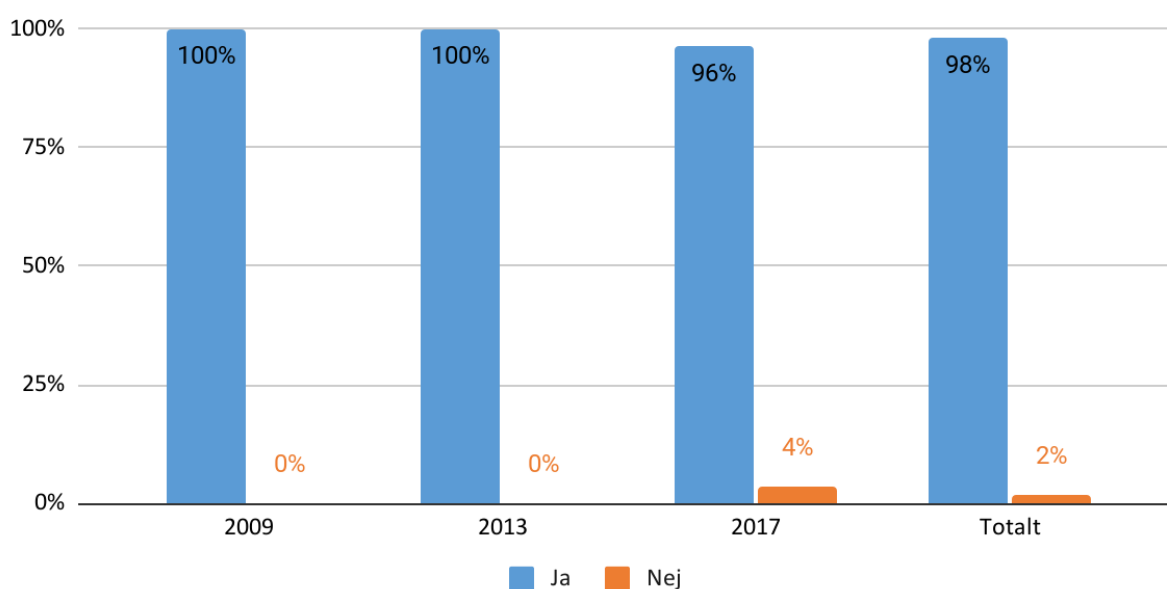

25. Avslutning

25.1 Är du nöjd med ditt val av hundras?

25.1.1 Skulle du kunna tänka dig att skaffa en ny hund i samma hundras igen?

Diskussion

Svarsfrekvensen är fortsatt relativt låg, lägre än föregående år. Vid denna enkät användes medlemsutskick via medlem online, information på Svenska kelpieklubbens facebook sida samt facebooksidan Svenska Kelpies och mail och

meddelanden som skickades till uppfödare med uppmaning om att de skulle besvara sina aktuella valpköpare fylla i enkäten. Det verkar svårt att få upp svarsfrekvensen så fokus kanske får bli att över flera år få in så många svar som möjligt.

Det finns även indikationer på att svarsgruppen inte utgör en genomsnittlig bild av populationen då andelen hundar som anges ha höftledsröntgats och genomfört MH är betydligt högre än vad den är för hela populationen. Inte osannolikt de som har svarat i viss utsträckning är de som är mer aktiva med sina hundar och som därför röntgar och gör MH i en högre utsträckning. Det är dock intressant för klubben att få information om hälsan, både den fysiska och den psykiska, på alla hundar i populationen oavsett "sysselsättning".

Det digitala enkätprogrammet har fyllt sitt syfte bra även denna gång.

Slutord

Detta var femte året med denna enkät. Tanken är inte att dra några slutsatser från ett enskilt år nu utan att den ska genomföras årligen på de hundar som det året fyller 4, 8 och 12 år. Vart fjärde år görs en större sammanställning och när enkäten gjorts under 8 år kommer man kunna följa samma årskull vid tre olika åldrar. Det kommer över tid att ge en bild över hälsan i hela rasen samt hur den förändras över åren. Ägare till kelpies födda 2004-2017 har hittills haft möjlighet att svara det året hunden fyllt 4, 8 eller 12 år. Enkäten kan fungera som ett underlag i klubbens arbete med RAS.

Det har kommit mycket positiv respons från engagerade medlemmar vid genomförandet av denna enkät vilket är mycket roligt. Svenska kelpieklubben vill tacka alla som bidragit med svar! Ni som inte fick vara med denna gång kommer kunna svara på enkäten i framtiden.

/Avelskommittén SVEKK